

SHISOWERU SHIWAGIRA SHAKALEMBITI LUKA ULONGOLERU

Shisoweru Shiwigira shakalembiti Luka ndo shintola shimu wamu pa vintora vyamsheshi nya Lipatanu lya Syayi vyaviyowelera makaliru ga Yesu Kristu. Kila shimu shishemwa “Injili, mana yakuwi Shisoweru Shiwigira.” Avi ndo vintora vyavilembitwi Pakuhowa kwa Yesu, vintora vyeni ndo Matayu na Mariku na Luka na Yohani. Luka kalembiti ndiri matakuliru kuusu makaliru ga Yesu hera, kumbiti viraakalembiti kuusu vitwatira vyeni wantumintumi wa Yesu wavitenditi pakuhowa na kuzyuka kwa Yesu. Vitwatira avi vyavitenditwi viwera mushintola sha Matendu ga wantumintumi. Kwahera yakayimana tarehi teratera ya Shisoweru Shiwigira ntambu yakashilembiti Luka, ama pahala pashilembitwi. Wabetula wamonga wajimilirana kuwera Shisoweru Shiwigira ashi shilembitwi mushinja sha malongu saba Pakwiyuka Yesu.

Mlemba gwa Shisoweru Shiwigira ashi ndo Luka, mweni kaweriti bwana mganga. Umana wa ulemba wakuwi na ntambu ya matakuliru gakuwi galanguziya kuwera kaweriti muntu mbetula. Luka kafiriti kulemba matakuliru ganakaka kuusu makaliru ga Yesu kwa kutakulira vitwatira ntambu yavilawiriti su wamonga wapati utanga pawagabetula (Luka 1:1-3). Luka kaweriti ndiri Muyawudi (Wakolosayi 4:10-

14), na kalembiti kwantambu walii yawawera Wayawudi ndiri mewavimani. Shitwatira ashi shilanguziya paweru pakavitakulira vitiba vya Shiyawudi (Luka 1:8).

Shisoweru Shiwigira shakashilembiti Luka ndo shintola shashilifana na vintora vya Matayu na Mariku, kwantambu ilii vintora avi vitakulira vitwatira viraa vilii muntambu yayilifana. Pa vintora vitatu, Luka ndo yakatakulira nakamu visoweru vya kwiyuka kwa Yohani Mbatiza. Luka katakulira kwa kugolokera kuusu ulekiziwi (Shipandi sha 3:3, 11:4, 17:3-4, 23:34, 24:47) na viraa maluwa (Shipandi sha 3:21, 5:16, 6:12, 11:1-12, 22:32).

Yagaweramu

Luka kankulaviya ULONGOLERU wa Shisoweru Shiwigira shakuwi na kutakulira toziya ya kushilemba, shipandi sha 1:1-4.

Shakapanu kankuvitakulira visoweru vya kuyiwuka kwa Yesu na ntambu yakatandiritwi kuusu utenderu, Shipandi sha 1:5-4:13.

Musemu nkulu yayisigariti mu Shisoweru Shiwigira, Shipandi sha 4:14 mpaka shipandi sha 21:38, Luka kankutakulira mahengu Yesu gakatenditi, shikulu nentu ndo mauzaauza gakatenditi na vitwatira vyakafunditi.

Muvipandi viwili vya upeleru, Shipandi sha 22 mpaka shipandi sha 24, Luka kankutakulira kuusu Yesu ntambu yakahowiti na ntambu yakasilitwi na ntambu yakazyukiti.

¹ Mtuwa Teufili.

Wantu wavua wajeriti kulemba vitwatira vyavitudikiti pakati pa twenga.

² Walembiti ntambu yawatugambiriti vilii vyawawiwoniti kwa masu gawu kwanjira pavyanjiti, na walii yawabweriti Shisoweru Shiwigira.

³ Su mkulu Teufili, toziya nuvigendiriti weri vitwatira vyoseri avi kwanjira pavyanjiti, mona ifaa na neni nukulemberi weri ntambu yayirawiriti.

⁴ Ntenda hangu, su na gwenga gupati kuvimana nakaka toziya ya vitwatira avi vyanukufunditi.

Kwiwuka kwa Yohani Mbatiza kwankubwerwa

⁵ Shipindi sha Herodi mfalumi gwa Yudeya, kuweriti na mkulu gwa numba ya Mlungu litawu lyakuwi wamshema Zakariya, yakaweriti gwa shipinga sha watambika sha Abiya. Mdala gwakuwi litawu lyakuwi wamshema Elizabeti nayomberi kaweriti gwa shiyiwuku sha mtambika Aruni.

⁶ Na woseri wawili waweriti wantu wa matendu gaherepa kulongolu kwa Mlungu, walikala pawagajimira malagaliru goseri ga Mtuwa.

⁷ Kumbiti weriti wahera nonu, toziya Elizabeti kaweriti mpendi, vinu woseri wawili waweriti wagogolu.

⁸ Lishaka limu Zakariya kaweriti kankutenda lihengu lyakuwi lya utambika Mnumba nkulu ya Mlungu, toziya shiweriti shipindi shakuwi sha kutambika.

⁹ Kulawirana na vitiba vyta watambika, Zakariya kasyagulitwi kwa kugalambuziya simbi kwangira Mnumba nkulu ya Mlungu su katumiziyi ubani.

10 Shipindi Zakariya pakaweriti kankutumiziya ubani, lipinga lya wantu waweriti walivaga pamuhera kunja wankumluwa Mlungu.

11 Ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kam-lawiriti Zakariya, kagolokiti uwega wa kumliwu pashitalawanda sha kutambikira ubani.

12 Zakariya pakamwoniti, kalilimuka, kaweriti na lyoga.

13 Kumbiti ntumintumi gwa kumpindi kamgambiriti, “Nagutira Zakariya! Mlungu kapikanira kala kuluwa kwaku. Mdala gwaku Elizabeti hakakuleleri mwana mpalu. Na mwana ayu litawu lyakuwi gumshemi Yohani.

14 Yomberi hakaweri nemeru na nemeleru kwaku, wantu wavuwa hawaweri na nemeleru kwa kwiwuka kwakuwi.

15 Yomberi hakaweri mkulu pamasu pa Mtua, hakalandi ndiri divayi ama ujimbi, yomberi hakamemi Rohu Mnaganala kwanjira mumtima mwa mawu gwakuwi.

16 Hakawatendi wantu wavuwa wa Israeli wamuuyiri Mtua Mlungu gwawu.

17 Yomberi hakamlongoleri Mtua, hakaweri na makakala pamuhera na uwezu ntambu yakaweriti Eliya mbuyi gwa Mlungu. Hakawajegi kayi pamuhera wana na watati, hakawawuziyi wantu yawamjimira ndiri Mlungu kuwera na maholu ga wantu yawamfirizya Mlungu na kumtandira Mtua wantu yawasyagulitwi.”

18 Zakariya kamkosiya ntumintumi gwa kumpindi, “Hanuvimani hashi shisoweru ashi? Toziya neni pamuhera na mdala gwangu twawagogolu.”

19 Ntumintumi gwa kumpindi kamwankula, “Neni Gaburieli yangoloka kulongolu kwa Mlungu, ndo kantuma ntakuli na gwenga na kukugambira shisoweru ashi shiwagira.

20 Vinu guloli! Toziya gujimira ndiri shisoweru shangu, ashi hashitendeki kwa shipindi shakuwi, vinu haguweri bubu, haguwezi ndiri kutakula mpaka lishaka lili pashilawira shisoweru ashi.”

21 Lipinga ly a wantu liweriti lyankumuhepera Zakariya na walikangasha kwa kukawa kwakuwi mulii Mnumba nkulu ya Mlungu.

22 Pakalawiti kasinditi kutakula nawomberi, nayomberi kendereyiti kuwalanguziya kwa mawoku hera, nawomberi wavimaniti kuwera kawoniti shintu Mnumba nkulu ya Mlungu.

23 Pashiperiti kala shipindi shakuwi sha kutenda lihengu Mnumba nkulu ya Mlungu, kagendi ukaya kwakuwi.

24 Pa mashaka galii mdala gwakuwi Elizabeti kawera na yinda, kalikaliti mnumba kwa myezi muhanu,

25 kalitakuliti, “Vinu Mtuwa kamonera lusungu kwa kumusilira soni zyangu kulongolu kwa wantu.”

Kwiwukwa kwa Yesu kwankubwerwa

26 Yinda ya Elizabeti pasokiti myezi sita, Mlungu kamatumiti Gaburieli ntumintumi gwa kumpindi kagendi mpaka Galilaya, lushi lwa Nazareti.

27 Kaweriti na shisoweru kwa muhinga bikira yakahetitwi na muntu yawamshema Yosefu, gwa shiyiwuku sha Dawudi, litawu lyakuwi ayu bikira ndo Mariya.

28 Ntumintumi gwa kumpindi kamwiziriti Mariya na kumulamusiya, “Gwakashina? Ponga iweri pamuhera na gwenga! Mtuwa kapamuhera na gwenga, kakupanana upendelewu.”

29 Mariya kalisheliti nentu, toziya ya shisoweru sha ntumintumi gwa kumpindi, kaliholiti mumoyu pakalikosiya, “Kulamusiya aku kwana mana gaa?”

30 Ntumintumi gwa kumpindi kamgambiriti Mariya, “Nagutira Mariya, Mlungu kakupanana manemu.

31 Guloli, haguweri na yinda na kwiwula mwana mpalu na litawu lyakuwi hagumshemi Yesu.

32 Ayu hakaweri mkulu, hawamshemi mwana gwa Mlungu na Mtuwa Mlungu hakampanani shibanta sha ufalumi sha Dawudi mbuyi gwakuwi.

33 Hakakolimlima lukolu lwa Yakobu mashaka goseri na ufalumi wakuwi hapeni uweri na upeleru.”

34 Mariya kamgambiriti ntumintumi gwa kumpindi, “Neni haneliwoni na mpalu! Hashiweri ashi shisoweru ashi?”

35 Ntumintumi gwa kumpindi kamuwankula, “Rohu Mnanagala hakizi kwaku na makakala ga Mlungu hagakwizili. Toziya ayi mwana hakiwukili hakaweri mnanagala, hakashemwi Mwana gwa Mlungu.

36 Gumuholi mlongu gwaku Elizabeti, yomberi yawamshemiti mpendi kumbiti hakaleri mwana mpalu muugogolu wakuwi na mwezi agu ndo mwezi gwa sita kwa yinda yakuwi.

³⁷ Toziya kwahera shintu shashikamala kwa Mlungu.”

³⁸ Mariya katakula, “Neni na ntumintumi gwa Mtuwa! Iweri kwa nenii ntambu ya gulongiti.” Ntumintumi gwa kumpindi kawukiti na kugenda zakuwi.

Mariya kankumtyangira Elizabeti

³⁹ Mashaka galii Mariya kawukiti kagenditi mpaka isi ya mulugongu lwa Yudeya.

⁴⁰ Aku kingiriti mnumba mwa Zakariya na kamlamsiyiti Elizabeti.

⁴¹ Elizabeti pakapikaniriti ntambu Mariya yakamlamsiyiti, nonu kadunkula mumtima mwakuwi. Elizabeti kamemiti Rohu Mnangala,

⁴² Elizabeti kalonga, “Gutekelerwa gwenga pakati pa wadala woseri na katekelerwi mwana hakiwukili mumtima mwaku.

⁴³ Neni na gaa ata mawu gwa Mtuwa gwangu kanizili neni?

⁴⁴ Nakugambira, palaa pampikaniriti ntambu yagunamusiyiti, nonu kadunkula kwa kunemelera mumtima mwangu.

⁴⁵ Mbaka gwenga toziya gujimira kuwera havitendeki vitwatira vyakakugambiriti Mtuwa.”

Lwimbu lwa Mariya

⁴⁶ Mariya kalonga,

“Moyu gwangu gumkwisa Mtuwa,

⁴⁷ Na rohu yangu yankunemelera,

Toziya Mlungu ndo Mlopoziya gwangu.

⁴⁸ Toziya kamonera lusungu nenii ntumintumi gwakuwi.

Kwanjira vinu wantu woseri hawalongi Mlungu
kantekelera,

49 Toziya ya shintu shikulu shakantendera
Mlungu.

Litawu lyakuwi linanagala.

50 Kawalanguziya lusungu lwakuwi

Kwa walii yawampanana ligoya kwa shiyiwuku
na shiyiwuku.

51 Katenda vitwatira vikulu kwa liwoku lyakuwi,
Kawapalasiya yawawera na msindu pamuhera
na mipangu ya myoyu yawu.

52 Kawasulusiya yawawera na likakala mu uko-
lamlima wawu,

Na kawakweniziya wanaganaga.

53 Yawawera na njala kawayikutiziya vintu vi-
herepa,

Na walunda kawawusiya mawoku hera.

54 Katenda shakatakuliti kwa wambuyi wetu wag-
ona,

Kiza kumtanga Israeli ntumintumi gwakuwi.

55 Ntambu vyakawagambiliriti wambuyi wetu,

Aburahamu na wiwuka wakuwi mashaka
goseri!"

56 Mariya kalikaliti pamuhera na Elizabeti kwa
shipindi sha myezi mitatu, shakapanu kawuyiti
ukaya kwakuwi.

Kwiwuka kwa Yohani Mbatiza

57 Shipindi sha Elizabeti kwiwura shisokiti, ki-
wuliti mwana mpalu.

58 Wantu wapakwegera wakuwi na walongu
wakuwi pawapikaniriti visoweru viherepa
vyakavitetendi kwa

Elizabeti, womberi wanemeleriti pamuhera na yomberi.

⁵⁹ Palipititi lijuwa limu, womberi wiziti kumwingiziya jandu mwana, wafira kumpanana litawu tati gwakuwi, Zakariya.

⁶⁰ Kumbiti mawu gwakuwi kalonga, “Hangu ndiri! Litawu lyakuwi hawamshemi Yohani.”

⁶¹ Wamgambira, “Kwehera muntu muwalongu waku yawamshema litawu ali!”

⁶² Wamlanguziyiti langaliru tati gwakuwi, wavimana ntambu hakamshemi.

⁶³ Zakariya kaluwiti shibawu na kalemba hangu, “Litawu lyakuwi ndo Yohani.” Kila muntu kalikangasha.

⁶⁴ Pala palii Zakariya kanjiti kayi kutakula, kanjiti kumkwisa Mlungu.

⁶⁵ Lyoga lyayingiriti woseri yawalikaliti pakwegera nayomberi na visoweru avi vyoseri vyeniyiti muisi yoseri ya mulugongu mwa Yudeya.

⁶⁶ Woseri yawapikaniriti vitwatira avi, waliholiti mumyoyu mwawu pawalonga, “Mwana ayu hakaweri gwa ntambu gaa?.” Toziya nakaka makakala ga Mtuwa hagaweri pamuhera nayomberi.

Lwimbu lwa umbuyi lwa Zakariya

⁶⁷ Zakariya, tati gwa Yohani kamemiziwiti Rohu Mnanagala, katungiti shisoweru shiwagira sha Mlungu.

⁶⁸ Tumkwisi Mtuwa, Mlungu gwa Israeli!
Kiza kuwatanga wantu wakuwi na kuwakombola.

⁶⁹ Katupanana mlopoziya mkulu

Mushiyiwuku sha Dawudi ntumintumi gwakuwi.

⁷⁰ Gambira ntambu yakawagambiriti

wambuyi wa Mlungu wanaganala kwanjira
kwanja.

⁷¹ Hakatulopoziyi kulawa mumawoku mwa wan-
gondu wetu
na kutulaviya kulawa mumakakala mwa woseri
yawatufira ndiri.

⁷² Kalongiti hakawawoneri lusungu wambuyi
wetu,
na kuliola lipatanu lyakuwi linanagala.

⁷³ Kulirapa kwakamlapiriti Aburahamu mbuyi
gwestu,

⁷⁴ kuwera hakatutangi twenga tulopoziwi kulawa
kwa wangondu wetu.

Katugambira tumtenderi Mlungu pota na lyoga,

⁷⁵ tuweri wanaganala yatumfiriziya Mlungu
mashaka goseri ga makaliru getu.

⁷⁶ “Na gwenga mwana gwangu, hawakushemi
mbuyi gwa Mlungu kakumpindi nentu.

Toziya hagumlongoleri Mtuwa

kumnyawila njira yakuwi,

⁷⁷ haguwagambiri wantu wakuwi kuwera
hawalopoziwi
kwa kuwawusilira vidoda vyawu.

⁷⁸ Mlungu gwestu mnanagala na yakawera na
lusungu.

Hakatulavilili gulangala gwa ulopoziya kulawa
kumpindi,

⁷⁹ na kawalangazira woseri yawalikala
muluwindu lwa kuhowa,

na kuwalonguziya magulu getu munjira ya ponga."

⁸⁰ Mwana kendereyiti kukula nshimba na kuwera na makakala murohu. Kalikaliti kushiwala mpaka lishaka lya kuliranguziya mweni kwa wantu wa Israeli.

2

*Kwiwuka kwa Yesu
Matayu 1:18-25*

¹ Majuwa galii, Kaisari Agustinu mfalumi gwa Rumi kabweriti kulagalira, wantu woseri wa Iushi loseri la Rumi wawalangwi.

² Kuwawalanga aku ndo kuweriti kwa kwanja shipindi Kureniu pakaweriti mkulu gwa mukowa gwa Siriya.

³ Su kila muntu kagenditi kulembwa litawu lyakuwi muisi mwakuwi.

⁴ Viraa Yosefu kaweriti na mwanja gwa kulawa Nazareti mumkowa gwa Galilaya, kagenditi muisi ya Betirehemu mumkowa gwa Yudeya pakayiwukiti Dawudi. Yosefu kagenditi kulii toziya kalawiti mushiyuwuku sha Dawudi.

⁵ Kagenditi kulii wakalembwi pamuhera na Mariya muheta gwakuwi, yakaweriti na yinda.

⁶ Pawaweriti kulii Betirehemu, shipindi sha Mariya sha kwiwura mwana shisokiti.

⁷ Kamwiwula mwana gwakuwi gwa kwanja mpalu, kamgubikila nguwu na wamgonjeka muliboma lya wang'ombi, toziya womberi wapatiti ndiri pakugonja kunumba ya wahenga.

Walolera wa mifugu na wantumintumi wa kumpindi

⁸ Kuweriti na walolera wa mifugu, yawaweriti kuntundu pashiru wankulolera mifugu yawu.

⁹ Ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kawalawariti walolera wa mifugu na ukwisa wa Mtuwa guwalangaziya. Womberi watiliti nentu,

¹⁰ kumbiti ntumintumi gwa kumpindi kawagambira, “Namtira! Neni nuwajegerani shisoweru shiwagira, shisoweru ashi hashiwajegeli wantu woseri wanemeleri nentu.

¹¹ Leru muisi ya Mfalumi Dawudi kiwuka Mlopoziya gwenu. Mweni ayu ndo Kristu Mtuwa!

¹² Ayi haliweri lilangaliru kwa mwenga, pamusoka kala palii hamumwoni nonu wamgubikira vinguwu vy a shiwana wamgonjeka muliboma la wang'ombi.”

¹³ Palaa palii wantumintumi wamonga wa kumpindi wavuwa nentu, waliwoniti pamuhera wamkwisiti Mlungu, pawalonga,

¹⁴ “Ukwisa uweri kwa Mlungu kumpindi nentu, na ponga iweri pasipanu kwa wantu yawamfira Mlungu!”

¹⁵ Wantumintumi wa kumpindi pawawukiti kala kuwuya kumpindi kwa Mlungu, walolera wa mifugu wanja kuligambira weni, “Vinu su tugen-denii Betirehemu na kulola shintu shashitendikiti, shakatugambiriti Mtuwa.”

¹⁶ Su wawuka wagenda kanongola, pawasokiti palii wawawona Mariya na Yosefu na nonu ulii wamgonjeka muliboma la wang'ombi.

¹⁷ Walolera wa mifugu pawamwoniti kala nonu ulii, su wanja kutakula ntambu yawapikaniriti kulawa kwa ntumintumi gwa kumpindi kuusu nonu ayu.

¹⁸ Muntu yoseri yakapikaniriti hangu kashyenti visoweru vyawatakuliti walolera wa mifugu.

¹⁹ Mariya kavituliti vintu vyoseri avi mumoyu mwakuwi na kavihola mana yakuwi.

²⁰ Walolera wa mifugu wawuyiti pawayimba kwa kumkwisa Mlungu ntambu yawapikaniriti na yawawoniti, iwera ntambu iraa ilii yawapikaniriti kulawa kwa ntumintumi gwa kumpindi.

Yesu wankumupanana litawu

²¹ Palisokiti lishaka lya nani, shipindi sha kumwingiziya mwana jandu, wampananiti litawu Yesu, litawu lyeni ali ntumintumi gwa kumpindi kamupananiti kala Mariya pakaweriti ndiri na yinda.

Yesu wamtula Mnumba nkulu ya Mlungu

²² Pashisokiti shipindi sha msambu gwa kupungwa kwawu Mariya na Yosefu hangu ndo ifiriwitwi mumalagaliru ga Musa, wamtola mwana wagenda nayu Yerusalem wamtulili Mtuwa,

²³ ntambu yayilembitwi mumalagaliru ga Mtuwa, “Kila mwana gwa kwanja mpalu kafiruwa kutulwa kaweri mnanagala kwa Mtuwa.”

²⁴ Viraa virii wagenditi su walaviyi tambiku ya wankunda wawili ama wana wawili wa teteli, ntambu yayifiruwitwi mulilagaliru ga Mtuwa.

25 Shipindi shiraa shilii kuweriti na muntu yamu yawamshema Simoni yakalikaliti Yerusalem. Kaweriti muntu kaherepa, muntu yakamfiriziya Mlungu na kaweriti kankulolera kulopoziwa kwa wantu wa Israeli. Rohu Mnanagala kaweriti pamuhera na yomberi,

26 na Rohu Mnanagala kamgambiriti kala Simiyoni kulonga hapeni kahowi mpaka kamwoni Kristu yakasyagulitwi na Mtuwa.

27 Su Rohu Mnangala kamlonguziyiti Simiyoni kwingira Mnumba nkulu ya Mlungu. Na palii mawu na tati gwa Yesu wamjegiti Yesu Mnumba nkulu ya Mlungu wamtenderi ntambu yayifiruwitwi mulilagaliru,

28 Simiyoni kamwanka mwana mumawoku mwakuwi na kamkwisa Mlungu pakalonga,

29 “Vinu Mtuwa guweza kumlekeziya ntumintumi gwaku

kagendi kwa ponga, toziya gugatimiza galii gagulagaliriti.

30 Masu gangu gawona ulopoziya waku,

31 wawutandiritwi palongolu pa wantu woseri.

32 Ulangala hawuwalangaziyi njira wantu wawawera ndiri Wayawudi

na hawujegi ukwisa kwa wantu waku Israeli.”

33 Tati na mawu gwa mwana walikangashiti nentu ntambu yakatakuliti Simiyoni kuusu mwana gwawu.

34 Simoni kawatekelera, kamgambira Mariya mawu gwa Yesu, “Mwana ayu kasyagulitwi na Mlungu toziya ya kwagamira na kulopoziwa kwa wantu wavyuwa Muisraeli. Nayomberi hakaweri

lilangaliru kulawa kwa Mlungu kumbiti wantu wawuwa hawamtakuli vidoda,

³⁵ na virii vyawaliola wantu mumyoyu mwawu ndo havimaniki. Na gwenga Mariya utama hawuweri gambira mgoha gwagusongoka, haguwusomi moyu gwaku.”

³⁶ Palii kuweriti na mdala mbuyi gwa Mlungu, litawu lyakuwi Ana, mwana gwa Fanueli gwa likabila la Asheri.

³⁷ Shakapanu kasigaliti mkenja mpaka shipindi pakiwiti mgogolu gwa vinja malongu matatu na msheshi. Shipindi shoseri ashi kalikaliti Munumba nkulu ya Mlungu pakaleka kuliya na pakamluwa Mlungu pashiru na paliwala.

³⁸ Shipindi shila shilii, Ana kiziti na kulonga mayagashii Mlungu na katakuliti visoweru vya mwana kwa wantu woseri wawaweriti wankumuhepera Mlungu kwa kukombolwa kwa Yerusalem.

Kuwuya Nazareti

³⁹ Maliya na Yosefu pawatenditi kala vyoseri ntambu yanfiruwitwi mulilagaliru ga Mtuwa, su wawuyiti ukaya kwawu Nazareti muisi ya Galilaya.

⁴⁰ Mwana kakula kawera na makakala, su kawera na luhala na Mlungu kamtekelera.

Mntemba Yesu kamnumba nkulu ya Mlungu

⁴¹ Kila mvinja mawu na tati gwa Yesu wagendaga Yerusalemu mumsambu gwa Pasaka.

⁴² Yesu pakaweriti na vinja lilongu na miwili, wagenditi nayu mumsambu ntambu yayiweriti shitiba.

43 Paguperiti kala msambu gwa Pasaka, wanjiti mwanja gwa kuwuya ukaya, kumbiti Yesu kasigaliti kulaa Kuyerusalemu pota mawu na tati gwakuwi kuvimana.

44 Womberi wavimana Yesu kapamuhera na wantu wa mwanja, wagendagenda lishaka lyoseri, shakapanu wanja kumsakula mwa walongu na waganja wawu.

45 Wamwona ndiri, su wawuyiti Yerusalemu pawamsakula.

46 Lishaka lya tatu wamwoniti Mnumba nkulu ya Mlungu, kalikaliti pamuhera na wafunda wa Mayawudi, kaweriti pakawapikinira na kuwakosiya.

47 Woseri pawampikaniriti vyakatakula, waveriti wankulikangasha ntambu yakeniti mahala na ntambu yakankuliti kwa luhala.

48 Mawu na tati gwakuwi pawamwoniti washeniti. Maliya, mawu gwakuwi, kamkosiya, “Mwana gwenga, ashi gututenda ntambu ayi? Neni na tati gwaku tuweriti twankulishera patukusakula.”

49 Yesu kawankula, “Ntambu gaa mwankunsakula? Muvimana ndiri handa nfiruwa nulikali mnumba mwa Tati gwangu?”

50 Kumbiti tati na mawu gwakuwi wavimana ndiri vyakawankuliti.

51 Yesu pakawuyiti pamuhera na mawu na tati gwakuwi Kunazareti, kendereyiti kuwajimira. Mawu gwakuwi kendeleyiti kulihola mmoyu mwakuwi.

⁵² Yesu kendereyiti kukula munshimba pa-muhera na luhala na kumfiliziya Mlungu pa-muhera na wantu.

3

*Yohani Mbatiza ntambu yakabweriti
Matayu 3:1-12; Mariku 1:1-8; Yohani 1:19-28*

¹ Mushinja sha lilongu na muhanu wa ukolamlima wa Kaisari Tiberiu, Pontiu Pilatu kaweriti mkolamlima gwa Yudeya, Herodi kaweriti mkolamlima gwa mkowa gwa Galilaya na Filipi mlongu gwakuwi kaweriti mkolamlima gwa mikowa ya Itureya na Trakuniti. Lusaniya kaweriti mkolamlima gwa Abileni,

² na Anasi na Kayafa waweriti watambika wakulu, shipindi ashi shisoweru sha Mlungu shimwizira Yohani mwana gwa Zakariya kushiwala kulii.

³ Su Yohana kagenda pahala poseri papaweriti na lushemba Yoridani kaweriti kankubwera pakalonga, “Mleki vidoda vyamtenditi na mkabatizwi, su Mlungu hakawalekiziyi vidoda vyamten-diti.”

⁴ Ayi ndo yawalembiti mushintola sha mbuyi gwa Mlungu Isaya,

“Liziwu lya muntu lipikanika kushiwala,
‘Mumtenderi kala Mtuwa njira yakuwi,
mumnyawili weri njira zyakuwi!’ ”

⁵ “Kila shibokela hawashifintili,
Kila lugongu na shigongu hashipalaswi,
Paweriti padusunka hapanyoshwi,
Zinjira za vuluvulu hazinyawi.

6 Wantu woseri hawawuwoni ulopoziwu wa Mlungu! ”

7 Lipinga lya wantu liziti kwa Yohani su wabatizwi. Yomberi kawagambira, “Mwenga mwashiyiwuku sha wanjoka, kakugambirani gaa mtugi maya ga Mlungu gagiza?

8 Mulanguziyi nakaka ntambu yamutenda handa mleka vidoda vyamtenditi. Namwanja kulonga, ‘Twenga Aburahamu ndo mbuyi gwetu!’ Nukugambirani nakaka, Mlungu tembera katendi ata mabuwi aga gaweri wana wa Aburahamu!

9 Su vinu liwagu litulwa kala kudumula mishigira ya mitera, na kila mtera gwagulera ndiri mabwajubwaju gaherepa, hagudumulwi na kugwasila mumotu.”

10 Wantu wamkosiyiti Yohana Mbatiza, “Su twenga tutendi hashi?”

11 Yomberi kawankula, “Yakana nguwu mbili kamupi kahera nguwu na yakana shiboga na yomberi katendi ntambu iraayi.”

12 Watola kodi wiziti wabatizwi, wamkosiya, “Mfundu na twenga tutendi hashi?”

13 Kawagambira, “Namtola kodi nentu ya shiyasi shawatuliti.”

14 Na wamanjagila wamkosiya, “Na twenga tutendi ashi?”

Su yomberi kawankula, “Mwenga mleki kuwapoka wantu vintu vyawu, ama kuwasitaka wantu pamuwapayira hera. Mjimili shibena mgongu shampata.”

15 Wantu woseri waweriti wankulolera kwiza kwa Mlopoziya, waweriti wankulikosiya mumyoyu mwawu Yohani, ndo Kristu?

16 Paliya Yohani kuwagambira woseri, “Neni nankubatiza kwa mashi, kumbiti kwana muntu kiza kana uwezu kuliku nenii. Neni weza ndiri kuyopola lugoyi lwa kutawira shiyatu shakuwi. Mweni ayu hakakubatizani kwa Rohu Mnanagala na kwa motu.

17 Yomberi mumawoku mwakuwi kana luselu lwa kupetera, hakayijojiniri nganu na kuitula muluhanja lyakuwi, kumbiti hakatoli miwawi na kuipambira pamotu gwagutenda ndiri tiya.”

18 Kwa visoweru vivuwa Yohani kaweriti kankuwabwelera wantu visoweru viheri, kankuwagambira wantu waleki vidoda vyawatenda.

19 Yohani kamkalipiriti Herodi yakaweriti mkola mlima gwa mukowa, toziya kaweriti kamupoka Herodiya yakaweriti mdala gwa mlongu gwakuwi na katenditi vintu vivuwa vidoda nentu.

20 Su Herodi katenditi shidoda nentu kwa kamtatira Yohani mushibetubetu.

Yesu wambatiza

Matayu 3:13-17; Mariku 1:9-11

21 Wantu woseri pawawabatiziti kala, Yesu wambatiziti vilavi. Pakaweriti kankuluwa, kumpindi kuvuguka,

22 na Rohu Mnanagala kamsulukira kaweriti gambira mpongu mfanu gwa ngunda, liziwu lipikanika kulawa kumpindi palilonga, “Gwenga gwa mwana gwangu yanukufira. Gunhelepera”

*Alu ndo lukolu lwa Yesu
Matayu 1:1-17*

²³ Yesu pakanjiti lihengu lyakuwi kaweriti na mininja milongu mitatu. Su wantu wamaniti hangu, Yesu kaweriti mwana gwa Yosefu na Yosefu kaweriti mwana gwa Heli.

²⁴ Heli kaweriti mwana gwa Matati na Matati yakaweriti mwana gwa Lawi, shakapanu kayi Lawi mwana gwa Maliki na Maliki kaweriti mwana gwa Yanayi kaweriti mwana gwa Yosefu.

²⁵ Yosefu kaweriti mwana gwa Matatiya na Matatiya kaweriti mwana gwa Amosi Amosi kaweriti mwana gwa Nahumu na Nahumu kaweriti mwana gwa Hesli na Hesli kaweriti mwana gwa Nagayi.

²⁶ Nagayi kaweriti mwana gwa Maati na Maati kaweriti mwana gwa Matatiya na Matatiya kaweriti mwana gwa Shemeni na Shemeni kaweriti mwana gwa Yoseki na Yoseki kaweriti mwana gwa Yuda.

²⁷ Yuda kaweriti mwana gwa Yohanani na Yohanani kaweriti mwana gwa Resa na Resa kaweriti mwana gwa Zerubabeli na Zerubabeli kaweriti mwana gwa Sheatiyeli na Sheatiyeli mwana gwa Neri.

²⁸ Neri kaweriti mwana gwa Maliki na Maliki mwana gwa Adi na Adi kaweriti mwana gwa Kosamu na Kosamu kaweriti mwana gwa Elimadamu na Elimadamu kaweriti mwana gwa Eri.

²⁹ Eri mwana gwa Yoshuwa na Yoshuwa kaweriti mwana gwa Eliazeri Eliazeri kaweriti mwana gwa Yorimi

na Yorimi kaweriti mwana gwa Matati
na Matati kaweriti mwana gwa Lawi.

³⁰ Lawi kaweriti mwana gwa Simiyoni
na Simoni kaweriti mwana gwa Yuda
na Yuda kaweriti mwana gwa Yosefu
na Yosefu kaweriti mwana gwa Yonamu
na Yonamu kaweriti mwana gwa Eliyakimu.

³¹ Eliyakumu kaweriti mwana gwa Melea
na Melea kaweriti mwana gwa Mena
na Mena kaweriti mwana gwa Matati
na Mataha kaweriti mwana gwa Natani
na Natani kaweriti mwana gwa Dawudi.

³² Dawudi kaweriti mwana gwa Yesse
na Yesse kaweriti mwana gwa Obedi
na Obedi kaweriti mwana gwa Boazi
na Boazi kaweriti mwana gwa Salimoni
na Salmoni kaweriti mwana gwa Nashoni.

³³ Nashoni kaweriti mwana gwa Aminadabu
na Aminadabu kaweriti mwana gwa Adimini
na Adimini kaweriti mwana gwa Arini
na Arini kaweriti mwana gwa Hesironi
na Hesroni kaweriti mwana gwa Peresi
na Peresi kaweriti mwana gwa Yuda.

³⁴ Yuda kaweriti mwana gwa Yakobu
na Yakobu kaweriti mwana gwa Isaka
na Isaka kaweriti mwana gwa Aburahamu
na Aburahamu kaweriti mwana gwa Tera
na Tera kaweriti mwana gwa Nahori.

³⁵ Nahori kaweriti mwana gwa Serugi
na Serugi kaweriti mwana gwa Reu
na Reu kaweriti mwana gwa Pelegi
na Pelegi kaweriti mwana gwa Eberi
na Eberi kaweriti mwana gwa Sala.

³⁶ Sala kaweriti mwana gwa Kaini
 na Kaini kaweriti mwana gwa Arifakisadi
 na Arifakisadi kaweriti mwana gwa Shemu
 na Shemu kaweriti mwana gwa Nuhu
 na Nuhu kaweriti mwana gwa Lameki.

³⁷ Lameki kaweriti mwana gwa Matusala
 na Matusala kaweriti mwana gwa Henoki
 na Henoki kaweriti mwana gwa Yaredi
 na Yaredi kaweriti mwana gwa Mahalaleli
 na Mahalaleli kaweriti mwana gwa Kenani.

³⁸ Kenani kaweriti mwana gwa Enosi
 na Enosi kaweriti mwana gwa Seti
 na Seti kaweriti mwana gwa Adamu
 na Adamu kaweriti mwana gwa Mlungu.

4

Kugeziwa kwa Yesu

Matayu 4:1-11; Mariku 1:12-13

¹ Yesu kalawiriti mulishemba mwa Yoridani,
 pakamema makakala ga Rohu Mnangala na
 Rohu Mnangala kamlonguziyiti Yesu kugenda
 kushiwala.

² Kushiwala kulii, Shetani kamjeriti Yesu
 mashaka malongu msheshi. Shipindi shoseri ashi
 Yesu hakeniliyi shintu, pagapititi kala mashaka
 aga Yesu kaweriti na njala.

³ Shetani kamgambiriti Yesu, “Handa gwenga
 gwa Mwana gwa Mlungu, guligambiziyi libuwi ali
 liweri libumunda.”

⁴ Kumbiti Yesu kamwankula, “Galembwa,
 ‘Muntu hapeni kalikali kwa libumunda hera.’
 ”

5 Palaa paliya Shetani kamlonguziyiti Yesu na kumkwewiziya pahala pampindi na kumlanguziya ufalumi wa pasipanu poseri.

6 Shetani kamgambiriti Yesu, “Hanukupi uwezu wa falumi zoseri na lunda zyakuwi mana wanupa nenii vyoseri, panfira kumupa muntu yoseri, weza.

7 Vyoseri avi haviweri lunda zyaku gwenga handa pagung'uwira nenii.”

8 Yesu kamuwankula, “Galembwa, ‘Gumguwiri Mtuwa Mlungu gwaku na kumtendera yomberi gweka yakuwi.’ ”

9 Shetani kamjega Yesu mpaka Yerusalem, kamkwewiziya Pashitwiku pa Numba nkulu ya Mlungu, kamgambira, “Handa gwenga gwa Mwana gwa Mlungu, guliyasi pasi.

10 Toziya galembwa, ‘Mungu hakawagambiri wantumintumi wakuwi wa kumpindi wakuloleli weri.

11 Kayi galembwa hawakutoli mumawoku mwawu pota na kulikwala ligulu lyaku mulibuwii.”

12 Kumbiti Yesu kamwankula, “Galonga, ‘Nagumjera Mtuwa Mlungu gwaku.’ ”

13 Shetani pakamjeriti kala Yesu kwa kila njira kasinda, kamleka kwa shipindi na kagenda za-kuwi.

*Yesu kanja lihengu lyakuwi Galilaya
Matayu 4:12-17; Mariku 1:14-15*

14 Yesu pakawuyiti Galilaya, keweriti kamema likakala lya Rohu Mnanagala. Shisoweru shakuwi shieneyiti pahala poseri pakwegera.

15 Nayomberi kawera pakawafunda wantu mnumba zawu za Mlungu, woseri wamkwisa.

*Yesu wamlemiti Nazareti
Matayu 13:53-58; Mariku 6:1-6*

16 Su Yesu kagenditi Nazareti, pahala pakaleleritwi na lishaka lya kwoyerwa kingira munumba ya Mlungu ntambu yayiweriti shitiba shakuwi. Kagoloka kabetuli malembu mananagala kwa liziwu.

17 Kawanka shindola sha Mbui gwa Mlungu Isaya, kashivugula na kuwona pahala pawalembiti,

18 “Rohu gwa Mtuwa kapamuhera na neni, Toziya kansyagula neni nuwajegeli shisoweru shiwagira kwa wahushu.

Kantuma nuwagambiziyi watatirwa
kuvugulirwa kwawu

Na wanalwisi wapati kuwona,
Wantuma nuwalopoziyi woseri wonewa,

19 Na kushibwelera shipindi shilii shankwiza,
Mtuwa hakawalopoziyi wantu wakuwi.”

20 Yesu pakabetuliti kala, kashigubika shindola na kamupa ntumintumi, mweni kalivaga. Wantu woseri munumba ya Mlungu, wamjodolera masu,

21 su kanja kuwagambira, “Leru Lilembu Linanagala ali liwera nakaka pampikaniriti lyankubetulwa.”

22 Woseri wafiliziwa nentu nayomberi, walikangashira visoweru viwagira vyakatakuliti. Walonga, “Hashi ayu mwana ndiri gwa Yosefu?”

23 Yomberi kawagambira, “Nakaka hamung'ambiri visoweru avi, ‘Mganga guliponiziyi gamweni.’ Viraa hamtakuli,

‘Goseri gatupikiniriti gugatenditi Kafarinaumu, gugatendi panu pa pashijiji shaku.’ ”

²⁴ Kendereya kutakula, “Nankuwagambiranu nakaka, mbuyi gwa Mlungu kamanikana ndiri mushijiji mwawu.

²⁵ “Munpikiniri weri, Nakaka kweniti na wadala wakenja wawuwa pa isi ya Israeli shipindi sha Eliya, vula ileka kutowa kwa mininja mitatu na nusu, kweniti njala nkulu pa isi yoseri.

²⁶ Ata hangu, Eliya wamtumiti ndiri kwa muntu yoseri Muisiraeri, ira kwa mdala mkenja yakkalaliti Sarepati pa Sidoni.

²⁷ Mushipindi sha Elisha mbuyi gwa Mlungu, kweniti wantu wawuwa muisi ya Israeli yawaweriti walwala ungumbula kumbiti kwahera muntu yoseri yakapungitwi kumbiti Naamani yakaweriti gwa isi ya Siriya.”

²⁸ Wantu woseri wawaweriti munumba ya Mlungu pawapikaniriti aga, wakalaliti nentu.

²⁹ Wagoloka, wamlaviya Yesu kunja kushijiji shawanyawiti kulugongu. Wamkweniziya mpaka mlupeleru lwa lugongu su wamwasi pasi.

³⁰ Kumbiti Yesu kapena pakati pawu kagenda zyakuwi.

Muntu kana washamshera

Mariku 1:21-28

³¹ Yesu kagenditi mpaka Kafarinaumu Iushi lwa Galilaya, kaweriti kankuwafunda wantu mulishaka lya kwoyerera.

³² Walikangashiti mafundu gakafunditi, toziya katakuliti kwa uwezu.

³³ Mlaa munumba ya Mlungu kweniti na muntu kana shamshera, su kabotanga,

34 “Wuyi! Gwanashishi na twenga, Yesu gwa Nazareti? Gwapanu, gwiza kutulaga? Nukumana gwenga gwa gaa, gwenga gwa Mjumbi yamu Mnanagala gwa Mlungu!”

35 Yesu kamkalipira shamshera ulii pakalonga, “Gunyamali na gumlawi muntu ayu!” Su shamshera ulii kumgusiya pasi muntu ulii kulongolu kwawu na kamlawa pota na kumtenda shintu.

36 Wantu woseri walikangasha na wali-takuziyana weni kwa weni, “Ashi shitwatila gaa? Mana kwa uwezu na makakala kawagambira washamshera walawi nawomberi walawa!”

37 Visoweru vy a Yesu viyeniyiti pahala poseri mumkowa guliya.

*Yesu kankuwaponizya wantu wavuwa
Matayu 8:14-17; Mariku 1:29-34*

38 Yesu kalawiti munumba ya Mlungu na kagenditi ukaya kwa Simoni. Nahonga gwa Simoni kaweriti na nshimba ipyupa nentu, wamluwiti Yesu kamuponiziyi.

39 Yesu kagenda na kagoloka pakwegera na yomberi, kakukalipira kupyupa kulii na kupyupa kumleka. Palaa mawu uliya kimuka kawatendera.

40 Mushenji paguweriti gwankuzyeta, wantu woseri wawaweriti na walweli wawu wawajega kwa Yesu, nayomberi katula mawoku gakuwi kwa kila muntu na kuwaponizya woseri.

41 Washamshera wawalawa wantu wavuwa, wabotanga pawalonga, “Gwenga gwa Mwana gwa Mlungu!” Kumbiti Yesu kawakaripira,

kawalewelera nawatakula, mana wavimana kuwera mweni ndo Kristu.

*Yesu kankubwera munumba za Mlungu
Mariku 1:35-39*

⁴² Pamandawira shirawu yakuwi, Yesu kawukiti kagenda pahala pagweka. Wantu waweriti wankumsakula na pawamwoniti kala, wajeriti kumzyengeta nakawuka.

⁴³ Kumbiti yomberi kawagambira, “Nfiruwa kubwera visoweru viwagila vy a Ufalumi wa Mlungu mulushi zimonga viraa, toziya ntenda shilii shakantumiti Mlungu.”

⁴⁴ Su kawera kankubwera munumba za Mlungu Muyudeya.

5

*Yesu kankuwashema wantumini wa kwanja
Matayu 4:18-22; Mariku 1:16-20*

¹ Lishaka limu Yesu kagolokiti pampenku pa litanda lya Genezareti, aku wantu waweriti wankulibabanika wapikiniri visoweru vy a Mlungu.

² Kawoniti mitumbwi miwili mumpenku mwa litanda, walowa wa wasomba waweriti wawuka, wagenditi kuzigulula wavu zawu.

³ Yesu kagenda kwingira mumtumbwi mwa Simoni na kamgambiriti kagusegeziyi mtumbwi gulii palongolu padidini multanda. Yesu kavigiti mumtumbwi na kanjiti kulifunda lipinga lya wantu.

⁴ Pakamaliriti kala kutakula, kamgambira Simoni, “Gushimi mtumbwi kugenda kumashi

gagenda, gwenga na wayagu mwakazidibisiyi zinyavu zyeni mlowi wasomba.”

⁵ Simoni kamwankula, “Mtuwa, twenga pashiru poseri tutenditi lihengu liraa ali kumbiti tupata ndiri wasomba. Toziya gwenga gutakula hangu, nenii hanuzidibisiyi zinyavu.”

⁶ Pawadibisiyiti kala zinyavu wamemiti wasomba wavyuwa mpaka zinyavu zyanja kudegeka.

⁷ Wawashemiti wayawu yawaveriti mumtumbwi gumonga wizi wawatangi. Womberi wiza na wamemisiya wasomba mitumbwi yoseri miwili mpaka yanja kulidiba.

⁸ Simoni Peteru pakawoniti yagalawiriti, kasuntamalira palongolu pa Yesu pakalonga, “Guuki palongolu pangu, Mtuwa! Toziya nenii muntu yanwera na vidoda!”

⁹ Simoni na wayaguwi woseri walikangashiti pawawoniti ntambu yawapatiti wasomba wavyuwa.

¹⁰ Wayaguwi na Simon, ashina Yakobu na Yohani, wana wa Zebedayu nawomberi walikangasha. Yesu kamgambira Simoni, “Nagutila, kwanjira vinu haguweri mlowa wantu.”

¹¹ Wasegeziyiti mitumbwi yauu pampenku palitanda, waleka kila shintu, wamfata Yesu.

*Yesu kamuponiziya muntu kana ugumbula
Matayu 8:1-4; Mariku 1:40-45*

¹² Su Yesu pakaweriti mulushi, kuweriti na muntu yakana ugumbula. Pakamwoniti Yesu, kasuntama makukama kulongolu kwa Yesu kamluwa pakalonga, “Mtuwa pagufira gumweni, guweza gumpungi nenii.”

13 Yesu kanyosha liwoku lyakuwi na kumshinkula pakalonga, “Neni nfira hangu, gupungwil!” Pala palii ugumbula umlekeziya.

14 Yesu kamsinga pakalonga, “Nagumgambira muntu yoseri, su gugendi gwakaliranguziyi kwa Mtambika mkulu, gulaviyi tambiku ntambu yakagalaliriti Musa kwa kupungwa kwaku su muntu yoseri kavimani kuwera gupona.”

15 Visoweru vya Yesu vyeniyiti nentu. Lipinga lya wantu limgendiriti kumpikinira na wamonga wafiliti waponiziwi malweli gawu.

16 Su Yesu kawukiti na kagenda pahala pagweka, kaweriti kankumluwa Mlungu.

*Yesu kamuponiziyiti muntu yakalewelekiti
Matayu 9:1-8; Mariku 2:1-12*

17 Lishaka limu Yesu kaweriti kankufunda, Mafalisayu wamu pamuhera na wafunda wa Malagaliru yawalivagiti palii weni walawiti mukilla Iushi lwa Galilaya na Yudeya na kulawa Yerusalem. Likakala lya Mtuwa liweriti kwa Yesu kwajili ya kuponiziya walweli.

18 Wantu wamu wiziti pawampapa mushitanda muntu yakalewelekiti, wajeriti kumwingiziya mnumba su wamtuli palongolu pa Yesu.

19 Toziya ya lipinga lya wantu, wasinditi kwingira nayomberi mnumba. Su wamkwewiniyi mlweri ulii pashitwiku, wadonola pampindi palitala, shakapanu wamseleziya mlweri ulii mushitanda mwakuwi mpaka pakati kulongolu kwa Yesu. Wantu wamsheshi wankumsulusiya mlweri kuditira palitala. **20** Yesu pakawoniti njimiru yawu nkulu, kamgambiriti

mlweri ulii, “Ganja gwangu, vidoda vyaku vilekiziwa.”

²¹ Wafunda wa Malagaliru na Mafalisayu su wanja kulikosiya pawalonga, “Ayu muntu gaa, kamwigilanga Mlungu! Mlungu gweka yakuwi ndo kaweza kulekiziya vidoda.”

²² Yesu kavimaniti kala vyawaliholiti su kawakosiya, “Hashi, mulihola hangu mumyoyu mwenu?

²³ Shoshi shikamala ndiri, ‘Kulonga vidoda vyaku vilekiziwa,’ ama kutakula, ‘Gugoloki na gugendigendi?’

²⁴ Nfira muvimani, Mwana gwa Muntu kana uwezu pasipanu wa kulekiziya vidoda.” Su kamgambiriti muntu yakalewelekiti, “Nunkugambira, gugoloki na gutoli mkeka gwaku na gugendi ukaya kwaku!”

²⁵ Pala palii muntu ulii yakalewelekiti kagoloka kulongolu kwawu woseri, katola mkeka gwakuwi na kugendagenda na kagenditi ukaya pakamkwisa Mlungu.

²⁶ Woseri walikangasha nentu! Waweriti na lyoga, wamkwisiti Mlungu pawalonga, “Tulola mauzauza lerul!”

*Yesu kamshema Lawi,
Matayu 9:9-13; Mariku 2:13-17*

²⁷ Shakapanu, Yesu kalawa kunja, kamwoniti yakanola kodi litawu lyakuwi Lawi, kalivaga muofisi mwakuwi. Yesu kamgambira, “Gunfati.”

²⁸ Lawi kagoloka, kaleka kila shintu, kamfatiti yomberi.

²⁹ Lawi kamtenderiti Yesu msambu mkulu nentu pakaya pakuwi, mngati mwa wahenga,

waweriti watola kodi wavyuwa pamuhera na wantu wamonga.

³⁰ Mafalisayu wamu na wafunda wa Malagaliru, winginikiti kwa wafundwa wa Yesu pawalonga, “Iwera hashi mwega mliya shiboga na kulanda pamuhera na watola kodi na wantu yawawera na vidoda?”

³¹ Yesu kawankula, “Wantu wakomu walanda ndiri mtera, kumbiti woseri yawalwala ndo walanda mtera.

³² Niza ndiri kuwashema wantu waheri, kumbiti niza kuwashema wantu yawawera na vidoda waleki vidoda vyawatenda.”

*Yesu wamkosiya kwajili ya kwoya kuliya
Matayu 9:14-17; Mariku 2:18-22*

³³ Wantu wamonga wamgambiriti Yesu, “Wafundwa wa Yohani Mbatiza, woyiti kuliya mala zivuwa na kumluwa Mlungu na wafundwa wa Mafalisayu watendaga hera hangu, kumbiti wafundwa waku wankuliya na kulanda.”

³⁴ Yesu kawankula, “Hashi muweza kuwatenda wahenga wa mpalu gwa ndowa wafungi pawawera na mpalu gwa ndowa? Hapeni watendi hangu!

³⁵ Su lishaka halizi pawamtola mpalu gwa ndowa, womberi ndo hawoyi kuliya.”

³⁶ Yesu viraakawagambira kwa mfanu, “Kwahera muntu hakatoli shiraka sha nguwu yasyayi na kusonera munguwu ngona. Pakatenda hangu, su nguwu yasyayi hawayidegi, kayi shiraka sheni hapeni shilinganiri na nguwu ngona.

³⁷ Kwahera muntu yakalekera divayi yasyayi mumihaku ya lukuli migona, toziya divayi ya

syayi hayipanti mihaku ya lukuli na divayi yeni hayitiki na mihaku ya lukuli hayidegeki.

³⁸ Mala zoseri, divayi yasyayi ilekerwa mumihaku ya lukuli yasyayi!

³⁹ Kwahera muntu yakafira kulanda divayi yasyayi pakalanditi kala divayi ngona, su katakula, ‘Divayi ngona ndo iherepa nentu.’ ”

6

*Likosiwu kwajili ya lishaka lya koyeria
Matayu 12:1-8; Mariku 2:23-28*

¹ Lishaka limu lya kwoyerera Yesu kaweriti kankupita mumigunda ya nganu. Wafundwa wakuwi waveriti wankubena mikunguwi ya nganu, pawayisyoga mumawoku mwawu na kuziliya mbunji zya nganu.

² Mafalisayu wamu wamkosiya, “Iwera hashi mtenda shintu sheni Lilagaliru lilewelera kutenda mulishaka lya kwoyerera?”

³ Yesu kawankula, “Mwenga hamwenibetuli ntambu yakatenditi Dawudi na wayaguwi shipindi pawaveriti na njala?

⁴ Yomberi kingiriti Mnumba ya Mlungu, katola mabumunda gawatuliti Mnumba ya Mlungu, kaliyiti na gamonga kawapananiti wayaguwi. Kwahera muntu yoseri yakaliyaga kumbiti watambika hera ndo waliyaga.”

⁵ Yesu kamaliriti kwa kuwagambira, “Mwana gwa Muntu ndo Mtuwa gwa lishaka lya kwoyerera.”

*Muntu kana liwoku lilewelekiti
Matayu 12:9-14; Mariku 3:1-6*

6 Lishaka lyamonga lya kwoyerwa Yesu kingiriti mnumba ya Mlungu kufunda. Kuweriti na muntu mlaa yakaweriti na liwoku lya kumliwu lyalilewelekiti.

7 Wafunda wamu wa Malagaliru na Mafalisayu wamu wasakuliti shisoweru sha kumsitaki Yesu, su waweriti wankumuhepelera waloli handa kamuponiziyi muntu mulishaka lya kwoyerwa.

8 Kumbiti Yesu kavimaniti kala shawaliholiti, su kamgambiriti muntu yakeniti na liwoku lyalilewelekiti, "Gugoloki, gwizi panu palongolu." Muntu ulii kimuka na kugoloka palii.

9 Su Yesu kawagambira, "Nukukosiyani, Lagaliru litujimira twenga kutenda shishi mulishaka lya kwoyerwa? Kuponiziya ama kulaga? Kugalopozia makaliru ga muntu ama kugalaga?"

10 Kawaloliti wega zoseri, shakapanu Kamgambira muntu yakeniti na liwoku lyalilewelekiti, "Gunyoshi liwoku lyaku." Yomberi kanyosha liwoku lyakuwi na liwera kayi likomu.

11 Womberi wakalala, su wanja kulihola ntambu ya kumtenda Yesu vidoda.

Yesu kawasyagula wantumintumi lilongu na awili

Matayu 10:1-4; Mariku 3:13-19

12 Shipindi shilii Yesu kagenda kulugongu kumluwa Mlungu, kalivagiti kulaa aku pashiru poseri pakamluwa Mlungu.

13 Shilawu yakuwi kawashema wantumintumi wakuwi, pakati pawu kawasyagula lilongu na wawili kawashema wantumintumi.

¹⁴ Awa ndo Simoni yawamupiti litawu lya Peteru na Andereya mlongu gwakuwi na Yakobu na Yohani na Filipu na Batolumayu,

¹⁵ Matayu na Tomasi na Yakobu mwana gwa Alifayu na Simoni yawamshemiti Zeloti,

¹⁶ Yuda mwana gwa Yakobu na Yuda Isikariyoti yakamgalambukiti Yesu.

*Yesu kankufunda na kuwaponiziya wantu
Matayu 4:23-25*

¹⁷ Pakasulukiti kulugongu pamuhera na wafundwa wakuwi, Yesu kagolokiti palushi, pakaweriti na wafundwa wakuwi wavyuwa. Lipinga likulu lya wantu wawalivagiti palii, walawiti Muyudeya yoseri na Yerusalem na mbwega ya Tiru na Sidoni,

¹⁸ wiziti kumpikinira na kuponiziwa malweli gawu. Woseri yawagaziwitwi na washamshera viraa wiziti na waponiziwitwi.

¹⁹ Wantu woseri wafiriti kumshinkula Yesu, makakala gamlawiti na kawaponiziya woseri.

*Nemeleru na kutabika
Matayu 5:1-12*

²⁰ Yesu kawagalambukira wafundwa wakuwi na kulonga,

“Mnemeleri mwenga mwawahushu,

Toziya Ufalumi wa Mlungu hawuweri wenu!

²¹ Mnemeleri mwenga yamuwera na njala vinu, Toziya hamyukutiziwi!

Mnemeleri mwenga yamlira vinu,

Toziya hamsekeleri!”

22 “Mnemeleri mwenga wantu pawawakalirani na kuwalema, kuwahigilanga na kuwapayirani madoda, goseri aga toziya ya Mwana gwa Muntu!

23 Shipindi pagalawila aga, mnemeleli pa mvina, toziya ya lijenjeri likulu lyawawatulirani kala kumpindi kwa Mlungu. Hangu ndo wambuyi wawu wawatenditi wambuyi wa Mlungu ntambu iraayi.”

24 “Kumbiti shondi shondi mwenga mwawalunda vinu,

Toziya nemeleru yenu vinu ipera!

25 Shondi shondi mwenga yamwikuta vinu,
Hamuweri na njala!

Shondi shondi mwenga yamseka vinu,
Hamlili na kudaya!

26 “Shondi shondi wantu woseri wankukuzyumanu, hera hangu wagogolu wawu watakuliti ntambu iraayi kwa wambuyi wa mpayu.

Kuwafira wangondu

Matayu 5:38-48, 7:12

27 “Kumbiti nankuwagambilirani mwenga mwanupikanira. Muwafiri wangondu wenu, muwatekeleri woseri wakukalalirani.

28 Muwatekeleri woseri wawakupangilirani na muwaluwili kwa Mlungu woseri yawakutenderani madoda.

29 Muntu pakakukoma lisaya limu, gumleki kakomi na lisaya lyamonga, handa muntu pakakupoka likoti lyaku, gumlekeri na lishati lyaku.

30 Muntu yoseri pakakuluwa gumpanani na muntu pakakupoka ulunda waku, nagumgam-bira kawuziyi.

31 Muwatenderi wamonga ntambu yamfira ku-tenderwa.

32 “Handa pamuwafira walii yawawafira mwenga, hampati lifupu gaa? Ata yawawera na vidoda wawafira wantu yawawafira womberi.

33 Kayi pamuwatendera viheri walii yawaku-tenderani mwenga viheri, hampati lifupu gaa? Ata yawawera na vidoda watendaga hera hangu!

34 Na pamuwakopesha walii yamuwahola kuwera hawakuwuzireni hampati lifupu gaa? Ata yawawera na vidoda wawakopeshaga yawawera na vidoda, pawalihola wawawuziliri shawawakopeshiti.

35 Kumbiti mwenga muwafiri wangondu wenu na muwatenderi viheri, mkopeshi namliholera kuwuzilirwa. Lifupu lyenu haliweri likulu na hamuweri wana wa Mlungu gwa kumpindi. Toziya yomberi ndo muheri kwa wantu yawahera mayagashii na yamatenda vidoda.

36 Muweri na lusungu gambira Tati gwenu ntambu yakawera na lusungu.

*Kuwatoza wamonga
Matayu 7:1-5*

37 “Namuwatoza wamonga, su Mlungu hakawatozi ndiri mwenga, namuwapangira wamonga, su Mlungu hapeni kawapangili mwenga, muwalekeziyi wamonga, su Mlungu hakawalekiziyi mwenga.

38 Muwapanani wamonga, su Mlungu hakawapanani mwenga. Hamuwanki shipimu shakumemeziya, sha kutikisiya na kuyonera na kwitika mumawoku mwenu, vyoseri avi haviweri vya mwenga. Shipimu shamuwapimiliti wamonga, Mlungu ndo hakakupimirani mwenga.”

39 Yesu kawagambira mfanu agu, “Muntu kana lwisi kaweza ndiri kumlongoziya kana lwisi muyaguwi, pakatenda hangu, woseri hawapokeri mulirindi.

40 Kwahera mfundwa kaweza kumsinda mfunda gwakuwi, su kila mfundwa pakamalila kala mafundu hakaweri gambira mfunda gwakuwi.

41 “Guweza hashi kushiwona shibandu shididini nentu mulisu lya mlongu gwaku, pota kuwona lipingiri lya mulisu lyaku?

42 Hashi guweza kutakula kwa mlongu gwaku, ‘Guleki nukuwusiyi shibandu shididini nentu mulisu lyaku,’ na gwenga gusinda kuliwona lipingiri lya mulisu lyaku? Gwa mfyangu gwenga! Kwanja guwusiyi huti lipingiri lya ligogu mulisu lyaku, ndo haguwezi kushiwusya weri shibandu mulisu lya mlongu gwaku.

*Mtera na mabwajubwaju gakuwi
Matayu 7:16-20, 12:33-35*

43 “Kwahera mtera guherepa gwagulera mabwajubwaju gadoda, vira a mtera gudoda guweza ndiri kulera mabwajubwaju gaherepa.

44 Kila mtera gumanika kulawirana na mabwajubwaju gakuwi galeriti, guweza ndiri kwapa embi mumishongoma ama zabibu mumbigiri.

45 Muntu muheri katendaga viheri kulawa muviheri vivuwa mumoyu mwakuwi, na muntu kana vidoda katendaga vidoda kulawa muvidoda vivuwa mumoyu mwakuwi. Toziya mlomu gutakula galii gaweriti mumoyu.

*Ntambu mbili zya wanyawa numba
Matayu 7:24-27*

46 “Iwera ashi munshema, ‘Mtuwa, Mtuwa,’ Uganu mtenda ndiri vyanyuwagambirani?

47 Hanuwalanguziyi ntambu yakalifana muntu yoseri pakiza kwa neni na kupikinira visoweru vyanyenii na kuvijimira.

48 Kalifana na muntu yakanyawa numba yakuwi, kabawa pasi nentu na kunyawa liyanjiru mulitalawu. Mafuriku gamashi pagarawiriti gayiputa numba ilii kumbiti itikinyika ndiri, toziya wayinyawiti weri numba.

49 Su yoseri ulii yakapikanira visoweru vyangu na kuvijimira ndiri, ayu kalifana na muntu yakanyawiti numba yakuwi pota na kunyawa liyanjiru, mafuriku pagiziti gayiputa numba ilii na kuguwa puu na kubomokanga nakamu!”

7

*Yesu kamuponiziya mtumini gwa Mkulu gwa Warumi
Matayu 8:5-13*

1 Yesu pakamaliriti kutakula vyoseri kwa wantu, kagenditi Kafarinaumu.

2 Mkulu gwa wanjamila miya yimu kaweriti na ntumini yakamfiriti nentu. Ntumintumi kaweriti kalwala tashitashi.

³ Mkulu ulii pakapikaniriti visoweru nya Yesu, kawatumiti wazewi wa Shiyawudi kumluwa kizi kamuponiziyi ntumintumi gwakuwi.

⁴ Wagenditi kwa Yesu na kumuhiba nentu pawalonga, “Muntu ayu kafiruwa gumtenderi shitwatila ashi.

⁵ Kawafira wantu wetu na mweni katunyawira numba ya Mlungu.”

⁶ Su Yesu kagenda pamuhera na womberi. Pakaweriti pakwegera na ukaya kwa mkulu ulii, mkulu ulii kawatumiti waganja wakuwi wamgambiri Yesu, “Mtuwa naguligaziya hera. Gwenga gufiruwa ndiri kwingira mnumba mwangu,

⁷ na neni mona nfaa ndiri ata kwiza kwa gwenga. Kumbiti gutakuli hera, ntumini gwangu hakaweri mkomu.

⁸ Mana neni vira namuntu gwa pasi pa ukulu, nanawa wamanjila yanuwalongoziyiti. Panumgambira yamu, ‘Gugendi!’ Yomberi kagenda na panumgambira yumonga, ‘Gwizi!’ Yomberi kiza na panumgambira ntumintumi gwangu, ‘Gutendi shintu ashi!’ Nayomberi katenda.”

⁹ Yesu pakapikaniriti hangu kalikangasha, su kaligalambukiriti lipinga lya wantu lyalimfatiti pakalonga, “Nankuwagambiran, mpata ndiri kuwona muntu kana njimiru gambira ayu Muisraeli!”

¹⁰ Wantu walii pawasokiti ukaya kwa Mkulu wamwoniti ntumintumi ulii kawera mkomu nakamu.

Yesu kamzukusiya mwana gwa Mkenja

11 Shakapanu, Yesu kagenditi lushi lwawalushema Naini, wafundwa wakuwi pamuhera na lipinga likulu lya wantu wagenda nayomberi.

12 Su pakaweriti pakwegera na mlyangu mkulu gwa Iushi, wantu wampapiti yakahowiti waweriti wankulawa kunja kwa Iushi. Yakahowiti kaweriti mwana gwagweka gwa mdala yakaweriti mkenja, na lipinga likulu lya wantu waweriti pamuhera nayomberi.

13 Mtuwa pakamwoniti mkenja ulii, kamwondera lusungu mdala ulii, kamgambiriti, “Nagulira.”

14 Shakapanu kalisegelera lijeneza lya yakahowiti na kulishinkula, wantu wawalipapiti wagoloka. Yesu kalonga, “Muntemba! Nukugambira gwimuki!”

15 Muntu ulii yakahowiti kalivaga, su kanja kuyowera. Yesu kamupa mawu gwakuwi.

16 Wantu woseri weniti lyoga wamkwisiti Mlungu pawalonga, “Mbuyi mkulu kalawira pakati petu. Mlungu kiza kuwalopoziya wantu wakuwi!”

17 Visoweru avi vyaya Yesu viyeniyiti mulushi loseri lwa Yudeya na lushi zya pakwegera.

*Wajumbi yakawatumiti Yohani Mbatiza
Matayu 11:2-10*

18 Wafundwa wa Yohani wamgambiriti Yohani vitwatira avi vyoseri, nayomberi pakawashemiti kala awili wamu wa wafundwa wakuwi

19 kawatumiti kwa Mtuwa wakamkosiyi, “Hashi, gwenga ndo gwamweni yatumuhepera, ama tumuheperi gwingi?”

20 Wafundwa walii wamgendiriti Yesu na kumgambira, “Yohani Mbatiza katutuma kwaku tukukosiyi handa gwenga ndo uliya yakatakuliti gwankwiza ama tumuheperi gwingi?”

21 Shipindi shiraa shilii Yesu kaweriti kankuwaponiziya wantu wavya weniti na malweri na wamonga waniti na washamshera wadoda na kuwapanana wanawisi wavya kulola.

22 Su Yesu kawankula wantumintumi wa Yohani pakalonga, “Mgendi mwakamgambiri Yohani vyoseri vyamuviwoniti na kuvipikinira, wanawisi wawona, wavibyeketu wagendagenda, woseri walii yawawera na ungumbula wapungwa, yawawera na majogu vinu wapikinira, wahowiti su wazyuka na Shisoweru Shiwigira shibwerwa kwa wahushu.

23 Mbaka woseri walii wahera lyoga na nenii.”

24 Su wajumbi wa Yohani pawawukiti kala, Yesu kanja kuligambira lipinga kwajili ya Yohani, “Pamgenditi kumlola Yohani kushiwala mfira kumlola shintu gaa? Mfiriti kuwona gambira mateti ntambu yagatikinyika na lihega? Ndala!

25 Su mgenditi kumlola muntu gwa ntambu gaa? Hashi mlholiti Mgenditi kumlola muntu kavaliti nguwu ziherepa? Ndala, wantu yawavala nguwu ziherepa na kubo jola vinoga noga vyaviwera muukulu!

26 Su mung'ambiri, mgenditi kumlola muntu gwa ntambu gaa? Mgenditi kumlola mbuyi gwa Mlungu? Yina nakaka, tuwona gavuwa nentu kuliku mbuyi.

27 Yohani ayu ndo yamu yawamtakula

mukulemba, kulonga, ‘Mlungu kalonga, hanumtumi mjumbi gwangu hakakulonguleri kukunyawira njira kwajili yaku.’”

²⁸ Yesu kamaliriti kwa kulonga, “Nukugambirani, Yohani ndo mkulu kuliku woseri yawalikaliti pasipanu. Kumbiti yakaweriti mdidini Muwufalumi wa Mlungu ndo mkulu kuliku Yohani.”

²⁹ Wantu woseri wampikaniriti. Wantu wavuwa asa watola kodi ndo wagajimiriti Malagaliru Mananagala ga Mlungu, awa ndo walii Yohani yakawabatiziti.

³⁰ Kumbiti Mafalisayu pamuhera na wafunda wa Malagaliru wagulemiti mpangu gwa Mlungu na wamlemiti Yohani kawabatizi.

³¹ Yesu kongera kulonga, “Vinu wantu wa mashaka aga walifana na shintu gaa?

³² Walifana gambira wana yawalivaga pahala pa guliwu. Shipinga shimu shishigambizisiya shamonga, ‘Tuviniti msambu gwa ndowa kumbiti mwenga mvina ndiri! Twimba lwimbu lwa kudaya kumbiti mlila ndiri!’

³³ Yohani Mbatiza pakiziti, koyiti kuliya na kalandia ndiri divayi, kumbiti mwenga mlongiti, ‘Kana washamshera!’

³⁴ Kiziti Mwana gwa Muntu, kaliyiti shiboga na kulanda, kumbiti mwenga mtakula, ‘Mumloli muntu ayu, Kana lwaliya na mkologeru, ganja gwa watola kodi na wanavidoda!’

³⁵ Kumbiti luhala lwa Mlungu luwonekana kuwera lwa nakaka kwa wantu woseri yawali-jimira.”

Yesu kamuukaya mwa Simoni Mfarisayu

³⁶ Mfalisayu yumu kamshemera Yesu walii shiboga sha pamihia pamuhera nayomberi na Yesu kingiriti mnomba mwa Mfarisayu na kulivaga pasi kuliya shiboga.

³⁷ Su palushi palii peniti na mdala yakaweriti na makaliru ga vidoda. Kapikaniriti handa Yesu kankuliya shiboga mnomba ya Falisayu, katoliti supa ya alabasta yayiweriti na utuli.

³⁸ Kagenda kagoloka pakwegera pamagulu pa Yesu pakalila na masozi gakuwi gamtulukiriti Yesu pamagulu. Kapukuta magulu ga Yesu kwa vilii zyakuwi na kunonera magulu, kagaswaga utuli.

³⁹ Mfalisayu pakawoniti hangu, kalitakuliti pakalihola mumoyu mwakuwi, “Handa muntu ayu nakaka ndo mbuyi gwa Mlungu, hakavimani handa mdala yakakushinkula ka gaa, hakavimani makaliru ga vidoda ntambu yakawera nagu!”

⁴⁰ Yesu kamgambira Mfarisayu uliya, “Simoni, nana shintu shakukugambira.”

Simoni kamwankula, “Yina mfunda gung’ambiri.”

⁴¹ Yesu kamgambira, “Kuweriti na wantu awili yawamkopiti muntu yakakopesha mpiya. Yumu kakopiti senti zivuwa na yumonga senti zivuwa ndiri.

⁴² Pawasinditi kulipa uwanda wawu, muntu uliya kawalekizija woseri awili. Vinu pakati pa wantu awili walii, yoshi hakamfiri nentu muntu ayu yakawalekiziyiti?”

⁴³ Simoni kamwankula, “Nuvimana kuwera, ulii yawamlekiziyiti uwanda mkulu nentu”

Yesu kamgambira, “Gutakula nweri.”

44 Kamgalambukira mdala uliya na kumgambira Simoni, “Gumwona mdala ayu? Niziti pakaya paku, gunupa ndiri mashi gakunaviya magulu gangu, kumbiti mdala ayu kaganaviya magulu gangu kwa masozi gakuwi na kumpukuta kwa villi zyakuwi.

45 Gwenga gunamsiya ndiri kwa kunonera, kumbiti mdala ayu kwanjira paningiliti kaweriti pakanonera magulu gangu.

46 Gwenga gunswagaziya ndiri lipaki mumtuwi mwangu, kumbiti mdala ayu kagapakaziya magulu gangu kwa utuli.

47 Su nukugambira, kwa kufira kwakuwi kukulu kulanguziyiti nakaka kuwera vidoda vivuwa vyakaweriti navyi vilekiziwa. Kumbiti ulii yakalekiziwa padidini kalanguziya kufira padidini hera.”

48 Su Yesu kamgambira mdala uliya, “Gulekiziwa vidoda vyaku.”

49 Wantu wamonga yawaweriti walivaga pameza wanjiyi kulitakuliziyana weni pawalonga, “Ayu gaa yakaweza kulekiziya vidoda?”

50 Kumbiti Yesu kamgambira mdala uliya, “Kujimira kwaku kukulopoziya, gugendi kwa ponga.”

8

Wadala yawagenditi pamuwera na Yesu

1 Shipindi shimonga Yesu kagenditi mwanja kupitila mlushi na muvijiji pakabwera Visoweru viwagila vyia Ufalumi wa Mlungu. Wantumini lili-longu na wawili wagenditi pamuhera nayomberi

² na kuweriti na wadala wamu yawaponiziyitwi washamshera na malweli, Mariya yawamshemiti Magidalena, yawamuusiyiti washamshera saba,

³ Yoana mweni mpalu gwakuwi Kuza yakaweriti mtenda lihengu mkulu gwa Herodi, vira a vilii kuweriti na Susana na wadala wamonga wavua watumiiti vyawaweriti navi kumtanga Yesu na wantumini wakuwi.

*Mfanu gwa Mkweta mbeyu
Matayu 13:1-9; Mariku 4:1-9*

⁴ Wantu waweriti wankumwizira Yesu kulawa kila Iushi na pawaliwoniti pamuhera waweriti lipinga likulu, su yomberi kawagambiriti mfanu agu,

⁵ “Mkweta mbeyu kagenditi kukweta mbeyu. Pakaweriti kankukweta mbeyu, mbeyu zimonga zitulukiti munjira na wagendagenda munjira wazitimbanga na wampongu waziliya.

⁶ Zimonga zitulukira mumabuwi ga mulitapaka na pazimeriti kala ziyanja kunyala toziya litapaka liveriti lya mashi ndiri.

⁷ Zimonga zitulukiriti mumisontu, pazimeriti, misontu ilii izibabanika na zisinda kukula.

⁸ Na mbeyu zimonga zitulukiriti mulitapaka liherepa, zimera na kulera viboga vivuwa.”

Yesu kamaliriti kwa kutakula, “Yakana makutu kapikaniri!”

*Shakafiriti kufunda mumifanu ayi
Matayu 13:10-17; Mariku 4:10-12*

⁹ Wafundwa wakuwi wamkosiyiti Yesu mana ya mfanu agu,

¹⁰ nayomberi kawankula, “Mwenga mpananwa kuumanwa ubada wa Ufalumi wa Mlungu, kumbiti wamonga wavimana ndiri mpaka nuwagambiri kwa mifanu, su pawalola hapeni wawoni na pawapikanira hapeni wavimani.

*Yesu kankutakula mfanu gwa Mkweta mbeyu
Matayu 13:18-23; Mariku 4:13-20*

¹¹ “Mfanu agu ndo gutakula hangu, mbeyu ndo shisoweru sha Mlungu.

¹² Mbeyu zilii zyazitulukiriti munjira mana yakuwi, woseri yawapikanira shisoweru sha Mlungu, kumbiti Shetani kiza na kushiwusiya shisoweru shilii mumyoyu mwawu, su hapeni wajimili na kulopoziwa.

¹³ Mbeyu zyazitulukiriti mulibuwi mana yakuwi woseri yawapikanira ujumbi na kuuwanka kwa nemeru. Kumbiti wahera mishigira mitali, wajimira kwa shipindi shididini hera na shipindi sha kujerwa pashiza, waleka shawapikaniriti.

¹⁴ Mbeyu zilii zyaziteturukiriti mumisontu mana yakuwi, woseri yawapikaniriti shisoweru sha Mlungu, su lyoga na ulunda na vinoganoga vyawabojola hapeni waleri mabwajubwaju ya-gakamala.

¹⁵ Na mbeyu zilii zyazitulukiriti mulitapaka liherepa mana yakuwi, woseri yawashipikanira shisoweru sha Mlungu, pawashijimila kwa moyu gwoseri na gwa kujimira. Awa ndo wagangamala mpaka pawalera mabwajubwaju.”

*Limuliku lyawaligubikiriti mulidebi
Mariku 4:21-25*

16 “Wantu hapeni wawashi limuliku na kuligubikira mulidebi ama walituli mulivungu mwa shitanda. Kumbiti hawalituli pampindi pashintambi su wantu pawingira mnumba wawoni kulangala ndaa.

17 “Shoseri shawatenditi kwa kufifwa hashiwoneki na shoseri shawatenditi muluwindu hashimaniki na woseri.

18 “Mlikali weri, ntambu yampikanira, toziya yakawera na shintu hawamwongeri, kumbiti ulii yakahera shintu ata shilii shakawera nashi hawampoki.”

Mawu na walongu wa Yesu

Matayu 12:46-50; Mariku 3:31-35

19 Mawu gwa Yesu na walongu wakuwi wamgenderiti, kumbiti wasinda kumsegelera pakwegera toziya ya lipinga lyu wantu.

20 Muntu yumu kamgambiriti Yesu, “Mawu na walongu waku wakunja, wafira wakuwoni.”

21 Yesu kawagambiriti woseri, “Mawu na walongu wangu ndo woseri yawashipikanira shisoweru sha Mlungu na kushijimira.”

Yesu kankulikalipira lyega

Matayu 8:23-27; Mariku 4:35-41

22 Lishaka limu Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi wakweniti mumtumbwi na kawagambira, “Tuloki litanda, tugendi kumwambu.” Su wanja mwanja.

23 Pawaveriti wankuloka, Yesu kaweriti na mpota su kagonja. Lyega likulu lyanja kuvuma, mashi ganja kwingira mumtumbwi, su wawera mukutenduwa, kubidukira mumashi.

24 Wantumini wamgendera Yesu na kumwimusiya, walonga, “Mtuwa, Mtuwa! Twankusokera!”

Yesu kimuka, kalikalipira lyega pamuhera na mawimbi ga mashi, su vyoseri vyoya na kuweriti kuzindawala jiii.

25 Kawagambira wantumini wakuwi, “Yakoshi njimiru yenu?”

Kumbiti womberi walikangasha na kuwera na lyoga, waligambiziyana weni, “Ayu muntu gwa ntambu gaa? Kalikalipiriti lyega na mawimbi ga mashi na vyoseri vimjimira!”

*Yesu kamuponiziya muntu keniti washamshera
Matayu 8:28-34; Mariku 5:1-20*

26 Yesu na wantumintumi wakuwi wendereyiti na mwanja, wasoka kumpwani kwa isi ya Gerasi yapakwegera na Galilaya, kumwambu kulitanda.

27 Yesu pakasulukiti kumpenku, kaliwoniti na muntu yakeniti washamshera, kamwizira kula wa mulushi. Kwa shipindi shivuwa muntu ayu kaweriti kagendagenda shivula na kalikala ndiri ukaya, kumbiti kalikaliti kumapumba.

28 Pakamwoniti Yesu, kabotanga, kasuntama pamagulu ga Yesu pakalonga kwa liziwu likulu, “Yesu Mwana gwa Mlungu gwa Kumpindi nentu! Gufira kutenda ashi kwa nen? Shondi shondi nukuluwa naguntenda!”

29 Kalongiti hangu toziya Yesu kamgambiriti shamshera kamlawi. Shipindi shivuwa shamshera ulii kamwigilanga muntu ayu, tembera wantu wamtuliti mushibetubetu, mawoku na magulu gakuwi wagatawiti kwa

minyololu kumbiti yomberi kayidumuliti na shamshera kamtugiziyiti kushiwala.

³⁰ Yesu kamkosiya muntu uliya, “Litawa lyaku gwagani?”

Yomberi kamwankula, “Litawu lyangu ‘Tuvuwa.’ ” Katakuriti hangu toziya kaweriti na washamshera wavyuwa.

³¹ Washamshera wamluwiti Yesu nakawawinga kugenda mulirindi likulu.

³² Palii pawaweriti na lipinga likulu lya wamtumbi lya pakwegera, waveriti wakuliya mumpeku mwa mulugongu. Su washamshera wamluwiti Yesu kawajimiri wawayingiri wamtumbi, nayomberi kawajimira.

³³ Washamshera wamlawiti muntu uliya na kugenda kuwayingira wamtumbi. Wamtumbi woseri watugiti pawaserera na kutulukira mumashi na wafuwiti woseri.

³⁴ Walolera wa mifugu walii pawawoniti galii yagalawiriti, watugiriti mulushi na muvijiji pawalonga shashilawiriti

³⁵ Wantu wiza kulola shashilawiriti na pawaweriti wankumwizira Yesu, wamuwoniti muntu uliya yakeniti na washamshera kalikaliti pakwegera pamagulu ga Yesu, kaweriti kavaliti nguwu na kana mahala, su woseri waveriti na lyoga.

³⁶ Woseri yawaviwoniti vilii vyavilawiriti wawagambiriti wantu ntambu yakaponiti muntu ulii.

³⁷ Wantu woseri wenikaya wa lushi lwa Gerasi wamgambiriti Yesu kawuki, toziya waveriti na

lyoga nentu. Su Yesu kakwena mumtumbwi na kuwuka.

³⁸ Muntu yawamuusiyiti washamshera kamluwa Yesu pakamgambira, “Nfira kugenda na gwenga.”

Kumbiti Yesu kamjimira ndiri wagendi pamuhera, su kamgambiriti,

³⁹ “Guwuyi ukaya na katakuli shilii ntambu Mlungu shakakutendiriti.”

Su muntu uliya kagenditi kulushi na kutakula ntambu Yesu shakamtendiriti.

Nafunda gwa Yairu na mdala yakashinkuliti nguwuya Yesu

Matayu 9:18-26; Mariku 5:21-43

⁴⁰ Yesu pakawuyiti uwega umonga wa litanda, wantu wamshemiriti toziya waweriti wankumuhepelera.

⁴¹ Pala kiza muntu yawamshema Yairu, kaweriti mkulu gwa numba ya Mlungu. Kasuntama palongolu pa magulu ga Yesu na kumhiga pakamgambira wagendi ukaya kwakuwi,

⁴² toziya kaweriti na nafunda yamu hera, yakaweriti na mivinja lilongu na miwili su kaweriti kankulwala tashitashi.

Yesu pakaweriti kankugendagenda, wantu wambabanika wega zoseri,

⁴³ mngati mwawu kuweriti na mdala yakalwali kusuma mwazi mivinja lilongu na miwili, tembera katumiyyiti ulunda wakuwi woseri kwa waganga kumbiti wamponiziya ndiri.

44 Mdala ayu kamfwatiti Yesu kumbeli mulipinga lilii na kashinkuriti lusepi lwa nguwu ya Yesu, su palaa palii kusuma mwazi kwoya.

45 Yesu kakosiya, “Gaa kanshinkuliti?”

Kila muntu kalemiti na Peteru katakuliti, “Mtuwa, lipinga lya wantu likutindiriti na kukubabanika.”

46 Kumbiti Yesu kalonga, “Nuvimana kwana muntu kanshinkula, mana nuvimana makakala ga kuponiziya gantawa.”

47 Mdala ulii pakawoniti kaweza ndiri kulififa, su kiza kwa kutetema na kusuntama palongolu pa magulu ga Yesu. Kaweriti kulongolu kwa kila muntu, kamgambiriti ntambu yakamshikuliti na ntambu yakaponiti kamkam hera.

48 Yesu kamgambira mdala ulii, “Nafunda gwangu, njimiru yaku ikuponiziya. Gugendi kwa ponga.”

49 Yesu pakaweriti kankali kankuyowera hangu, mjumbi kiza kulawa kunumba ya Yairu. Kamgambiriti Yairu, “Nafunda gwaku kahowa, nagumgaziya hera Mfundu.”

50 Kumbiti Yesu pakapikaniriti aga, kamgambira Yairu, “Nagwana lyoga, gujimiru hera hakaponi.”

51 Pakasokiti pakaya, kabera muntu yoseri kwingira mnumba, ira Peteru na Yohani na Yakobu na tati na mawu gwa mwana yakahowiti.

52 Kila muntu kaweriti kankulira na kudaya toziya ya nafunda ulii. Yesu kawagambira, “Nam-lira! Mwana kahowa ndiri ira kagonja hera.”

53 Wantu woseri wamseka, toziya wavimaniti mwana kahowiti.

⁵⁴ Kumbiti Yesu kambata liwoku na kumshema, “Mwana gwangu gwimuki!”

⁵⁵ Ukomu wakuwi umuwuyira, palaa palii kimuka, su Yesu kawagambiriti mawu na tati gwakuwi wamupi shintu shakuliya.

⁵⁶ Mawu na tati gwakuwi walikangashiti, kumbiti Yesu kawagambira nawamgambira muntu galii gagatendikiti.

9

Yesu kankuwatuma Wantumini lilongu na wawili

Matayu 10:5-15; Mariku 6:7-13

¹ Yesu kawashemiti wantumini lilongu na awili pamuhera na kuwayupa makakala na uwezu wa kuwalaviya washamshera woseri na kuponiziya malweri.

² Shakapanu kawatumiti wegendi wakabweri visoweru vya Ufalumi wa Mlungu na kuwaponiziya walwelii,

³ kayi kawagambira, “Munjira mwamgenda namtola shintu shoseri, namtola lukongosho ama muhaku, namtola shiboga ama mpiya, ama lishati lya shigibakiru.

⁴ Poseri pawawashemerani, mwikalii mnumba ilii mpaka pamuwuka muisi ilii,

⁵ viraa vilii wantu pawalema kuwashemerani mwenga, mwuki mlushi alu na mpukuti lidika lya litapaka mumagulu mwenu haiweri likalipiru kwawomberi.”

⁶ Su wantumintumi wanja mwanja kugenda muvijiji vyoseri, pawabwera visoweru viwagila na kuwaponiziya wantu kila pahala.

*Kupunganika kwa Herodi
Matayu 14:1-12; Mariku 6:14-29*

⁷ Mtuwa Herodi mkolamlima gwa Galilaya, kapikaniriti goseri aga gagalawiriti, su gamupunganikiti nentu toziya wantu wamonga watakuliti kuwera Yohani Mbatiza kazyuka.

⁸ Wamonga watakuliti kuwera Eliya kalawira na wamonga walonga kuwera yumu gwa wambuyi wa makashu wa Mlungu kazyuka.

⁹ Herodi kalonga, “Yohani numdumuliti mtuwi, muntu ayu yampikanira ndo gaa?” Su kendereyiti kumsakula Yesu.

*Yesu kankuliyupa shiboga lipinga likulu lya
wantu*

Matayu 14:13-21; Mariku 6:30-44; Yohani 6:1-14

¹⁰ Wantumintumi walii pawawuyiti, wamgambiriti Yesu vyoseri vyawatenditi. Yesu kawatola, wagenda gwekayawu lushi lwawalushema Betisyaida.

¹¹ Kumbiti lipinga lya wantu pawavimaniti kala aga, wamgenderiti. Yesu kawashemera na kayoweriti nawa visoweru viwagila vya Ufalumi wa Mlungu na kuwaponiziya woseri wawafiriti kuponiziwa.

¹² Mshenji paguweriti gwankuzyeta, wantu mini lilongu na awili wamgenderiti na kulonga, “Guwagambiri wantu wagendi, kuvijiji na mumalambu ga pakwegera wakasakuli shiboga pamuwera na pahala pakugonja, toziya pahala panu patuwera pantundu.”

¹³ Kumbiti Yesu kawagambira, “Mwenga muwapanani shintu sha kuliya.”

LUKA 9:14

liv

LUKA 9:20

Womberi walonga, “Twana mabumunda mhanu na wasomba awili hera. Gufira twenga tugendi twakawahemeleri shiboga lipinga lya wantu woseri awa?”

¹⁴ Wapalu hera yawaweriti palii, waweriti gambira elufu muhanu hangu.

Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, “Muwagambiri walivagi vipinga vipinga vyamalongu muhanu.”

¹⁵ Su wafundwa pawatenditi kala ntambu yakawagambiriti,

¹⁶ Yesu katola mabumunda muhanu galii na wasomba awili, kaloliti kumpindi na kalonga mayagashii Mlungu, kagamega kawapanana wafundwa wakuwi wawagawili wantu.

¹⁷ Wantu waliya mpaka wikuta na wantumintumi wasola majamanda lilongu na mawili ga vilii vyavisigaliti.

*Peteru kulonga Yesu ndo Mlopoziya
Matayu 16:13-19; Mariku 8:27-29*

¹⁸ Lishaka limu Yesu kaweriti kankuluwa Mlungu gweka yakuwi, wafundwa wakuwi wamwizira. Su Yesu kawakosiya, “Wantu walonga neni nagaa?”

¹⁹ Womberi wamwankula, “Wamonga walonga gwenga gwa Yohani Mbatiza na wamonga walonga gwenga gwa Eliya na wamonga walonga gwenga gwa mbuyi gwa Mlungu gwa makashu yakahowiti vinu kazyuka.”

²⁰ Su nayomberi kawakosiya, “Hashi, mwenga mlonga neni nagaa?”

Peteru kamwankula, “Gwenga gwa Kristu Mlopoziya yagulagaliritwi na Mlungu.”

²¹ Shakapanu Yesu kawalagalira pakalonga nawamgambira muntu yoseri shisoweru ashi.

*Yesu kalonga kutabika na kuhowa kwakuwi
Matayu 16:20-28; Mariku 8:30-9:1*

²² Yesu kawagambira, “Mwana gwa Muntu mpaka katabiki na kulemwa na wazewi na watambika wakulu wa numba ya Mlungu na wafunda wa Malagaliru. Hawamlagi, kumbiti lishaka lya tatu kwanjira pakahowiti hakazyuki.”

²³ Na kawagambira woseri, “Muntu yoseri pakafira kaweri na neni, mpaka kalilemi mweni, katoli lupingika lwakuwi mashaka goseri na kanfati.

²⁴ Muntu yoseri yakafira kugaponiziya makaliru gakuwi hakagamili na yoseri yakagamiziya ukomu wakuwi kwa kunfata neni hakagalopoziyi.

²⁵ Hashi, kwana mbotu gaa muntu pakapata vintu vyoseri vya pasipanu, kumbiti mweni pakagamila? Yina ndiri!

²⁶ Muntu pakamonera soni neni pamuhera na mafundu gangu, Mwana gwa Muntu hakam-woneli soni muntu ayu shipindi pakiza muuk-wisa wakuwi na ukwisa wa Tati na ukwisa wa wantumintumi wanaganala wa kumpindi.

²⁷ Nukugambirani nakaka, kwana wamonga palaa panu hapeni wahowi mpaka wauwoni Ufa-lumi wa Mlungu.”

*Yesu kagalambuka nshimba
Matayu 17:1-8; Mariku 9:2-8*

28 Palipititi lijuwa kwanjira pakalongiti galiya, Yesu kawatoliti Peteru, na Yohani na Yakobu, kagenditi nawomberi mpaka kulugongu kuluwa Mlungu.

29 Pakaweriti kankumluwa Mlungu, nshimba yakuwi igalambuka na nguwu zyakuwi ziwera neru mbuu.

30 Palaa paliya wantu awili waweriti paliya wankuyowera nayomberi. Wantu walii waweriti Musa na Eliya,

31 yawalawiriti muukwisa wa kumpindi kwa Mlungu, waweriti wankuyowera na Yesu ntambu yakugumalilira mpangu gwa Mlungu gwa kuhowa kwakuwi kulii Yerusalem.

32 Peteru na wayaguwi waweriti wankugonja, kumbiti wimukiti na kuwona ukwisa wa Yesu na wantu awili wagolokiti pamuhera nayomberi.

33 Su wantu awili walii paweriti wankuwuka, Peteru kamgambira Yesu, “Mtuwa, iherepa twenga kulikala panu! Su hatunyawi visasa vitatu, shimu shaku na shamonga sha Musa na shamonga sha Eliya.” Nakaka kavimaniti ndiri shakatakula.

34 Peteru pakatakuliti hangu, palaa paliya lilawira liwundi lizotopa liwagubika na liwundi ali paliwawiziriti wantumini walii weniti lyoga nentu.

35 Wapikinira liziwu kulawa muliwundi lilonga, “Ayu ndo mwana gwangu yanumsyaguliti, mumpikaniri.”

36 Liziwu lyawalipikiniriti palinyamaliti kala, wamwona kayi Yesu kagweka yakuwi. Wantumintumi paoniti hangu wanyamalira jii na

shipindi shilii wamgambira ndiri muntu vilii vyawawoniti.

Yesu kamuponiziya Muntemba kana shamshera

Matayu 17:14-18; Mariku 9:14-27

³⁷ Shirawu yakuwi Yesu pamuhera na wantumintumi watatu pawaweriti wankulawa kulgongu, lipinga likulu lya wantu waliwoniti na Yesu.

³⁸ Muntu yamu mulipinga lilii kabota pakalonga, “Mfundu! Nukuhiga gwakamloli mwana gwangu, mwana gwangu gwa gweka!

³⁹ Shamshera kamgaziyaga, pamonga kamtenda katendi umatu na pamonga kamtenda kaweri na shisirika na lifulufulu limlawa mum-lomu. Kendereyiti kumgaziya nentu pota nakum-lekeziya kanongola.

⁴⁰ Nuwaluwiti wafundwa wakuwi wamwusiyi shamshera kumbiti wasinda.”

⁴¹ Yesu kawankula, “Mwenga shiyiwuku shamshera moyu na shana vidoda! Hashi hankali na mwenga na panuwahepelera mpaka ndii?” Shakapanu kamgambira muntu uliya, “Gumjegi mwana gwaku panu.”

⁴² Mndemba ulii pakaweriti kankumgendera Yesu, shamshera uliya kamgusiya pasi, kumtenda shisirika. Kumbiti Yesu kamkalipira shamshera ulii, kamuponiziya mndemba, su kamupa tati gwakuwi.

⁴³ Wantu woseri walikangashiti kwa uwezu mkulu wa Mlungu.

*Yesu kuyowera kayi kuhowa kwakuwi
Matayu 17:22-23; Mariku 9:30-32*

Wantu pawaweriti wankali wankulikangasha kila shintu shakatenditi Yesu, yomberi kawagambiriti wafundwa wakuwi,

⁴⁴ “Namlyaluwa shanuwagambiriti! Mwana gwa Muntu hawambati mumawoku ga wantu.”

⁴⁵ Kumbiti wafundwa werewiti ndiri ntambu yakatakuliti. Shitwatira ashi shiweriti shififwa kwawomberi nawavimani, womberi watira kumkosiya ntambu yakatakuliti.

*Ndo gaa yakaweriti mkulu?
Matayu 18:1-5; Mariku 9:33-37*

⁴⁶ Palawiriti magambiziyau pakati pawu wantumintumi walii, gaa yakaweriti mkulu nentu.

⁴⁷ Yesu kavimaniti shawaliholiti, su kamtola mwana mdidini, kamgolosiya pakwegera na mweni,

⁴⁸ na kawagambira, “Muntu yoseri ulii yakamshemera mwana mdidini ayu kwa litawu lyangu, kanshemera nenii na yoseri yakanshemera nenii, viraakamshemera yumu ulii yakantumiti. Yoseri yakaweriti mdidini pakati penu ndo mkulu kuliku woseri.”

*Yakawalema ndiri mwenga ndo gwenu
Mariku 9:38-40*

⁴⁹ Yohani kankula, “Mtuwa, tumwoniti muntu pakawusiya washamshera kwa litawu lyaku na twenga tumubera, toziya kaweriti ndiri mushipinga shetu.”

⁵⁰ Yesu kamgambira, “Namuwabera, toziya yoseri yakamlema ndiri yumu pakati punu, kawuwega wa twenga gwenu.”

Wasamaliya walema kumshemera Yesu

⁵¹ Shipindi pashiweriti pakwegera sha Yesu mewamtoli kugenda kumpindi, yomberi kagonjera mwanja gwa Yerusalem.

⁵² Kawatumiti wajumbi wamlongoleri na womberi wagenda mpaka mushijiji shimu sha Wasamariya, wamnyawili kila shintu.

⁵³ Kumbiti wenikaya walema kumshemera toziya yomberi kaweriti kankugenda Yerusalem.

⁵⁴ Su wafundwa wakuwi, ashina Yohani na Yakobu, pawawoniti hangu walonga, “Mtuwa, gufira tugushemi motu kulawa kumpindi guwagamiziyi?”

⁵⁵ Yesu kawagalambukira na kawakalipira.

⁵⁶ Shakapanu Yesu na wafundwa wakuwi wagenditi mushijiji shimonga.

Wantu yawafira kuwera wafwasi wa Yesu

Matayu 8:19-22

⁵⁷ Pawaweriti munjira wankugenda, muntu yumu kamgambira Yesu, “Hanukufati koseri kwagugenda.”

⁵⁸ Yesu kamgambira, “Vibweta wawera na mpanga na wampongu wawera na vitukulu kumbiti Mwana gwa Muntu kahera pahala pa kwoyerera.”

⁵⁹ Kamgambira muntu gwingi, “Gunfati.”

Kumbiti muntu ulii kalonga, “Mtuwa, gundeki huti nakamsiri tati gwangu.”

60 Yesu kamwankula, “Guwaleki wahowiti wawasiri wayawu wawahowiti. Gwenga gugendi gwakawubweri ufalumi wa Mlungu.”

61 Kuweriti na muntu gwingi yakamgambira Yesu, “Hanukufati Mtuwa, kumbiti gundeki huti ng'endi kuwaaga wantu wa ukaya kwangu.”

62 Yesu kamgambira, “Muntu yoseri pakanja kulima, pakagalambuka na kulola kumbeli kafaa ndiri kutenda lihengu Muufalumi wa Mlungu.”

10

Yesu kankuwatuma malongu saba na awili

1 Shakapanu Mtuwa kawasyagula wamonga malongu saba na awili. Kawatuma wamlongoleri awili awili wagendi muvijiji vyoseri vyakafira kugenda yomberi.

2 Kawagambira, “Viboga vya kubena vivuwa, kumbiti wantu wakubena wadidini. Su mumluwi mweni kana lirambu kajegi wantu wakubena mulirambu lyakuwi.

3 Vinu su mgendi, muvimani handa nankuwatuma mwenga gambira mwawakondolu wawagenda pakati pa wamaminyi.

4 Namtola muhaku gwakutulila mpiya, ama libegi, ama vilwatu, namumlamsiya muntu yoseri munjira.

5 Pamwingira mnumba yoseri, kwanja mtakuli hangu, ‘Ponga iweri mnumba amu!’

6 Handa pakoweriti yakafira ponga, ponga yamwenga hayikali nayomberi, handa ndiri, ponga yamwenga hayiwawuyili mwaweni.

7 Mwikali mnumba ayi pamliya na kulanda vyawakupanani, toziya yakatenda lihengu

kafiruwa shibenamgongu shakuwi. Namgenda mala numba ayi ama yimonga.

⁸ Handa pamsoka muisi na wantu pawawashe-merani, mlii vyawakupani,

⁹ muwaponiziyi walweli muisi ilii na muwagambiri wantu, ‘Ufalumi wa Mlungu wapakwegera kwa mwenga.’

¹⁰ Kumbiti pamwingila muisi yoseri, wantu pawawalema kuwashemerani, muwuki na mlongi,

¹¹ ‘Ata lidika lyalitulemeteriti mumagulu mwetu tulipunda na haliweri likalipiru. Kumbiti muvimani kuwera Ufalumi wa Mlungu wapakwegera.’

¹² Nakaka nukugambirani, lishaka lilii Isi ayi hayipati azabu nkulu kuliku ilii ya wantu wa Sodoma.

Shondi kwa Isi ijimira ndiri

Matayu 11:20-24

¹³ “Shondi gwenga Kolazini! Shondi gwenga Betisayida! Handa mauzaiza galawiriti kwa mwenga, megalawiri Tiru na Sidoni, wantu wakuwi mewavalii nguwu zya maguniya shipindi shivuwa na kulivaga mulivu kuleka vidoda vyawatenda.

¹⁴ Mlungu hakawapanani azabu nkulu nentu mulishaka lya kutoza kuliku Tiru na Sidoni.

¹⁵ Na gwenga Kafarinaumu, hagulikwisi mweni mpaka kumpindi kwa Mlungu? Hawakusulusiyi mpaka mulirindi lyalihera upeleru.”

¹⁶ Yesu kawagambira wantumintumi wakuwi, “Yakawapikanira mwenga kankumpikinira

neni na yakawalema mwenga kanema neni,
yakanema neni, ndo kamlema ulii yakantumiti.”

Walii malongu saba na awili wankuwuya

¹⁷ Wantumini malongu saba na awili wawuyiti kwa manemu walonga, “Mtuwa, ata washamshera watujimila patuwakalipira kwa litawu lyaku!”

¹⁸ Yesu kawankula, “Numwoniti Shetani pakaguwiti gambira lupanda kulawa kumpindi kwa Mlungu.

¹⁹ Mpikaniri! Nukupani uwezu wa kutimbanga wanjöka na vipinini na uwezu mkulu kwajili ya makakala goseri ga Shetani, kwahera shintu shakuwatenduwa.

²⁰ Kumbiti namnemelera toziya washamshera wawajimila, ira mnemeleri toziya matawu genu wagalemba kumpindi.”

Manemu ga Yesu

Matayu 11:25-27, 13:16-17

²¹ Shipindi shiraa shilii Yesu kanemeleriti kwa uwezu wa Rohu Mnanagala, kalonga, “Tati, Mtua gwa kumpindi na gwa paisi panu! Nonga mayagashii kwaku toziya guwalanguziya walii wahera mahala na guwafifa walii wanaluhalna wanamahala. Yina Tati, ntambu yagufiriti gumweni aga galawili.

²² “Tati gwangu kanupiti neni vintu vyoseri. Kwahera muntu yakammana Mwana ira Tati na kwahera yoseri yakammana Tati ira Mwana na yoseri yagagubutulitwi na Mwana.”

23 Shakapanu Yesu kawagalambukira wafundwa wakuwi na kuwagambira, “Mbaka waviwona vilii vyamuviwona mwenga.

24 Nukugambirani mwenga kuwera wambuyi wa Mlungu na wafalumi wafiriti kugawona galii gamugawoniti mwenga, kumbiti wagawona ndiri na kupikinira ntambu yampikaniriti mwenga kumbiti wapikinira ndiri.”

Mfanu gwa Msamariya muheri

25 Mfundu gwa Malagaliru kiziti na kufira kumjera Yesu. Su kamkosiya, “Mfundu, ntendi ashi mpati ukomu wa mashaka goseri?”

26 Yesu kamwankula, “Walemba shishi Mumalagaliru Mlungu gakampananiti Musa? Kupikanira ntambu yampikaniriti mwenga kumbiti wapikanira ndiri. Gwenga gugamana hashi?”

27 Muntu ulii kawankula, “Gumfiri Mtuwa Mlungu gwaku kwa moyu gwaku goseri na kwa rohu yaku yoseri na kwa makakala gaku goseri na kwa mahala gaku goseri na gumfiri muyagu ntambu yagulifira gumweni.”

28 Yesu kamgambira, “Guwankula weri, gutendi ntambu iraayi hagupati ukomu wa mashaka goseri.”

29 Kumbiti mfundu gwa Malagaliru kafiriti kuli-ranguziya handa kahera vidoda, su kamkosiyiti Yesu, “Gwapakwegera gwangu ndo gaa?”

30 Yesu kamwankula, “Kweniti na muntu yumu yakaweriti kankusuluka kulawa Yerusalem, kaweriti kankugenda Yeriku. Pakaweriti munjira, wamvamiya wamajambazi

wamkoma na kumpoka vintu vyakuwi wamleka kankugalagata nusula kahowi.

³¹ Shintu shashilawiti paliya, kweniti na mkulu gwa numba ya Mlungu kaweriti kankupita njira ilailii, kumbiti pakamwoniti muntu yawamkomiti ulii, kapititi patali uwega wingi kagenda.

³² Ntambu ilailii Mlawi kapititi njira ilailii, kumbiti pakamwonit muntu yawamkomiti ulii kapititi patali, uwega wingi su kagenda.

³³ Kumbiti Msamariya yakaweriti kankugenda mwanja kasokiti paliya pakaweriti muntu ulii na pakamwoniti muntu ulii, kamwonera lusungu.

³⁴ Kamgendera, kampakaziya lipaki pamuhera na divayi muvironda vyakuwi na kumtawa, shakapanu kamweniziya mupunda gwakuwi, kagenda nayu mpaka mnumba ya kugonja wahenga kamlwaziya.

³⁵ Shirawu yakuwi kalaviya mpiya mbili kumpanani kananumba ya kufikira wahenga na kamgambira, ‘Gumloleli weri muntu ayu na pampuya hanukulipi shoseri shagutumiyiti kwa muntu ayu.’ ”

³⁶ Yesu kamaliliti kulonga kwa kukosiya, “Ntambu yamlihola, pakati pa wantu watatu awa, ndo gaa kaweri kapakwegera gwa muntu yakakomitwi na majambazi?”

³⁷ Mfunda gwa Malagaliru kamwankula, “Uliya yakamwoniriti lusungu.”

Yesu kamgambira, “Gugendi gwakatendi ntambu iraayi.”

Yesu kawukaya kwa Marita na Maliya

38 Yesu pamuhera na wantumintumi wakuwi pawaweriti mumwanja, wingira mushijiji shimu waliwona na mdala yamu yawamshema Marita kamshemera ukaya kwakuwi.

39 Marita kaweriti na muhasha gwakuwi yawamshema Mariya, yakalivagiti pakwegera pamagulu ga Yesu pakapikanira mafundu gakuwi.

40 Marita kaweriti kankunyoganyoga na vimonga, su kamgenderiti Yesu na kumgambira, “Mtuwa, iwera hashi gumleka muhasha gwangu kandekeri neni nyoginyogi gweka yangu? Gumgambiri kizi, kantangi!”

41 Mtuwa kamwankula, “Marita, Marita! Gwankunyoganyoga na kuligaziya na vintu vivuwa,

42 kumbiti shintu shimu hera shifiruwa. Mariya kasyangula shintu shiherepa nentu na kwahera muntu hakampoki.”

11

Yesu kankufundiza ntambuya kusali

Matayu 6:9-13, 7:7-11

1 Lishaka limu Yesu kaweriti pahala tunga pakaluwa Mlungu. Pakamaliriti kuluwa Mlungu, yamu gwa wafundwa wakuwi kamgambira, “Mtuwa, gutufundi kuluwa Mlungu gambira Yohani Mbatiza ntambu yakawafunditi wafundwa wakuwi.”

2 Yesu kawagambira, “Pamluwa Mlungu mlongi hangu,

‘Tati,

Litawu lyaku likwiswi,

Ufalumi waku wizi.

³ Gutupanani shiboga shetu sha kila lishaka

⁴ Gutulekiziyi vidoda vyetu,

Mana twenga tuwalekeziya woseri yawatutenditi
upyota.

Pota nagututula mukujerwa.’ ”

⁵ Na Yesu kawagambira wantumintumi wakuwi, “Payiwera yumu gwenu pakagenda ukaya kwa ganja gwakuwi pashiru na kumgambira, ‘Ganja, shondi shondi nyagu gunkopeshi mabumunda mitatu.

⁶ Ganja gwangu yakaweriti mumwanja, kapitira pakaya pangu na neni nahera shiboga shakumupa.’

⁷ Na payiwera ganja gwaku kankuwankula kulawa mnumba, ‘Nagung’aziya! Mlyangu gutatwa kala, neni pamuhera na wana wangu tugonja kala. Na hapeni numuki kukupanani shintu shoseri.’

⁸ Nakaka nankuwagambirani, ata pakalema kwimuka na kukupanani mabumunda toziya gwenga gwa ganja gwakuwi, kumbiti pagwendereya kumgaziya kwa kumluwa hakimuki na kukupanana shoseri shagufira.

⁹ “Su nankuwagambira, guluwi na hampananwi, gusakuli na haguwoni, gutendi hodi na hamvugulirwi.

¹⁰ Mana woseri yawaluwa hawapananwi na woseri yawsakula, hawawoni na mlyangu haguvugulwi kwa kila muntu yakatenda hodi.

¹¹ Mwana pakamluwa tati gwakuwi somba, hashi hakampanani njoka badala ya somba?

¹² Na pakamluwa ligi, hakampanani shipinini?

13 Su payiwera mwenga yamuwera na vidoda, muvimana kuwapanana viherepa vyawaluwa wana wenu. Nakaka Tati gwenu gwakumpindi hakatendi kupita mwenga, hakawapanani Rohu Mnanagala walii yawamluwa!"

*Yesu na Belizebuli
Matayu 12:22-30; Mariku 3:20-27*

14 Yesu kaweriti kankumwinga shamshera yakamtenditi muntu yamu kaweri bubu. Su shamshera ulii pakamlawiti, muntu ulii kaveziti kutakula. Lipinga lya wantu lilikangashiti,

15 kumbiti wantu wamu mulipinga lilii walonga, "Belizebuli, mkulu gwa washamshera ndo yakampananiti makakala ga kuwalaviya washamshera."

16 Wamonga wafiriti kumjera Yesu, su wamgambira kawalanguziyi mauzaiza kulonga nakaka Mlungu ndo yakamtumiti.

17 Kumbiti Yesu kavimaniti kala shawalihola, su kawagambira, "Ufalumi woseri waubagulika weni vipinga vipinga vyavisingana vyeni hapeni vilikali, kaya payibagulika yenyi mpaka iyagamili.

18 Su handa ufalumi wa Shetani pawuwera muvipinga na pawalikoma weni, hawuendereyi hashi? Mlonga kuwera ndaviya washamshera toziya Belizebuli kanupiti makakala ga kutenda aga,

19 handa neni nankuwawusiya washamshera kwa likakala lya Belizebuli, hashi wafata wenu wawawusiya kwa uwezu gaa? Wafata wenu hawaweri watoza wenu!

20 Kumbiti payiwera nankuwinga washamshera kwa makakala ga Mlungu, su

muvimani kuwera Ufalumi wa Mlungu usoka kala kwa mwenga.

²¹ “Muntu kana makakala pakawera na silaha zoseri, pakalolera numba yakuwi mweni, vyoseri vyakaweriti navi haviweri salama.

²² Kumbiti pakiza muntu kana makakala ku-liku yomberi pakamkoma na kumsinda, hakatoli silaha zoseri zakalitumbiriti muntu ulii na kugawana ulunda wakuwi.

²³ “Yoseri yakawera ndiri uwega wa neni ndo nakaka kanema neni na yoseri yakajoinira ndiri pamuhera na neni, ayu ndo kapalasiya.

Kuwuya kwa shamshera

Matayu 12:43-45

²⁴ “Shamshera pakawingwa kulawa kwa muntu, kayerayera mlaa mushiwala pakasakula pakwoyera. Pakapata ndiri pakwoyera, kalitakuziya mweni, ‘Hambuyi kunumba kwangu kwandawiti.’

²⁵ Pakawuya na kwona numba ilii wayifyagira na kuiherekiziya.

²⁶ Su kagenda kuwatola washamshera wayaguwi wamonga saba wadoda kuliku yomberi, woseri wagenda kumwingira muntu ayu. Su ntambu ya muntu ayu hayiweri idoda kuliku ntambu yayiweriti kwanja.”

Manemu ga nakaka

²⁷ Yesu pakaweriti kankutakula hangu, mdala yumu kulawa mulipinga lya wantu kamgambira, “Mbaka mdala yakakuleriti na kukunoniziya!”

²⁸ Kumbiti Yesu kamwankula, “Mbaka nentu kwa walii yawapikanira shisoweru sha Mlungu na kushijimira”

*Wafira Mawuzawuza
Matayu 12:38-42*

²⁹ Lipinga lya wantu palimzingiti Yesu, kendereyiti kutakula, “Shiyiwuku shikondola na shashihera uwaminika kulongolu kwa Mlungu! Mfira mauzauza, kumbiti hapeni mpananwi liuzauza lyoseri lilii ira hampananwi liwuzawuza lya Yona.”

³⁰ Ntambu ira ilii Yona mbuyi gwa Mlungu pakaweriti lilangaliru kwa wantu wa Ninawi, su Mwana gwa Muntu hakaweri lilangaliru kwa wantu wa mashaka aga.

³¹ Malikiya gwa kusika hakalawili shipindi shiyiwuku ashi pashitzwa na yomberi hakawatozi. Toziya mweni kagenditi mwanja kulawa kutali, kiziti kuvipikinira visoweru vya luhala lwa mfalumi Selemani, kumbiti panu kwana mkulu kuliku Selemani!

³² Mulishaka lya kutoza, wantu wa Ninawi hawagoloki pamuhera na shiyiwuku ashi na womberi hawashitozi. Toziya wantu wa Ninawi walekiti vidoda vyawatenditi pawamupikaniriti Yona pakabwera, kumbiti panu kwana shitwatila shikulu kuliku Yona.

*Gulangala gwa nshimba
Matayu 5:15, 6:22-23*

³³ “Kwahera muntu yakawasha shikoroboyi na kushigubikira na mufiniku, ira hakashituli pash-intambi, su wantu pawingira mnnumba wapati kuwona kulangala.

³⁴ Masu gaku ga gambira shikoloboyi sha nshimba. Masu gaku pagawera makomu, nshimba yaku yoseri hayiweri ilangala, kumbiti masu gaku pagawera gaherepa ndiri, nshimba yaku yoseri hayiweri muluwindu.

³⁵ Su gwikal weri, gulangala gwaguweriti mn-gati mwaku naguwera luwindu.

³⁶ Handa nshimba yaku yoseri paiwera ilangala, pota kuwera pahala poseri pa luwindu, nshimba ayi hayilangali nakaka gambira shikoloboyi ntambu yashikulangalira kwa gulangala wakuwi.”

Yesu kankuwakalipira Mafalisayu na Wafunda wa Malagaliru

Matayu 23:1-36; Mariku 12:38-40

³⁷ Yesu pakamaliriti kulonga, Mfalisayu yumu kamshemeriti ukaya kwakuwi waliyi shiboga pa-muhera, su Yesu kagenditi na kulivaga kuliya shiboga.

³⁸ Mafalisayu walikangasha pawamwoniti kankuliya shiboga pota kugulula huti mawoku.

³⁹ Su Mtuwa kamgambira, “Mwenga Mafalisayu mgulula vikombi na sahani kwa kunja kumbiti mngati mmema lwamata na vidoda.

⁴⁰ Mwawazyigizyigi mwenga! Mlungu ndo yakanyawiti kunja, kayi kanyawiti mngati.

41 Kumbiti muwayupi wahushu shilii shashiweriti muvikombi na musahani na kila shintu hashiweri shiherepa kwa mwenga.

42 “Shondi mwenga Mafalisayu! Mwankumupa Mlungu zaka zya binzari na mshisha na mi-hamba yamonga na uganu pamlema yagamfirizya Mlungu na ufiru wa Mlungu. Vitwatila avi mfiruwa muviloli weri pota na kulyaluwa vyamonga.

43 “Shondi mwenga Mafalisayu! Mfira kulivaga palongolu pawapapanana ligoya munumba za Mlungu na kukulamsiyani kwa ligoya pahala pa soku.

44 Shondi mwenga! Toziya mulifana na mapumba yagalififa, wantu pawagendagenda kuanani kwakuwi pota na kuvimana.”

45 Yumu gwa Wafunda wa Malagaliru kamgambira, “Mfundu, pagutakuliti hangu, gutuhigilanga na twenga vilavi.”

46 Yesu kamwankula, “Shondi mwenga wafunda wa Malagaliru! Muwatwika wantu visanka vipapika ndiri, kumbiti mwaweni mwenga muweza ndiri ata kwa shala kuwatanga.

47 Shondi mwenga! Mganyawa mapumba gaherepa ga wambuyi wa Mlungu, weni wazewi wenu wawalagiti.

48 Su mgapitawulira na kugajimira galii gawatenditi wazewi wenu, wawalagiti wambuyi wa Mlungu, na mwenga mugajengera mapumba gawu.

49 Toziya ayi Luhala lya Mlungu lutakuliti hangu, ‘Hanuwajegeri wambuyi wa Mlungu na

wantumintumi, kumbiti hawawalagi wambuyi wa Mlungu wamu na kuwatabisiya wamonga.'

⁵⁰ Su wantu wa shipindi ashi hawatozwi kwa kuwalaga wambuyi wa Mlungu kwanjira pawanyawiti pasipanu,

⁵¹ kwanjira pawamlagiti Abeli mpaka Zakariya ulii yawamlagiti pakati pashitalawanda sha kutambikira, pahala Pananagala. Yina, nakuwagambira, wantu wa shipindi ashi hawatozwi kwa matendu gawu.

⁵² "Shondi mwenga wafunda wa Malagaliru! Muufifa ufunguu ulii wa mlyangu gwa mahala na mwaweni mwenga hapeni mwingiri na muwalewelera woseri yawafira kwingira nawingira."

⁵³ Pakaweriti kankuwuka palii, wafunda wa Malagaliru pamuhera na Mafalisayu wanjiti kumgambira pawambeziya nentu na kumkosiya kwajili ya vintu vivuwa,

⁵⁴ pawajera kumgomiziya pakatakula shintu shipayira su wapati pakumbatira.

12

Likapiro kwajili ufyangu Matayu 10:26-27

¹ Maelufu ga wantu pawaliwoniti pamuhera, ata waweriti wankulitimbanga, Yesu kawagambiriti huti wafundwa wakuwi, "Mliloleri weri na simika ya Mafalisayu, nana mana ufyangu.

² Kila shintu shawashigubikiti hashiweri paweru na kila bada hayimaniki.

3 Su vyoseri vyamtakuliti muluwindu havipikaniki paluwala, ata vilii vyamulipwep-wera shipindi pamtatiti milyangu havibwerwi panani pa numba.

Mweni yakafiruwa kumtira

Matayu 10:28-31

4 “Nukugambirani waganja wangu, namuwatira woseri yawalaga nshimba kumbiti wasinda kutenda shintu shimonga nentu.

5 Hanuwalanguziyani gwa kumtira, mumtiri Mlungu, ayu pakawalaga kala kana uwezu wa kumwasira muntu mumotu gwa Jehanamu. Munjimiri, ayu ndo yumu gwa kumtira!

6 “Iwera ndiri washomolu wamuhanu wawawuza kwa senti ndikandika mbili? Kumbiti Mlungu hapeni kamuwaluwi shomolu ata yumu.

7 Ata vilii zya mumtuwi mwenu waziwalangiti kala. Su namtira, mwenga wa mana nentu kuliku washomolu wavuwa!

Kumjimira ama kumlema Kristu

Matayu 10:32-33, 12:32, 10:19-20

8 “Nankuwagambira nakaka, kila muntu yakatakula kulongolu kwa wantu kulonga ndo gwaneni, Mwana gwa Muntu hakatakuli kulongolu kwa wantumintumi wa kumpindi wa Mlungu kuwera muntu ayu ndo gwakuwi.

9 Kumbiti woseri yawanema kulongolu kwa wantu, Mwana gwa muntu vira Hakawalemi kulongolu kwa wantumintumi wa kumpindi wa Mlungu.

10 “Na yoseri Yakamtakulira visoweru vidoda mwana gwa Muntu hakalekiziwi, kumbiti

yoseri yakamwigilanga Rohu Mnanagala hapeni kalekeziwi.

¹¹ “Pawawabata na kuwajega munumba za Mlungu, ama kwa wakulu na wakolamlima, namulihola hola ntambu yakutakula ama ntambu ya kujiteteya.

¹² Toziya Rohu Mnanagala shipindi shiraa shilii hakawafundi ntambu yakutakula.”

Mfanu gwa Mlunda mzyigizyigi.

¹³ Muntu yumu mulipinga lya wantu kamgambiriti Yesu, “Mfundu, gumgambiri mlongu gwangu tugawani uhala yaka tulekeleriti tati gwetu.”

¹⁴ Yesu kamwankula, “Ganja gwangu, gaa yakantyeka nenii weri mtoza gwenu?”

¹⁵ Su kawagambira woseri, “Muweri masu na muliloli weri na ntambu zoseri za matamata, toziya makaliru ganakaka ga muntu galitumbira ndiri vintu vivuwa vyakawera navi.”

¹⁶ Yesu kawagambira mfanu agu, “Kuweriti na mlunda yumu yakaweriti na lirambu lyakuwi lyalileriti viboga nentu.

¹⁷ Kanjiti kulihola mumoyu mwakuwi pakalonga, ‘Nahera pahala pa kutula viboga vyangu vyoseri. Su hantendi hashi?’

¹⁸ Kaligambiriti mweni, ‘Hantendi hangu, ham-bomoli hanja zyangu zoseri na kunyawa nkulu nentu, su hantuli viboga vyangu na lunda zyangu zimonga.

¹⁹ Shakapanu hanuligambiri mweni, Muntu yakana bahati! Gwana vintu vivuwa viherepa

vya kuliya vinja ivuwa. Guvibojoli, vinu su gulii, gulandi na gulinemiziyi gumweni!"

20 Kumbiti Mlungu kamgambira, 'mzyigizyigi gwenga! Lero pashiru rohu yaku hayitolwi. Vinu gaa hakatoli vintu vyoseri vyaguvituliti kwajili yaku gumweni?" "

21 Na Yesu kamaliriti pakatakula, "Ayi ndo ntambu hayiweri kwa muntu ulii yakalitulira ulunda kwajili yakuwi mweni kumbiti hapeni kaweri mlunda kwa Mlungu."

*Gumjimiri ula Mlungu
Matayu 6:25-34*

22 Yesu kawagambira wafundwa, "Nankuwagambira mleki kulihola hola makaliru genu ama nguwu zya kuvala.

23 Ukomu wa mana nentu kuliku shiboga na nshimba yana mana nentu kuliku nguwu.

24 Mloli wampongu, wayala ndiri ama wabenanga ndiri, kayi wahera ata luhanja lwa kutulila viboga, kumbiti Mlungu kawapanana shiboga! Mwenga muwera na mana nentu kuliku wampongu!

25 Kwana muntu yoseri pakati punu yakaweza kwongera mweni makaliru gakuwi ata kwa saa yimu?

26 Handa pamuweza ndiri ata kutenda shintu shididini, iwera hashi mulihola hola vintu vimonga?

27 Muloli mawuwa ga kuntundu ntambu yagakula, gatenda ndiri lihengu ama galinyawa ndiri geni. Kumbiti nukugambiranu kuwera Mfalumi Selemani pamuhera na ulunda wakuwi

woseri kapatiti ndiri kuvalisiwa gambira mawuwa aga.

²⁸ Payiwera Mlungu kaluvalusya luhamba lyakuisi, Iweni leru luwera na shirawu walwasila pamotu, ashi ndiri hakawatenderi nentu mwenga? Mwenga yamuwera na njimiru ndidini!

²⁹ “Su namuligaziya kwa kusaluka shintu sha kuliya ama shintu sha kulanda.

³⁰ Toziya wantu yawamumana ndiri Mlungu pasipanu wavisakula nentu vintu vyoseri avi. Tati gwenu kavimana mfira vintu avi.

³¹ Kumbiti msakuli huti Ufalumi wa Mlungu na hakawapanani vintu avi.

*Ulunda kumpindi kwa Mlungu
Matayu 6:19-21*

³² “Mwenga shipinga shididini namtira, toziya Tati gwenu kafira kuwapana Ufalumi.

³³ Muwuzi vyoseri vyamuwera navi na muwapanani mpiya wahushu. Mulinyawili mihaku yayidegeka ndiri na mtuli ulunda wenu kumpindi kwa Mlungu, kweni aku hapeni ipungulwi toziya kwahera mpoka yakaweza kwiwa, ama wameyi yawaweza kuhalibisiya.

³⁴ Ulunda waku pawuwera, ndo na moyu gwaku haguweri.

Wantumintumi walikali weri

³⁵ “Muweri kala kwa kila shintu shashiza na muviwashi vikoloboyi vyenu,

³⁶ gambira wantumintumi yawamuhepera mтуwa gwawu yakiza kulawa mumsambu gwa ndowa. Pakawera kankwiza na kutenda hodi, su hawamvugulili mlyangu kamukamu.

37 Mbaka kwa walii wantumintumi, mtuwa gwawu pakiza hakawawoni wankali masu! Nukugambirani nakaka, hakavuli nguwu yakuwi, nakuwagambira walivagi pasi na kuwatendera.

38 Hawaweri na manemu ga ntambu gaa handa pakawawona wankali masu, ata pakiza pashiru ama pamandawira!

39 Muvimani nakaka kuwera handa mweni kana numba pakavimaniti shipindi shakwiza mpoka, hapeni kamleki mpoka kubomolanga numba yakuwi.

40 Na mwenga viraa, muweri kala, toziya Mwana gwa Muntu hakizi shipindi shamumana ndiri.”

*Wantumintumi waminika na waminika ndiri
Matayu 24:45-51*

41 Peteru kamgambira, “Mtuwa, mfanu agu ndo kwajili ya twenga, ama kwajili ya kila muntu?”

42 Mtuwa kawankula, “Ndo gaa yakawera ntumintumi kaaminika na yakana mahala? Ndo ulii mtuwa gwakuwi yakamtula kaweri mlolera gwa numba na kuwapanana wantumintumi wamonga wa mtuwa gwakuwi kwa shipindi shifaa.

43 Mbaka yakuwi ntumintumi ulii, mtuwa gwakuwi pakawuya hakamwoni pakatenda hangu.

44 Nakaka nukugambirani, mtuwa hakampanani ukulu gwa vintu vyakuwi vyoseri.

45 Kumbiti handa ntumintumi pakalitakulila mweni mumoyu, kuwera mtuwa gwakuwi kakawa shipindi shiuwa nentu kwiza, su kanja kuwakomanga wantumintumi wamonga, woseri

wapalu pamuhera na wadala, su kalanda na kuliya shiboga pamuhera na kulanda ujimbi,

46 shakapanu mtuwa gwakuwi ntumintumi ulii hakizi lishaka na shipindi shakashimana ndiri. Mtuwa hakamdu muli vipandi vipandi na kumwasira kunja na kumtula mushipinga shimuhera na yawajimira ndiri.

47 “Ntumintumi yakavimana shakafira mtuwa gwakuwi kutenda, kumbiti kawera ndiri kala kutenda, hawamkomi nentu.

48 Kumbiti ntumintumi yakavimana ndiri shilii shakafira mtuwa gwakuwi, na viraakatenda shilii shimtenda wamkomi, hawamkomi padidika. Yawampananiti vivuwa hawamdayi vivuwa, kumbiti yawampananiti vivuwa nentu hawamdayi vintu vivuwa nentu.

*Yesu ndo shanjiru sha wantu kupalanganyiya
Matayu 10:34-36*

49 “Niza kukoziya motu pasipanu, hera hangu meguweri gwakiti kala!

50 Nana ubatizu weni nfiruwa nuwanki na ntabika nentu mpaka ukamiliki.

51 Mulihola niza kujega ponga pasipanu? Ndala, kumbiti niza kupalanganyiya.

52 Kwanjira vinu na kwendeleya kaya ya wantu wamuhanu hawapalanganyiki na wantu watatu hawalisingani kwa wantu wawili na wantu wawili hawalisingani kwa wantu watatu.

53 Watati hawalisingani na wana wawu na wana hawalisingani na watati na wamawu hawawalemi wahinga wawu na wahinga hawawalemi wamawu na wanahonga

hawawalemi wamika mwana na wamika mwana
hawawalemi wanahonga wawu.”

Kushimana shipindi

Matayu 16:2-3

⁵⁴ Yesu viraa kawagambiriti wantu, “Pamuwona liwundi lilawira kushana, mala mlonga hakatowi na nakaka vula itowa.

⁵⁵ Pamuwona lihemuhemu lya kusika lyankuvuma, mlonga hakuweri na mshenji na nakaka iwera.

⁵⁶ Mwawafyangu mwenga! Muvimana kutunga lishaka ntambu yaliwera kwa kulola isi na liyera, kumbiti kwa ntambu gaa muvimana ndiri mana ya shipindi ashi?”

Gukoli mawoku na mgondu gwaku

Matayu 5:25-26

⁵⁷ “Ntambu gaa msinda kuamuwa maweni kuteenda shitwatira shiheri?

⁵⁸ Handa mstaki gwaku kankukujega pashizyungu, iherepa nentu mulikoli mawoku pamuwera mwankali munjira. Pamutenda ndiri hangu, nakakujega kwa mtoza mweni hakakujegi kwa wamanjagila na womberi hawakutuli mushibetubetu.

⁵⁹ Nakaka nukugambira hapeni gulawi mulii mpaka gulipi ata ligwala lya kumalalira.”

13

Mleki vidoda ama hamuhowi

¹ Shipindi shili wantu wamu yawaweriti palii wamgambiriti Yesu kwajili wantu wa Galilaya weni Pilatu kawalagiti pawaweriti wankulaviya tambiku kwa Mlungu.

² Yesu kawakosiya, “Toziya wantu wa Galilaya wawalagiti kwa njira ilii, mlihola kuwera waweriti na vidoda kuliku wantu wa Galilaya wamonga?

³ Neni nonga, ndala! Nukugambirani kuwera handa pamlema kuleka vidoda vyamtenda, hamhowi ntambu yawahowiti womberi.

⁴ Ntambu gaa kwajili ya wantu lilongu na wanani wa Silowamu yawahowiti shipindi mnara paguwatulukiriti? Mlihola kuwera womberi waweriti wanavidoda kuliku wantu wamonga wawalikala Yerusalem.

⁵ Ndala! Nukugambirani mwenga, handa pamlema kuleka vidoda vyamtenda, hamhowi ntambu yawahowiti womberi.”

Mfanu gwa mtini wagulera ndiri

⁶ Su Yesu kawagambiriti mfanu agu, “Kuweriti na muntu yamu, keniti na mtera gwa tini mulirambu lyakuwi. Kagenditi kwapa tini mumtera kumbiti kapata ndiri.

⁷ Su kamgambiriti ntumintumi gwa lirambu, ‘Guloli, kwa mivinja mitatu paniza kwapa mabwajubwaju mumtera gwa tini, kumbiti nugawona ndiri. Gugudumuli! Toziya gumalira hera litapaka.’

⁸ Kumbiti ntumintumi kamgambira, ‘Mtuwa, guguleki huti kwa shinja shimu hera, hanugulimili na kugulekera mbotu.

⁹ Pagulera mabwajubwaju shinja shankwiza, hayiherepi nentu, kumbiti pagulera ndiri su guweza kugudumula.’ ”

Yesu kamuponiziya mdala yamu mulishaka lyakoyeria

10 Yesu kaweriti munumba ya Mlungu mulishaka lya kwoyerwa pakafunda.

11 Palii peniti na mdala yakeniti na shamshera yakamtenda kalwali mininja lilongu na nane, kaweriti na shibyongu ata kasinditi kugoloka.

12 Yesu pakamwoniti kamshema, “Mawu, su guponiziwa ulweli waku!”

13 Kamkulila mawoku gakuwi, na palaa palii shibyongu shihuka na kawera safi, su kamkwisiti Mlungu.

14 Mkulu gwa numba ya Mlungu kaweriti kakalala Yesu pakamponiziyiti mulishaka lya kwoyerwa, su kawagambiriti wantu, “Kwana mashaka sita gamuweza kutenda lihengu, mwizi mumashaka aga muponiziwi malweli genu, namwiza Mulishaka lya kwoyerwa!”

15 Mtuwa kamwankula, “Gwamfyangu gwenga! Ndo gaa pakati penu mekamvuguli ng’ombi ama punda gwakuwi kulawa mulizizi na kumtenda kalandi mashi ata payiwera lishaka lya kwoyerwa?

16 Vinu su peni panu kwana muhinga gwa Aburahamu ndomweni Shetani kamtenda shibyongu kwa mininja lilongu na nane, su iherepa ndiri kumponiziya mulishaka lya kwoyerwa?”

17 Kuwankula kwakuwi kuwatenditi wadoda wawoni soni weni, kumbiti wantu wamonga wanemeleriti toziya ya vitwatira vyakatenditi.

*Mfanu gwa mbeyu ndidini nentu
Matayu 13:31-32; Mariku 4:30-32*

18 Yesu kakosiyiti, “Ufalumi wa Mlungu ulifana na shishi? Nuufaniziyi na shintu gaa?

¹⁹ Ulifana hangu. Muntu katola mbeyu ndidini nentu ya haradali na kuyala mulirambu. Mbeyu imera na kuwera mtera, na wampongu wiza na kunyawa vitukulu vyawu mumitambi.”

Mfanu gwa simika

Matayu 13:33

²⁰ Kayi Yesu kakosiya, “Hanuufaniziyi Ufalumi wa Mlungu na shintu gaa?

²¹ Ulifana na simika yakatoliti mawu yamu na kuihanganyiya pamuhera na ubumu vipimu vitatu, su ubumu woseri ututumuka.”

Mlyangu mdidini

Matayu 7:13-14,21-23

²² Yesu kendereyiti na mwanja gwakuwi kugenda muisi na muvijiji, pakafunda wantu na pakanyawa njira yakuwi kugenda Yerusalem.

²³ Muntu yamu su kamkosiya, “Mtuwa, wantu hawawalopoziyi ndo wadidini hera?”

Yesu kawagambiriti,

²⁴ “Mkamaliri nentu kwingira mumlyangu mdidini, toziya wantu wawuwa hawajeli nakaka kwingira kumbiti hapeni wingiri.

²⁵ Mkulu gwa numba hakimuki na kutata mlyangu, mwenga hamgoloki kunja na kwanja kukota mlyangu na kulonga, ‘Mtuwa, mtuwa! Gutuvuguliri mlyangu!’ Nayomberi hakawankuli, ‘Nuwamana ndiri mwenga na pamlawawa!’

²⁶ Su mwenga hamwankuli, ‘Tuliya na kulanda pamuwera na gwenga, na gwenga gutufunditi muisi yetu!’

27 Kumbiti yomberi kayi hakalongi, ‘Nupama na ndiri pamlawa. Muwuki kulawa kwaneni mwoseri mtenda vidoda!’

28 Su panu hamulili na kugayagaya menu genu pawakwasirani kunja na hamuwaloli Aburahamu na Isaka na Yakobu na wambuyi wa Mlungu Muufalumi wa Mlungu!

29 Wantu hawizi kulawa kwagulawa mushenji na kwaguzyeta mushenji, kulawa kushana na kusika, su hawaweri mumsambu Muufalumi wa Mlungu.

30 Su woseri yawawera wa upeleru hawaweri wa kwanja, na woseri yawawera vinu wa kwanja hawaweri wa upeleru.”

Ufiru wa Yesu kwa Yerusalemu

Matayu 23:37-39

31 Shipindi shilaa shiliya Wamafalisayu wamu wamwiziriti Yesu na kumgambira, “Gufiruwa guwuki panu na gugendi pahala pingi, toziya Herodi kafira kakulagi gwenga!”

32 Yesu kawankula, “Mgendi mwakamgambiri shibweta ulii hangu, ‘Nankuwalaviya washamshera na kuwaponiziya walweli lero na shilawu, na lishaka lya tatu hamalili lihengu lyangu.’

33 Vila vilii mpaka nweri mumwanja lero, na shilawu, na lishaka limonga, toziya iherepa ndiri kwa mbuyi gwa Mlungu wamlagi kunja kwa Yerusalemu.

34 “Yerusalemu! Shondi shondi Yerusalemu bamu! Guwalaga wambuyi wa Mlungu, guwagumanga kwa mabuwi walii yawatumitwi kwaku!

Vipindi vivuwa nfira kuwatula wana waku mu-mawoku mwangu gambira nkuku pakavigupika vyana vyakuwi kwa mbapatiru zyakuwi, kumbiti gwenga gunema!

³⁵ Su hawakulekeli gumweni numba yaku. Nukugambira nakaka gwenga hapeni muwoni mpaka shipindi shiza pamtakula, ‘Mlungu gumtekeleri ulii yakiza mulitawu lya Mtuwa.’”

14

Yesu kamuponiziyiti muntu yakalwala

¹ Lishaka limu lya kwoyerera, Yesu kagenditi kuliya shiboga kwa yamu gwa walongoziya wa Mafalisayu, na wantu wawaweriti palii waweriti wankumlola handa hakatendi shishi.

² Muntu mweni magulu na mawoku gakuwi gatutuma, kamwiziliti Yesu,

³ na Yesu kawakosiyiti wafunda wa Malagaliru na Mafalisayu, “Hashi, Lilagaliru lya twenga lituruusu kuponiziya mulishaka lya kwoyerera?”

⁴ Kumbiti womberi watakula ndiri shintu. Yesu kamshinkula muntu ulii na kumponiziya na kam-leka kagendi zyakuwi.

⁵ Su kawagambira, “Kwana muntu yoseri pakati penu yakawera na mwana ama ng'ombi yaka-patukiliti mulirindi mulishaka lya kwoyerera su hapeni kamlaviyi toziya ya lishaka lya kwoyerera?”

⁶ Woseri wasinda shakutakula, su wanyamalira jii.

Ukalamuka na Unanagala

⁷ Yesu kaloliti wahenga wamu ntambu yawasyagula pahala paherepa nentu, su kawagambira woseri mfantu agu,

⁸ “Muntu yoseri pakakushemerani mumsambu gwa arusi, namlivaga pahala paherepa nentu. Mana pamonga kwana muntu yakawera mkulu kuliku gwenga wamshemera,

⁹ Na ulii mwenikaya kakugambili, ‘Gumlekeli shiti ayu.’ Su palii haguwoni soni na hagugendi kulivaga pahala pa upeleru.

¹⁰ Ira pagushemelwa, gugendi na kulivaga pahala pa upeleru, su mweni kaya gwaku hakizi kwaku na kukugambira, ‘Ganja gwangu, gwizi uganu, pahala paherepa ng'anji.’ Palii hagupananwi ligoya palongolu pa wahenga wamonga woseri.

¹¹ Kwa woseri yawalikweniziya hawawasulsiyi, na woseri yawalisulusiya weni hawawakweniziyi.”

¹² Shakapanu Yesu kumgambira na ulii yakamshemera, “Handa pagutenda msambu paliwala ama pashiru naguwashemera waganja waku ama walongu waku ama wapakwegera waku, toziya hawakushemeri na gwenga vira, na kwanjira ayi hagupati shilii shagutenditi kwawu.

¹³ Gwenga pagutenda msambu, guwashemeli wahushu, na wavibyeketu, na wana lwis,

¹⁴ na hagutekelelwi, toziya hapeni wakulipi shilii shagutenditi kwawu. Mlungu hakakulipi gwenga mulishaka lya wantu waheri pawazyuka.”

*Mfanu gwa Msambu Mkulu
Matayu 22:1-10*

15 Yumu gwa wantu yawalivagiti kulongolu kwa meza kapikaniriti aga, kamgambiriti Yesu, “Mbaka woseri hawawalivagi mumsambu Muufalumi wa Mlungu!”

16 Yesu kamgambira, “Kwana muntu yumu yakatenditi msambu mkulu na kawashemiriti wantu wawuwa.

17 Payiweriti shipindi sha msambu, kawatumiti wantumintumi wakuwi wagendi wakawagambiri walii yawashemiritwi, ‘Wizi, toziya kila shintu shiwera kala!’

18 Kumbiti wantu woseri, yumu pa yumonga wanjiti kulonga toziya ya kuleka kwiza. Muntu gwa kwanja kamgambiriti ntumintumi, ‘Hemeriti lirambu su nfiruwa ng'endi nukaliloli, su nduwa hapeni nizi.’

19 Muntu gwingi katakula, ‘Hemeriti wang'ombi lilongu limu na nankugolokera kugenda kuwa-jera mulirambu, su nduwa hapeni nizi!’

20 Na yumonga katakula, ‘Neni nyuga mdala, su hapeni nizi.’

21 “Su ntumintumi kawuya na kumgambira goseri mtuwa gwakuwi. Mtuwa ulii kakalaliti nentu na kumgambira ntumintumi gwakuwi, ‘kanongola gugendi munjira na muvipenyu vya muisi, gwakawajegi wahushu, na wavibyeketu na wanawisi wavibyeketu wamonga.’

22 Pamberi ntumintumi kalonga, ‘Mtuwa, vit-watira vitendeka ntambu yagutakuliti, kumbiti mwana fasi mnumba.’

23 Su mtuwa kamgambiriti ntumintumi, ‘Gugendi munjira na muvipenyu, guwagambiri wantu mpaka wizi, su numba yangu hayimemi.

24 Nukugambira nakaka kwahera muntu ata yumu pakati pa walii yawawashemeriti hakalam-bitii ata tyee shiboga shaneni! ”

*Galama ya kuwera ntumintumi
Matayu 10:37-38*

25 Palii lipinga likulu paliweriti lyankugenda pamuwera na Yesu, yomberi kagalambuka na kuwagambira,

26 “Woseri yawiza kwa nenii uganu wawafira tati na mawu wawu, wadala na wana, walongu na wadada wawu, ama womberi, hapeni waweri wafundwa waneni.

27 Woseri yawatola ndiri lupingika lwawu weni na kufata hapeni waweri wafundwa wangu.”

28 “Handa yumu pakati pa mwenga yakafira kunyawa mnara, kwanja kalivaga huti pasi na kulihola galama zakuwi, pakalola handa kana mpiya zitosha za kumalira lihengu.

29 Handa gwahera mpiya, pagunyawiti liyan-jiru hapeni guwezi kumalira kunyawa mnara, na woseri pawalola galii gagalawiriti hawakuseki.

30 Womberi hawalongi, ‘Muntu ayu yakanjiti kunyawa mnara kasinda kumalira lihengu!’

31 “Mfalumi yakawera na wantu elufu lilongu limu pakagenda kumkoma mfalumi yumonga yakawera na wantu elufu malongu mawili, mpaka huti yomberi kalivagi kulihola handa kana makakala ga kuukoma ufalumi umonga.

32 Handa pakahera makakala, hakawatumi wajumbi waliwoni na mfalumi yumonga, kumkosiya mashaliti ga ponga uganu yomberi kankali ka kutali.”

33 Yesu kamaliriti kwa kutakula, “Ntambu ira ayi kwahera ata yamu pakati penu hakaweri mfundwa wangu mpaka huti guleki kila shintu shakaweriti nashi.

*Munu gunoga ndiri
Matayu 5:13; Mariku 9:50*

34 “Munu guherepa, kumbiti munu pagukola ndiri kwahera njira ya kugutenda gukoli kayi.

35 Su gufaa ndiri ata pawitira mulitapaka ama kuwera mboto, hawagwasi kutali. Yakana makutu kapikaniri!”

15

*Mfanu gwa kondolu yakagamiriti
Matayu 18:12-14*

1 Lishaka limu watoza kodi wavua pamuwera na wanavidoda wiziti kumpikinira Yesu,

2 Wamafalisayu na wafunda wa Malagaliru wanjiti kung'ong'a, mumoyu mwawu, walonga, “Muntu ayu kuwashemera wanavidoda na ata kuliya pamuwera na womberi!”

3 Su Yesu kawagambira mfanu agu,

4 “Yamu pakati penu pakawera na wakondolu miya na pagwerewa yamu kagamilia, hagutendi ashi? Haguwaleki walii wakondolu malongu tisa na tisa kuntundu na kugenda kumsakula kondolu ulii yakagamiliti mpaka gumwoni.

5 Pagumwona hagunemeleli nentu na hagumpapi mumakombi mwaku

6 na kuuya nayu ukaya. Shakapanu pagusoka ukaya, haguwashemi waganja waku na wapakwegera pamuwera na kuwagambira, ‘Nana sherekuperekuperekureku nentu toziya numwona kondolu gwangu yakagamiliti. Su tunemeleli pamuwera!’

7 Ndo ntambu ira ayi, nukugambirani haiweri nemeru nentu kumpindi kwa yakatenda vidoda yumu pakaleka vidoda vyakatenditi kuliku wantu malongu tisa na tisa yawamfiriziya Mlungu, ndoweni yawalihola wahera vidoda vyakuleka.

Mpiyayaiyagamiliti

8 “Ama payiwera mdala yumu yakawera na magwala lilongu limu na ligwala limu paliyagamila, su hakatendi ashi? Hakawashi shikoloboyi, hakafyagili numba yakuwi na kusakula weri kila pahala mpaka kaliwoni.

9 Handa pakayiwona kala, ndo hakawashemi waganja wakuwi na wapakwegera pamuwera na kuwagambira, ‘Nana nemeli nentu toziya mona mpiya yaiyagamiliti. Su tunemeleli pamuwera!’

10 Nankuwagambira nakaka ndo hera hangu, wantumintumi wa kumpindi kwa Mlungu hawanemeleri toziya ya muntu yumu yakatenda vidoda pakaleka vidoda vyakatenditi.”

Mwana yakagamiriti

11 Yesu kendereyiti kulonga, “Kwanaga muntu yumu yakaveriti na wana wawili wapalu.

12 Muhasha kamgambiriti tati gwakuwi, ‘Tati gunupi vinu uhala wangu.’ Su muntu ulii kawagwira sawa wana wakuwi awili.

¹³ Gapita ndiri mashaka gavuwa muhasha ulii kawuza uhala wakuwi woseri, shakapanu kawuka ukaya kagenda zakuwi na mpiya zakapatiti. Kagenditi isi ya kutali kweni aku su katumiyyiti mpiya zilii vuluvulu.

¹⁴ Kamaliriti kila shintu shakaueriti nashi. Su ilawira njala na kueneya muisi yoseri, na yomberi kaueriti kahera shintu.

¹⁵ Su kagenditi kutenda lihengu kwa muntu yamu gwa isi ilii, mweni kamtuliti mulirambu lyakuwi kuwalolera wamtumbi.

¹⁶ Kafiriti kuliya viboga vyawalekiti wamtumbi, toziya kwahera muntu yakamupiti shintu shakuliya.

¹⁷ Upeleru kanjiti kulihola mumoyu na kutakula, ‘Wantumintumi wa tati gwangu waliya viboga mpaka waleka, pahala panu neni nankufuwa njala!

¹⁸ Hambuyi kwa tati gwangu na kulonga, Tati, ntenda vitendu vifaa ndiri kwa Mlungu na kwaku viraa.

¹⁹ Neni nfaa ndiri kushemwa mwana gwaku, guntendi neni gambira yamu gwa wantumintumi waku.’

²⁰ Su kanjiti mwanja kuwuya ukaya kwa tati gwakuwi.”

“Pakaweriti kankali kakutali kulawa ukaya, kumbiti tati gwakuwi kamwoniti kala, su moyu gwakuwi gumwoniliti lusungu, su kumtugira na kamkisikira mwana gwakuwi na kumnonera.

²¹ Mwana ulii kamgambira tati gwakuwi, ‘Tati, neni numkosera Mlungu na gwenga viraa. Nfaa ndiri kunshema namwana gwaku.’

22 Kumbiti tati gwakuwi kawashemiti wantumintumi wakuwi na kawagambira, ‘Kanongola! Mtoli nguwu zihereda nantu mumvalisiyi na pete mvalisiyi mushyala na mumvalisiyi vilwatu mu-magulu.

23 Shakapanu mgendi mkamlikatuli ndama kaherepa tuliyi, na tunemeleli mumsambu!

24 Toziya mwana gwangu kahowiti, kumbiti vinu kazyuka, kaweriti kagamilia, kumbiti leru kawoneka.’ Su wanjiti kuvina msambu.

25 “Shipindi shilii mkulu gwakuwi kaweriti kankali keniwuyi kulirambu. Pakaweriti munjira pakwegera na ukaya kwakuwi kankuwuya, kapikaniriti zilaa sherekua na ng’oma.

26 Su kamshemiti yamu gwa wantumitumi na kamkosiya, ‘Kwana shishi pakaya panu?’

27 Ntumintumi ulii kamwankula, ‘Mlongu gwaku kawuya pakaya panu, su tati gwaku kamshinjira lindama likulukulu, toziya kamwona kankali mkomu.’

28 “Su muntemba mkulu ulii kakalariti nantu, kalemiti kwingira mnumba, su tati gwakuwi kalawiti kunja na kamgambira kingiri.

29 Kumbiti yomberi kamwankula tati gwakuwi, ‘Guloli, minvinja yoseri ayi nukutendera lihengu gambira ntumintumi, na ng’enda ndiri shinyumi na lilagaliru lyaku. Gunupa shishi nen? Pota na kunupa mbuzi ntendi msambu pamuwera na waganja wangu!

30 Kumbiti leru kiza mwana gwaku ayu yakatumiyiti ulunda waku woseri pamuwera na wandiyandiya, na pakawuyiti pakaya panu, gwenga gumshinjira ula ndama likulukulu!’

³¹ Tati gwakuwi kamwankula, ‘Mwana gwangu, gwenga gulikala pahala panu na neni mashaka goseri, vinu vintu vyoseri vyanwera navyi ndo vya gwenga.

³² Kumbiti tufiruwa tuvini msambu na kunemelera, toziya mlongu gwaku kahowiti, kumbiti vinu kazyuka, kaweriti kagamila, kumbiti vinu kawoneka.’ ”

16

Kalani yakaweriti na pyera

¹ Yesu kawagambiriti wafundwa wakuwi, ‘Kwanaga na mlundamali ayu yakaweriti na mfundwa yakalolera ulunda wakuwi. Mlunda mali ulii wamgambiriti kuwera yakalolera ulunda wakuwi kaweriti kankuyananga mpiya.

² Su mlundamali ulii kamshema na kumgambira, ‘Avi ndo vitwatira gaa vyampikinira kwaku, gung’ambiri ntambu yagutumiyiti mpiya zyangu, toziya hapeni guweri molera ulunda gwangu kayi.’

³ Molera ulunda kaligambira mweni, ‘Mtuwa gwangu hakanwingi mlihengu lyangu. Hantendi ashi? Neni nahera makakala ga kulima, viraanana soni kuluwaluwa.

⁴ Vinu nuvimana hantendi ashi! Su pakawinga lihengu, hanweri na waganja weni hawan-shemeli ukaya kwawu.’

⁵ “Su kawashemiti wantu woseri weni mtuwa gwakuwi kaweriti kankuwadayi. Kamkosiyyiti gwa kwanja, ‘Gwenga mtuwa gwangu kakushonga mpiya ninga?’

6 Yomberi kamwankula, ‘Mapipa miya ga lipaki ly a zeyituni.’ Mlolera ulunda kamgambira, ‘Aga ndo mawalangu gaku, gulivagi pasi, gulembi ilongu mhanu.’

7 Shakapanu kamkosiya kayi yumonga, ‘Na gwenga wakushonga mpiya ninga?’ Yomberi kamwankula, ‘Mihaku elufu ya nganu.’ Mlolera ulunda kamgambira, ‘Aga ndo mawalangu gaku, gulembi miya nane.’

8 “Su mtuwa ulii kamzyumiti nentu mlolera ulunda yakaweriti kana pyera katumiyyiti luhala, toziya wantu wa pasipanu wana luhala ng'anji muvitwatira vyawu kuliku wantu wa muweru.”

9 Yesu kendereyiti kulonga, “Su nukugambirani mwenga, Mtendi uganja kwa kutumiya vintu vya pasipanu, su paviwapelerani hawawashe-meri mnumba ya mashaka goseri.

10 Muntu yoseri pakajimira mushintu shididini, hakaweri mjimira muvintu vikulu vira, na muntu pakajimira ndiri mushintu shididini hapeni kajimiri mushintu shikulu.

11 Handa mwenga pamujimirika ndiri kwa vintu vya pasipanu, ndo gaa hakawapanani vintu viwagira vya nakaka?

12 Na handa mwenga pamuwera waminika ndiri kwa vintu vya wantu wamonga, ndo gaa hakakupani vintu vyenu maweni?

13 “Kwahera ntumintumi yakaweza kuwatendera lihengu watuwa wawili, toziya Ntumintumi hakamlemi ayu na kumfira yumonga, ama hakaweri na yamu na kumleka yumonga. Hapeni mwezi kumtendera Mlungu na shipindi shila shilii guyitendera mpiya.”

Gakatakulaga Yesu

Matayu 11:12-13, 5:31-32; Mariku 10:11-12

14 Mafalisayu pawapikaniriti goseri aga, wamkaliriti Yesu toziya womberi wafiraga mpiya.

15 Yesu kawagambira, “Mwenga mlilanguziya waheri kulongolu kwa wantu, kumbiti Mlungu kayimana myoyu yenu. Kwa shintu shilii shashiwoneka shana mana nkulu kulongolu kwa wantu, Mlungu kashiwona kuwera shinyankalika.

16 “Lilagaliru lya Musa na malembu ga wambuyi wa Mlungu gaweriti mpaka shipindi sha Yohani Mbatiza, kwanjira palii Visoweru viwagila vya Ufalumi wa Mlungu wankubwerwa, su kila muntu kankwingira kwa makakala.

17 Kumbiti ndo ikamala ndiri kumpindi na pasi panu kwagamira kuliku lilembu lididini lya Lilagaliru kuliwusiya.

18 “Muntu yoseri pakamleka mdala gwakuwi na kuyuga mdala gwingi katenda uhumba, na muntu pakamuyuga mdala yawamlekiti viraa katenda uhumba.

Mlundamali na Lazaru

19 “Paweriti na muntu yumu yakaweriti mlundamali, yakavaliti nguwu zya beyi nkulu nentu na kaweriti kankubo jola mashaka goseri.

20 Vilaa vilii kuweriti muntu muhushu yawamshema Lazaru, yakaweriti na vironda nshimba yoseri, mweni kalikaliti pamlyagu gwa mlundamali.

21 Pakafira kuliya masigalu ga viboga vyavitulukiriti pasi pameza pa mlundamali. Ata wang'ang'a wiziti na kulambita vironda vyakuwi!

22 “Muhushu pakahowiti kala, wantumintumi wa kupindi wamtoliti na kumtula pakwegera na Aburahamu mumsambu kulaa kumpindi. Na mlundamali kahowiti viraa na wamsira,

23 na kagenda pahala yapaweriti kwana ntabiku nentu mulirindi lyalihera upeleru, na pakaloliti kamwoniti Aburahamu kwa kutali pamuhera na Lazaru kapakwegera.

24 Su kanjiti kushema, ‘Tati Aburahamu! Nyagu gumoneri lusungu bamu. Gumtumi Lazaru kajobi shala shakuwi mumashi, kizi kaluzizimisiyi lulimi lwangu, toziya nulikala mundabiku nentu mumotu amu!’

25 “Kumbiti Aburahamu kamgambira, ‘Guliholi mwana gwangu paguweriti gwamkomu gupatiti vintu vyoseri viherepa, kumbiti Lazaru kapatiti vintu vidoda vyoseri. Kumbiti vinu kankunemela panu, na gwenga gwankutabika.

26 Pamuwera na goseri aga, pakati petu panu kwana lirindi likulu nentu, su kwa woseri yawafira kwiza kwa twenga hapeni wawezi, ama kwahera muntu yakaweza kulawa kwenu kwiza uganu ama kwa twenga kwiza kwa mwenga.’

27 Mlundamali kalonga, ‘Nyagu nukuluwa tati Aburahamu, gumtumi Lazaru kagendi ukaya kwa tati gwangu,

28 kwana walongu wangu wamuhanu. Kagendi kawaberiziyi nawiza uganu panu pahala pa ndabiku.’

29 “Aburahamu kamuwankula, ‘Kwa walongu waku kwana malembu ga Musa na malembu ga wambuyi wa Mlungu hagawaberiziyi, walongu waku wafiruwa wagapikaniri ntambu ya-

gawagambira.'

³⁰ Mlundamali kamwankula, 'Tati Aburahamu, itosha ndiri! Kumbiti pakazyuka muntu kwawu kulawa kwa wahowiti na kuwagendera, hawampikiniri na kuleka vidoda vyawatenda.'

³¹ Kumbiti Aburahamu kamgambira, 'Pawagapikanira ndiri malembu ga Musa na malembu ga wambuyi wa Mlungu, hapeni wajimili ata muntu pakazyuka.' "

17

Vidoda

Matayu 18:6-7,21-22; Mariku 9:42

¹ Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, "Vintu vyavimtenda muntu katendi vidoda mpaka vilawili, kumbiti shondi kwa ulii yakavijega!

² Ayiweri mbaka kwa muntu yakavijega vikomu kumtawa musingu libuwi likulu lya kusagila na kumwasira mubahali, kuliku kumkalaziya yumu gwa wadidini awa watendi vidoda.

³ Muliloleli weri ntambu yamtenda!

"Handa mlongu gwaku pakatenda vidoda, gumkalipiri na pakaleka gumlekizii.

⁴ Handa pakakukoseya mala saba kwa lishaka limu, na kila shipindi pakakuwuyira na kutakula, 'Vyantenditi gunekiziyi,' su gufiruwa gumlekizii."

Moyu

⁵ Wantumintumi wamgambiriti Mtuwa, "Gutongeleri njimiru."

⁶ Mtuwa kawankula, "Handa njimiru yenu payiwera nkulu gambira mbeyu ya ndidini nentu, hamuwezi kugugambira mtera gwa

mkuyu, ‘Gutupuki gukaliyoshikeri mubahali!’ Ndo meguwajimili.

Lihengu ly a ntumini

⁷ “Yumu pakati peru pakawera na ntumintumi yakalima lirambu ama kankulolera wakondolu. Pakawuya kulawa kulirambu, hakamgambiri ntumintumi ulii kamkamu, gwizi gulii shiboga?

⁸ Ndala! Hakamgambiri, ‘Gunyawili huti shiboga, shakapanu guvali na guweri kala kuntendera mpaka mmalili kuliya na kulanda, shakapanu gwenga hagulii.’

⁹ Hashi, hagulongi mayagashii kwa ntumintumi toziya katenda vyakamgambiriti?

¹⁰ Ntambu iraa ayi kwa mwenga, pamtenda kala vyoseri vyawawagambiriti mtendi, mlongi, ‘Twenga twawantumintumi hera weni twahera mota, tutenda hera lihengu lyetu.’ ”

Yesu kankuwaponiziya wangumbula lilongu

¹¹ Yesu pakaweriti mumwanja kugenda Yerusalem, kapitiliti mumipaka mwa Samariya na Galilaya.

¹² Pakaweriti kankwingira pashijiji, kaliwoniti na wantu lilongu limu yawaweriti na ungumbula. Wagolokiti kwa kutali

¹³ na wabotanga pawalonga, “Yesu! Mtuwa! Gutuwoneri lusungu!”

¹⁴ Yesu kawawoniti na kawagambira, “Mgendi mwakaliwonisiyi kwa mkulu gwa ludewa.”

Pawaweriti munjira wankugenda su wapungikiti.

¹⁵ Yumu pakati pawu pakawoniti handa kapona, kawuyiti pakamkwisa Mlungu kwa liziwi likulu.

¹⁶ Kasuntama makukama pa magulu ga Yesu nakulonga mayagashii kwa Yesu. Muntu ulii kaweriti Msamariya.

¹⁷ Yesu kalonga, “Kuweriti na wantu lilongu yawapungitwi, wakoshi walii wamonga tisa?

¹⁸ Iwera ashi muhenga ayu gweka yakuwi ndo kiza kumkwisa Mlungu?”

¹⁹ Na Yesu kamgambira, “Gugoloki na gugendi, njimiru yaku ikuponiziya.”

*Kwiza kwa Ufalumi wa Mlungu
Matayu 24:23-28,37-41*

²⁰ Mafalisayu wamu wamkosiyyiti Yesu, “Ufalumi wa Mlungu wankwiza ndi?” Yomberi kawankula, “Ufalumi wa Mlungu wankwiza ndiri ntambu ya kuwoneka.

²¹ Kwahera muntu hakawezi kutakula, ‘Guloli’ wapalaa! Ama ‘Wa palii!’ Toziya Ufalumi wa Mlungu wamngati mwenu.”

²² Shakapanu kawagambira wafundwa wakuwi, “Shipindi hakizi pamfira kulilola lishaka limu mumashaka ga Mwana gwa Muntu, kumbiti hapeni muliwoni.

²³ Wantu woseri hawakugambirani, ‘Mloli, ka palii!’ Ama, ‘Mloli ka panu!’ Kumbiti mwenga namlawa pota namuwafata,

²⁴ toziya Mwana gwa Adamu mumashaka gakuwi, hakaweri gambira lumeta lwa lupanda ntambu yalulangala kulyera kwanjira uwega umu mpaka uwega umonga.

²⁵ Kumbiti kwanja kafiruwa katabiki muvit-watira vivuwa na kulemwa na wantu wa shiyi-wuku ashi.

²⁶ Ntambu yayiweriti mumashaka ga Nuhu, ndo hayiweri mumashaka ga Mwana gwa Muntu.

²⁷ Wantu wendereyiti kuliya na kulanda, na wapalu hawayugi na wadala kuyugwa mpaka shipindi shilii Nuhu pakayingiliti musafina. Ma-fuliku galawiti na kuwalaga woseri.

²⁸ Hayiweri gambira shipindi sha Lutu. Wantu wendereyiti kuliya na kulanda, kuhemera na ku-za, kuyala na kunyawa.

²⁹ Lishaka lilii Lutu pakawukiti Sodoma, motu na mabuhi ga motu gatowiti gambira mvula ku-lawa kumpindi na kuwalaga woseri.

³⁰ Ntambu ayi hayiweri mulijuwa lilii Mwana gwa Muntu pakawoneka.”

³¹ “Lijuwa lilii muntu yakawera pampindi pashitwiku pa numba yakuwi nakasuluka pasi kutola ulunda wakuwi, Ntambu iraa ayi muntu yoseri pakawera kuisi na kawuya ukaya.

³² Mmuholi mdala gwa Lutu!

³³ Yoseri yakafira kugaponiziya makaliru gakuwi, hakagamiziyi na yoseri yakagamiziyi makaliru gakuwi hakagalopoziyi.

³⁴ Nukugambirani, pashiru palii wantu wawili hawaweri wankugonja mushitanda shimuwera, yumu hawamtoli na yumonga hawamleki.

³⁵ Wadala wawili hawaweri wankusaga us-aka pamuwera, yumu hawamtoli na yumonga hawamleki.”

³⁶ Wantu wawili hawaweri wankutenda li-hengu mulirambu, yumu hawamtoli na yumonga

hawamleki

³⁷ wantumini wamkosiyiti Yesu, “Koshi Mtuwa?”

Yesu kawankula, “Papawera na lintumbi, kunguru ndo hawaliwoni pamuwera.”

18

Mfanu gwa mdala mkenja na hakimu

¹ Yesu kawagambiliti wantumintumi wakuwi mfanu, kawafunda wafiruwa kuluwa Mlungu mashaka goseri pota na koya.

² Yesu kalonga, “Mlushi lumu kuweriti na mtoza yakamtira ndiri Mlungu, ama kumjali muntu.

³ Na kuweriti na mkenja mulushi lulii yakamgenderiti hakimu pakaluwa haki yakuwi pakatakula, ‘Guntangi mpati shanfuruwa kupata kulawa kwa mngondu gwangu.’

⁴ Kwa shipindi shiuwa hakimu kafiriti ndiri kumtanga, kumbiti upeleru wakuwi kaligambira mweni, ‘Tembera neni namtira ndiri Mlungu pota kulishera wantu,

⁵ toziya mkenja ayu kangaziyaga nentu, hanumwamuliri shauri lyakuwi. Pantenda ndiri hakendereyi kwiza panu na upeleru hakang'aziyi nentu! ”

⁶ Mtuwa kendereyiti kutakula, “Mpikaniri ntambu yakatakuliti mtoza ayu mdoda.

⁷ Vinu, hashi Mlungu hapeni kawamuliri wantu wakuwi yawamlilira pashiru na paliwala? Hashi, hakakawi kuwatanga?

⁸ Nukugambirani, hakawamuliri kanongola. Kumbiti Mwana gwa Muntu pakiza hakuweri na njimiru pasipanu?”

Mfanu gwa Mafalisayu na watola kodi

⁹ Yesu kawagambiriti vira a mfanu gwagufata gwa walii yawalilola kuwera waherepa na kuwazarawu wantu wamonga.

¹⁰ Kalonga, “Kuweriti na wantu wawili wakweniti kugenda Kunumba nkulu ya Mlungu kuluwa. Yumu kaweriti Mfalisayu na yumonga mtola kodi.”

¹¹ Mfalisayu kagolokiti gweka yakuwi na kuluwa shimoyumoyu pakalonga, “Mlungu mayagashii, neni nanalwaliya ndiri, nampayu ndiri ama mndiyandiya gambira wantu wamonga. Nonga mayagashii kwaku toziya neni nulifana ndiri gambira mtola kodi ayu.

¹² Nfunga mala mbili mulijuma, ndaviya fungu lilongu lya vintu vyampatiti.”

¹³ Kumbiti mtola kodi kagolokiti kwa kutali, kanyasula ndiri sheni shakuwi kumpindi, su kahinginika mumoyu mwakuwi pakalonga, “Mlungu, gumoneri lusungu neni yantenda vidoda!”

¹⁴ Yesu kalonga, “Nukugambirani, mtola kodi kawuyiti ukaya pawamlekeziyiti vidoda vyakatenditi, kumbiti Mfarisayu ulii wamlekeziyiti ndiri vidoda vyakatenda. Toziya woseri yawafira kulikweniziya hawawasulusiyi, na woseri yawalisulusiya weni hawawakweniziyi.”

*Yesu kawatekelera wana wadidini
Matayu 19:13-15; Mariku 10:13-16*

¹⁵ Wantu wamu wamjegiriti Yesu wana wadidini su kawatulili mawoku gakuwi. Wafundwa pawawoniti, wawalewelera ntambu yawatenda,

16 kumbiti Yesu kawashema wana wizi kwakuwi pakalonga, “Muwaleki wana wadidini wizi kwaneni, namuwalewelera toziya Ufalumi wa Mlungu ndo wa wantu gambira awa.

17 Nukugambirani nakaka! Muntu yoseri yakanka ndiri Ufalumi wa Mlungu gambira mwana mdidini hapeni kingiri amu.”

Mlundamali

Matayu 19:16-30; Mariku 10:17-31

18 Mkulu gwa Wayawudi kamkosiyiti Yesu, “mfunda muheri, ntendi shishi nwezi kupata ukomu wa mashaka goseri?”

19 Yesu kamkosiya, “Iwera ashi gunshema muheri? Kwahera muntu yakawera muheri kumbiti Mlungu gweka yakuwi.

20 Gugamana malagaliru, ‘Naguwera muhumba, nagulaga, nagwiwa, nagumtakulila mpayu muntu yoseri, guwapanani ligoya tati na mawu gwaku.’”

21 Yomberi kawankula, “Kwanjira panweriti mdidini, nugajimira malagaliru goseri aga.”

22 Yesu pakapikaniriti aga kamgambira, “Guleka shintu shimu shagufiruwa kutenda. Guwazi kila shintu shaguwera nashu na guwagawiri wahushu mpiya azi, na gwenga haguweri mlundamali kumpindi, su gwizi na gunfati.”

23 Kumbiti muntu ulii pakapikaniriti aga, kahinginikiti nentu toziya kaweriti mlunda nentu.

24 Yesu kawoniti ntambu yakahinginikiti na katakula, “Ntambu ayi hayiweri vikamala kwa wantu walunda kwingira mu Ufalumi wa Mlungu.

25 Hayiweri ikamala kwa walunda mali kwingira mu Ufalumi wa Mlungu kuliku shigongolu shawamshema Ngamiya kupena mushitoboli sha sindanu.”

26 Wantu walii pawapikaniriti aga wakosiya, “Su gaa hakalopozwi?”

27 Yesu kawankula, “Gawezekana ndiri kwa wantu, kumbiti kwa Mlungu gawezekana.”

28 Peteru kamgambira, “Guloli! Twenga tuleka kaya zetu na kukufata gwenga.”

29 Yesu kawagambira, “Yina! Nukugambirani nakaka muntu yoseri yakalekiti numba, ama mdala, ama walongu, ama mawu na watati wakuwi, ama wana toziya ya Ufalumi wa Mlungu

30 hakawanki gavuwa nentu mushipindi ashi na mushipindi shashiza hakawanki ukomu wa mashaka goseri.”

*Yesu kawagambira mala ya tatu kuhowa kwakuwi
Matayu 20:17-19; Mariku 10:32-34*

31 Yesu kawatoliti wantumintumi walii lilongu na wawili na kuwagambira, “Mpikaniri! Twankugenda Yerusalem kulii kila shintu wambuyi wa Mlungu walembiti, kuusu Mwana gwa Muntu hagalawiri.

32 Hawamupanani kwa wantu yawaveriti ndiri Wayawudi, na womberi hawamtenderi lidufiya na hawamwigilangi na hawamtemeri mata.

33 Hawamsyatangi ndomontu na hawamlagi, kumbiti lishaka lya tatu kwanjira pakahowiti hakazyuki.”

34 Kumbiti wantumintumi wavimaniti ndiri vintu vyoseri avi, mana ya visoweru viweriti vififwa kwawomberi, na wavimaniti ndiri shakatakuliti Yesu.

*Yesu kamuponiziya Muntu kana lwisi
Matayu 20:29-34; Mariku 10:46-52*

35 Yesu pakaweriti kapakwegera na Yeriku, kuweriti na muntu yakana lwisi yakalivagiti panjira pakaluwa.

36 Pakapikaniriti lipinga lya wantu lyankupita kakosiya, “Kwana shishi?”

37 Womberi wamgambira, “Yesu gwa Nazareti kankupita.”

38 Nayomberi kalila kwa liziwu likulu, “Yesu! Mwana gwa Dawudi! Gumoneri lusungu!”

39 Wantu wawalongoleriti wamkalipira pawamgambira kanyamalili. Kumbiti yomberi kendereyiti kubotanga, “Mwana gwa Dawudi! Gumoneri lusungu!”

40 Yesu kagolokiti, na kawagambira wamjegeri muntu kana lwisi ulii. Muntu kana lwisi pakasokiti pakwegela, Yesu kamkosiya,

41 “Gufira nukutenderi shishi?”

Nayomberi kawankula, “Mtuwa nduwa mpati kuwona kayi.”

42 Yesu kamgambira, “Guwoni! Kwakunjimira kwaku, ndo gupona.”

43 Pala palii, kaweza kuwona, na kamgendera Yesu, kalonga mayagashii kwa Mlungu. Lipinga lya wantu pawawoniti hangu, wamkwisiti Mlungu.

19

Yesu na Zakayu

¹ Yesu kingiriti Yeriku, kaweriti kankupita munjira za lushi alu.

² Kuweriti na mkulu gwa watola kodi yawamshema Zakayu, mweni kaweriti mlundamali.

³ Kafiriti kumwona Yesu kaweriti gwa ntambu gaa, kumbiti toziya ya lipinga lya wantu na toziya kaweriti mfupi, na kasinditi kumwona Yesu.

⁴ Su kalongolera mbiru, kakwena pampindi pa mkuyu su kawezi kumwona Yesu kaweriti kankupita njira ayi.

⁵ Yesu pakaweriti kankwiza pahala palii, kaloliti kumtera na kumgambira Zakayu, “Kanongola gusuluki, toziya nfiruwa kulikala mnumba mwaku leri.”

⁶ Zakayu kasuluka kanongola, kumshemera kwa kunemelera.

⁷ Wantu woseri pawawoniti hangu, wanji kuhinginika pawalonga, “Muntu ayu kagenda kuwera muhenga yakanaligoya ukaya kwa yakana vidoda!”

⁸ Zakayu kagoloka, kumgambira Mtuwa, “Gupikaniri, Mtuwa! Hanuwapanani wahushu nusu ya ulunda wangu, na handa panumupokiti muntu yoseri kwa kumupayira hanumuwuzilili mala mshehi.”

⁹ Yesu kamgambira, “Ulopoziwu usoka mnumba amu leri, toziya muntu ayu vira ndo kamushiyiwuku sha Aburahamu.

¹⁰ Mwana gwa Muntu kiziti kusakula na kuwalopoziya yawagamiliti.”

*Mfanu gwa wantumini lilongu
Matayu 25:14-30*

11 Wantu pawaweriti wankupikanira aga, Yesu kendereyiti kuwagambira mfanu. Pakaweriti pakwegera kusoka Yerusalem na wantu walii waliholiti kuwera Ufalumi wa Mlungu sambira usoka.

12 Su kawagambira, “Kuweriti na muntu yamu yakaweriti mkulu yakagenda muisi ya kutali kaweri mfalumi, shakapanu kawuyi ukaya.

13 Pamberi pa kuwuka, kawashemiti wantumintumi wakuwi lilongu na kuwapanani mpiya kila yamu na kuwagambira, ‘Guloli ntambu yamuweza kutenda pambuka.’

14 Vinu wantu wakuwi wamgalambukiti, pakawukiti kala, wawatumiti wajumbi walongi, ‘Tumfira ndiri muntu ayu kaweri mfalumi gwetu.’

15 “Muntu ulii pawamtyeka kala kuwera mfalumi kawuyiti ukaya. Palii kawashemiti wantumintumi wakuwi kafira kavimani ntambu ya kila muntu kapata mpiya zininga kuliku ntambu yakawayupiti.

16 Ntumintumi gwa kwanja kiza na kulonga, ‘Mtuwa, mpata mpiya lilongu nentu ya mpiya yimu yagunupiti.’

17 Nayomberi kamgambira, ‘Gutenda weri, gwenga gwa ntumintumi guherepa! Toziya guwera gwa mwaminika kwa shintu shididini, hanukutuli guweri mkulu kwa lushi zya milongu.’

18 Ntumintumi gwa pili kiza na katakula, ‘Mtuwa, mpata mpiya zyamuanu nentu ya mpiya yimu yagunupiti.’

19 Kwa yamu ayu kamgambira, ‘Haguweri mkulu gwa lushi zya muhanu.’

20 “Ntumintumi gwingi kiza na kutakula, ‘Mtuwa, mpiya yaku ayi, ntawiti mushitambala.

21 Nukutuliriti gwenga toziya gwenga gwa muntu gukalipa. Gwenga gutolaga shilii shaku ndiri na kubena shilii shaguyala ndiri.’

22 Nayomberi kamgambira, ‘Gwenga gwa ntumintumi gufaa ndiri! Nukutoza kulawirana na visoweru vyaku! Guvimana nenii muntu nkalipa, ntola shilii shashiwera ndiri shaneni na mbenanga vilii vyanyala ndiri.’

23 Su iwera hashi gutuliti ndiri mpiya zyangu muluhanja? Pambuyiti hampati mpiya yangu pamuhera na mota yakuwi.”

24 “Shakapanu kawagambira woseri yawaweriti wagoloka palii, ‘Mmupoki mpiya ayi na mumupi ntumintumi ulii yakongeriti mpiya lilongu.’

25 Kumbiti womberi wamgambira, ‘Mtuwa, ayu kana mpiya kala mala lilongu!’

26 Nayomberi kawankula, ‘Nukugambiranii woseri yawawera na shintu, hawongelerwi, kumbiti woseri yawahera na shintu, ata shilii shididini shawawera nashi hawawapoki.

27 Vinu woseri walii yawaweriti wangondu wangu yawanfira ndiri nenii nweri mfalumi gwawu, muwajegi panu na kuwalaga palongolu pa masu gangu!’”

*Yesu kankwingira Yerusalemu kwa shereku
Matayu 21:1-11; Mariku 11:1-11; Yohani 12:12-*

²⁸ Yesu pakatakuliti kala aga, su kawalonguleriti kugenda Yerusalem.

²⁹ Pakaweriti pakwegera kusoka Betifagi na Betaniya, mulugongu lwa Mizeyituni, kawatumiti wafundwa wawili

³⁰ kawagambira, “Mgendi mushijiji sha palongolu punu, pamwingira hamwoni punda wamtawa mweni hakenitumiki na muntu. Mumyopoli na mumjegi panu.

³¹ Muntu yoseri pakawakosiya, iwera hashi mwankumyopola, mumgambiri Mtuwa kamfira.”

³² Wagenditi munjira yawu, wawona kila shintu Yesu ntambu yakawagambiriti.

³³ Pawaweriti wankumyopola punda ulii, weni yawawera na punda wawakosiya, “Iwera hashi mwankumyopola punda ayu?”

³⁴ Nawomberi wamwankula, “Mtuwa kamfira,”

³⁵ su wamjega punda ulii kwa Yesu. Shakapanu wamyalikira nguwu zyawu pampindi pa punda na wamtanga Yesu kumkweniziya pampindi pakuwi.

³⁶ Yesu kendereya na mwanja, na wantu wayalika nguwu zyawu munjira.

³⁷ Pakasokiti pakwegera na Yerusalem, panjira panda ya lugongu lwa Mizeyituni, lipinga likulu lya wafundwa wanjiti kutenda lusheka na nemeleru walonga mayagashii Mlungu na kumkwisa yomberi kwa liziwu likulu pawatakulamauzuauza makulu wagawoniti,

³⁸ “Mlungu gumtekeleri mfalumi yakiza mulitawu lya Mtuwa! Ponga iweri kumpindi nentu kwa Mlungu na ukwisa uweri kwa Mlungu!”

39 Shakapanu Wamafalisayu wamu mulipinga lilii lya wantu wamgambira Yesu, “mfunda, guwanyamaziyi wafundwa waku.”

40 Yesu kawankula, “Nukugambirani, handa pawanyamalila, mabuhi aga haganji kubotanga.”

Yesu kankululilira lushi lwa Yerusalemu

41 Pawasokiti pakwegera na lushi lwa Yerusalemu, na pakaluwona kanjiti kululilira,

42 kalonga, “Meguvimani! Lero ayi vitwtatira vijega ponga. Kumbiti vinu galififa pamasu paku.

43 Shipindi shankwiza ndo sheni wangondu waku hawakuzyengeti kwa maboma, hawakupingili na kukubabanika wega zoseri.

44 Hawakwagamiziyi gwenga na wantu yawalikala mngati, hapeni wakulekeli ata libuwi limu panani pa limonga, toziya gushimana ndiri shipindi sha Mlungu pakakwiziriti kukulopoziya.”

*Yesu kankwingira Mnumba nkulu ya Mlungu
Matayu 21:12-17; Mariku 11:15-19; Yohani 2:13-*

22

45 Shakapanu Yesu kingiriti Mnumba nkulu ya Mlungu na kanja kuwawinga walii yawawuza vintu palii,

46 kawagambira, “Walembiti mumalembu, Mlungu pakalonga, ‘Numba nkulu ya nenii hayiweri numba ya kusalira.’ Kumbiti mwenga muyitenda mpanga ya wapoka.”

47 Kila lishaka Yesu kaweriti kankufunda Mnumba nkulu ya Mlungu. Watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru, na wakulu wa wantu wafiriti kumlaga,

48 kumbiti wasinditi ntambu yakutenda aga, toziya wantu woseri waweriti wankumpikinira weri kila shisoweru shakatakuliti, na wafiriti ndiri kukosa shisoweru ata shimu.

20

*Likosiwu liusu Uwezu wa Yesu
Matayu 21:23-27; Mariku 11:27-33*

1 Lishaka limu Yesu kaweriti kankuwafunda wantu Mnumba nkulu ya Mlungu na kuvibwera visoweru viwagira, watambika wakulu na wfunda wa Malagaliru, pamuhera na wazewi, wiziti

2 na wamgambira, “Gutugambiri, gutenda vintu vyoseri avi kwa uwezu wa gaa? Ndo gaa yakakupiti uwezu wa kutenda aga?”

3 Yesu kawankula, “Vinu naneni hanuwakosiyi. Mung'ambiri,

4 uwezu wa kubatiza wa Yohani Mbatiza ulawiti kumpindi ama ulawiti kwa wantu?”

5 Womberi wanjiti kuligambirana weni, “Hatulongi hashi? Patulonga, ‘Ulawiti kumpindi,’ yomberi hakatakuli, ‘Iwera hashi munjimira ndiri?’

6 Kumbiti patulonga, ‘Ulawa kwa wantu,’ lipinga lyoseri lya wantu panu hawatugumi mabuhi, toziya woseri wavimaniti kuwera Yohani kaweriti mbuyi gwa Mlungu.”

7 Su wamwankula, “Tuvimana ndiri uwezu wakuwi ulawiti koshi.”

8 Yesu kawagambira, “Vira nenii hapeni nuwagambirani ntenda vitwatira avi kwa uwezu wa gaa.”

*Mfanu gwa lirambu lya Mizyabibu
Matayu 21:33-46; Mariku 12:1-12*

⁹ Yesu kawagambiriti wantu mfanu agu, “Kweniti na muntu yakayaliti mizyabibu mulirambu, kawazimila wakulima na mweni kagenditi mwanja, kalikaliti kulii shipindi shiuwa.

¹⁰ Shipindi sha kubenanga zyabibu shisokiti, kamtumiti mmanda kagendi kwa wakulima, kakatoli seemu ya mabenangu ga lirambu lya mizyabibu. Kumbiti wakulima wamkomanga ntumintumi ulii na wamuwuziya ukaya mawoku hera.

¹¹ Su kamtumiti ntumintumi gwingi, kumbiti wakulima walii wamkoma kayi na kumtendera vidoda, na wamuwuziya ukaya mawoku hera.

¹² Kamtumiti ntumintumi gwa tatu, wakulima wamkoma mpaka kawera na vironda, shakapanu wamuwingawinga.

¹³ Mweni kana lirambu kalikosiya, ‘Hantendi hashi? Hanumtumi mwana gwangu yanumfira, nenii wera na unakaka hawamupanani ligoya!’

¹⁴ Kumbiti wakulima walii pawamwoniti, wanja kuligambira, ‘Ayu ndo mhala gwakuwi. Tumlagi, uhala wakuwi hawuweri wa twenga!’

¹⁵ Su wamlaviya kunja kulirambu, wamlaga.”

Yesu kawakosiya, “Yakana lirambu ulii hakawatendi hashi wakulima walii?

¹⁶ Hakizi kuwalaga wakulima woseri, na hakawapanani wakulima wamonga lirambu lilii lya mizyabibu.”

Wantu pawapikaniriti, watakula, “Iwezekana ndiri!”

17 Yesu kawaloliti na kukosiya, “Su Malembu aga Mananagala gana mana gaa?

‘Libuwi lyawalilemiti wanyawa wa numba, vinu ligalambuka na liwera libuwi lyaliwera na mana nentu kuliku goseri.’

18 Muntu yoseri pakaguwa pampindi pa libuwi hakamegeki vipandi vipandi, na libuwi palimtu-lukira muntu yoseri, halimtendi.”

*Likosiwu lya kulipa kodi
Matayu 22:15-22; Mariku 12:13-17*

19 Wafunda wa Malagaliru na watambika wakulu wafiriti kumbata, toziya wavimaniti mfanu agu guweriti kankuwatakula womberi, kumbiti palii wawatiriti wantu.

20 Su waweriti wankusakula shipindi shifaa. Wawapanani wantu wamu mpiya walitendi wa-heri, su wawatuma wagendi kumjera Yesu kwa kumkosiya, su wawezi kumbata na kumjega kwa wakulu wa serikali ya Rumi.

21 Walolalo walii wamgambira Yesu, “mfunda, tuvimana ntambu yagutakula na kufunda vit-watira vya nakaka. Tuvimana gwenga gwahera ubagula kwa muntu yoseri ulii, kumbiti gwenga gufunda unakaka wa vintu vyakafira Mlungu.

22 Gutugambiri, handa vya halali ama vyahalali ndiri kulipa kodi kwa Kaisari!”

23 Kumbiti Yesu kavimaniti shawafira na kawagambira,

24 “Mnanguziyi mpiya. Sheni sha mumpiya sha gaa na malembu yagalembwa mumpiya?”

Wamwankula, “vya Kaisari.”

25 Su Yesu kawagambira, “Su vyā Kaisari mpanani Kaisari na vyā Mlungu mpanani Mlungu.”

26 Waweza ndiri kumbata kwa shisoweru shoseri palii palongolu pa wantu, su wanyamaliti, pawalikangasha ntambu yakawankuliti.

Likosiwu lya kuzyuka

Matayu 22:23-33; Mariku 12:18-27

27 Shakapanu Masadukayu wamu, yawalon-gaga wantu yawahowa hapeni wazyuki, wamwiz-iriti Yesu na kulonga,

28 “mfunda, Musa katulembiriti Lilagaliru ali, ‘Muntu pakahowa na kumleka mdala yakahera mwana, mpaka mlongu gwakuwi kamtoli mkenja ulii su kamleleri wana mlongu gwakuwi yaka-howiti.’

29 Vinu kuweriti na walongu saba. Mkulu yakalongoleriti kumyuga kahowa pakaleka ndiri mwana.

30 Mlongu gwa pili kamuyuga mdala mkenja ulii,

31 na mlongu gwa tatu ntambu ira, vitwatira viweriti vira virii kwa woseri saba, wahowiti pawaleka ndiri wana.

32 Upeleru wakuwi na mdala mkenja ulii ka-howiti vira.

33 Vinu mulishaka lya wahowiti kuzyuka, mdala ulii hakaweri gwa gaa? Toziya woseri saba wa-muyugiti.”

34 Yesu kawankula, “Mushipindi ashi wapalu wayuga wadala,

³⁵ kumbiti wapalu na wadala weni Mlungu hakawatangi kuwera mushipindi sha kuzyuka, hapeni wapalu wayugi wala wadala kuyugwa.

³⁶ Hawaweri gambira wantumintumi wa kumpindi na hapeni wahowi. Womberi ndo wana wa Mlungu, toziya wazyuka kulawa kwa wahowiti.

³⁷ Kumbiti Musa kalanguziyiti weri kuwera yawahowiti hawazyuki. Mumalembu Mananagala galembitwi shakatakuliti Mtuwa ndo Mlungu gwa Aburahamu, na Mlungu gwa Isaka, na Mlungu gwa Yakobu.

³⁸ Mlungu ndo gwa yawawera wakomu, na Mlungu ndiri gwa wahowiti, kwakuwi woseri walikala.”

³⁹ Wafunda wamu wa Malagaliru watakula, “mfunda guwankula weri!”

⁴⁰ Watakuliti hangu toziya wasinditi kumkosiya kayi makosiwu gamonga.

Likosiwu liusu Mesiya

Matayu 22:41-46; Mariku 12:35-37

⁴¹ Yesu kawakosiya, “Watakula hashi kulonga Kristu kawera mwana gwa Dawudi?

⁴² Mweni Dawudi kalemba kala mushintola sha Zaburi,

‘Mtuwa kamgambiriti Mtuwa gwangu,
Gwikali kumliwu kwaneni

⁴³ Mpaka nuwatuli wangondu waku kuwera shiti
sha kutulila magulu gaku.’

⁴⁴ Dawudi kamshemiti yomberi, ‘Mtuwa.’ Hayiweri hashi Mesiya kaweri mwana gwa Dawudi?”

Yesu kankuwakalipira wantu kuusu Wafunda wa Malagaliru

Matayu 23:1-36; Mariku 12:38-40

45 Yesu kawagambira wafundwa wakuwi kulongolu kwa wantu woseri,

46 “Muliloleri weri kuusu wafunda wa Malagaliru, weni wafira kugendagenda pawavalira lihabiti na wafira kulamsiwa kwa ligoya pahala pa masoku, weni wasyagula kulivaga pahala pa ligoya munumba zya Mlungu, na pahala paherepa mumsambu,

47 Wawagambira wakenja mpayu na kuwapoka numba zyawu na pawaluwa Mlungu luwi ntali! Azabu yawu hayiweri nkulu nentu!”

21

Sadaka ya Mkenja

Mariku 12:41-44

1 Yesu kalola wega zoseri, kawawona wantu walunda pawatula mafupu gawu mulisanduku lya luhanja Mnumba nkulu ya Mlungu,

2 vira virii kamwoniti mkenja muhushu nentu pakatula senti ndidika mbili zya mpiya.

3 Kawagambira, “Nukugambilani kuwera nakaka mkenja muhushu ayu kalaviya zivuwa kuliku woseri wamonga.

4 Wamonga walavyiti mafupu gawu galii gagaziditi muulunda wawu, kumbiti muhushu ayu kwa uhushu wakuwi kalaviya vyoseri vyakalitumbiriti.”

Yesu nkakutakula kuhalibisiwa kwa Numba nkulu ya Mlungu

Matayu 24:1-2; Mariku 13:1-2

⁵ Wantumini wamu waweriti wankutakula kusu Numba nkulu ya Mlungu, ntambu yawa-herepeziya kwa mabuhi gaherepa na mafupu wa-galaviyiti kwa Mlungu. Yesu kawagambira,

⁶ “Goseri aga gamgalola, shipindi shankwiza peni hapeni lisigali libuwi limu pahala pakuwi, kila shintu hashiharibiwi.”

Tabika na beziwu

Matayu 24:3-14; Mariku 13:3-13

⁷ Womberi wamkosiyiti, “mfunda, visoweru avi havilawili ndii? Hashilawiri shishi kutulanguziya kuwera shipindi ashi shankwiza?”

⁸ Yesu kawankula, “Mhiloli weri, nawawazyangani. Wantu wavyuwa hawizi pawatakula shisoweru shangu, hawizi na kulonga, ‘Neni ndo mwensi!’ Na ‘Shipindi hashizi!’ Kumbiti namuwafata.

⁹ Namtira pampikanira ngondu na ndewu, vintu vyoseri avi mpaka vilawiri kwanja, kumbiti upeleru wa vitwatira avi wankali.”

¹⁰ Yesu kendereya kutakula, “Isi yimu hailikomangi na isi yimonga, na ufalumi umu haulikomi na ufalumi umonga.

¹¹ Hakuweri na malendemeru makulu ga isi na hakuweri na njala na ulweri wa tawuni pahala poseri, hakuweri na vitwatira vyta kutilizya na lilangaliru likulu kulawa kuliyyera.

¹² Pamberi pagalawira goseri aga, hawawabati na kuwatabisiya na hawawajegeni munumba za

Mlungu na kuwatula muvibetubetu, hawawaje-geni kulongolu kwa wafalumi na wakulu toziya munamini nen.

¹³ Ayi hayiweri lupenyu lwenu kuvibwera vi-soweru viwagira.

¹⁴ Kumbiti muvimani mumyoyu mwenu, nam-lihola ntambu ya kujiteteya,

¹⁵ toziya Namweni nen hanuwapanani mwenga lulimi na luhala vyeni wangondu wenu woseri hapeni wawezi kusindana naga na kugalema gamtakula.

¹⁶ Hagugalambukwi na mawu na tati gwaku, na walongu waku, na waganja waku, na wamonga pakati penu hawawalagi.

¹⁷ Wantu woseri hawawakalalirani mwenga toziya ya litawu lyaneni.

¹⁸ Kumbiti hapeni luagamili ata luvili lumu mu-mituwi mwenu.

¹⁹ Muweri pamgangamala mumyoyu, hamliponiziyi weni.

Yesu nkakutunga kuhalibisiwa isi ya Yerusalemu

Matayu 24:15-21; Mariku 13:14-19

²⁰ “Pamwona Yerusalemu guzyengetwa na wangondu, su hamvimani kuwera shipindi shisoka peni isi ayi hayiharabisiwi.

²¹ Woseri yawalikala Muyudeya watugili mulugongu, woseri yawawera mulushi wawuki, na woseri yawawera mumalambu nawawuya mulushi.

²² Toziya mashaka aga hagaweri ‘Mashaka ga kutoza,’ kulanguziya koseri kwakulembitwi mu-malembu Mananagala gatimii.

23 Shondi shondi wamawu yawawera na yinda na walii yawanoniziya mumashaka galii! Toziya hakuweri na malweri gavuwa muisi, na utoza wa Mlungu hawuwayizili wantu awa.

24 Wamonga hawawalagi kwa upanga, na wamonga hawawatuli muvibetubetu muisi zoseri, na hawawatoli lopola mumaisi goseri na Yerusalem hayitimbwi na wantu yawamumana ndiri Mlungu mpaka shipindi shawu pashimalilika.

*Kwiza kwa Mwana gwa Muntu
Matayu 24:29-31; Mariku 13:24-27*

25 “Hakuweri na lilangaliru mumshenji, na mulyezi, na muntondu. Pasipanu wantu woseri yawaweriti muisi zoseri hawaweri na uhushu, lyoga lya kulishera kwa mtukuliru gwa makupala ga bahari na mihenyuhenyu yakuwi.

26 Wantu pawafuwa myoyu kwa lyoga, pawalola vitwatira vyeni havilawili pasipanu, makakala ga kumpindi hagatikinyiki.

27 Shipindi shili Mwana gwa Muntu hakalawili, pakiza mumawingu pakawera na makakala pamuwera na ukwisa mkulu.

28 Vintu avi pavyanja kulawira, mkalamuki na mnyasuli mituwi yenu kumpindi toziya ulopoziwu wenu wapakwegera.”

*Mfanu gwa mtera gwa mkuyu
Matayu 24:32-35; Mariku 13:28-31*

29 Yesu kawagambiriti mfanu agu, “Mguloli mtera gwa mkuyu na mitera yamonga yoseri.

³⁰ Pamuwoniti mihamba yankwanja kumera, muvimana kuwera shipindi sha kutowa vula sha-pakwegera.

³¹ Ntambu ira ayi, pamwona vitwatira avi vyankulawira, muvimani handa Ufalumi wa Mlungu wapakwegera.

³² “Mliholi kuwera vintu vyoseri havilawili huti pamberi pa wantu woseri yawalikala vinu kuhowa.

³³ Kumpindi na pasi panu hazipiti, kumbiti vi-soweru vyangu hapeni vipiti.

³⁴ “Mliloleri weri! Namuwera vyambojola bo-jola, na lukologelu na lyaliya, ama pamlilola weri ndiri lishaka lilii halikwizireni vumu hera,

³⁵ gambira mgomiziwu. Toziya haguwayizili kwa wantu woseri yawalikala pahala poseri pasi panu.

³⁶ Mwenga mulikali masu na mumluwi Mlungu mashaka goseri su mpati makakala ga kugenda weri muvitwatira vyoseri vyeni ndo havilawili na kugoloka kulongolu kwa Mwana gwa Muntu.”

³⁷ Mashaka goseri paliwala, Yesu kaweriti kankufunda Mnumba nkulu ya Mlungu, na pamihi kaweriti kankugenda kulikala mulugongu lwa Mizeyituni.

³⁸ Kila pamandawila wantu woseri wagenditi Kunumba nkulu ya Mlungu kumpikinira.

22

Mpangu gwa kumlaga Yesu

Matayu 26:1-5; Mariku 14:1-2; Yohani 11:45-53

¹ Msambu gwa mabumunda gachechema ndiri, yagushemwa Pasaka guweri sambira gusoka.

² Watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru waweriti wankusakula njira ya kumlaga Yesu kwa bada, toziya wawatiriti wantu.

*Yuda kankujimila kumgalambuka Yesu
Matayu 26:14-16; Mariku 14:10-11*

³ Shetani kamwingiriti Yuda, yawamshema Isikariyoti, yumu gwa wantumini walii lilongu na wawili.

⁴ Su Yuda kagenditi na kuyowera na Watambika wakulu na walolera wa numba nkulu ya Mlungu ntambu ya kumgalambuka Yesu kwawomberi.

⁵ Womberi weniti manemu na wayoweriti na yomberi wamlipi mpiya.

⁶ Yuda kajimiliti, na kaweriti kankusakula lupenyu luherepa lwa kumlaviya Yesu kwawomberi pota na lipinga lya wantu kuvimana.

*Yesu kankulitanda kuliya Shiboga sha Pasaka
Matayu 26:17-25; Mariku 14:12-21; Yohani
13:21-30*

⁷ Lishaka lisokiti lya msambu gwa mabumunda gachechema ndiri, wakondolu wa shiboga sha Pasaka pawawadumuliti.

⁸ Yesu kawatumiti Peteru na Yohani, kawagambira, “Mgendi mwakatunyawili shiboga sha Pasaka tupati kuliya.”

⁹ Womberi wamkosiyyiti, “Gufira twakanyawi koshi?”

¹⁰ Yesu kawankula, “Pamgenda mulushi, hamliwoni na mpalu yakalitwika shiwiga sha mashi. Mmufati mpaka mnumba pakayingira,

¹¹ mumgambiri mweni kana numba, ‘mfunda kankukosiya, shakoshi shumbakati mweni handiyi Pasaka pamuhera na wafundwa wangu?’

¹² Yomberi hakawalanguziyi numbakati nkulu mugorofa wayiherepeziya, munyawi amu.”

¹³ Wagenditi na woniti kila shintu sawa ntambu Yesu yakawagambiriti, wanyawa shiboga sha Pasaka.

Shiboga sha Mtuwa

Matayu 26:26-30; Mariku 14:22-26; 1 Wakor-intu 11:23-27

¹⁴ Shipindi pashisokiti, Yesu kalikaliti kuliya shiboga pamuhera na wantumintumi wakuwi.

¹⁵ Kawagambira, “Nfira nentu kuliya Pasaka ayi pamuhera na mwenga pamberi pa kundabisiya!

¹⁶ Nukugambirani ayi ndo Pasaka ya upeleru kuliya na mwenga mpaka palii payiwera kala mu Ufalumi wa Mlungu.”

¹⁷ Shakapanu Yesu katola shikombi, kalonga mayagashii Mlungu, kalonga, “Muwanki shikombi ashi na mlandiri woseri.

¹⁸ Nukugambirani, kwanjira vinu hanandi kayi ndiri divayi ayi mpaka Ufalumi wa Mlungu pawiza.”

¹⁹ Shakapanu katoliti libumunda, kalonga mayagashii Mlungu, kalimega na kawapanana womberi pakalonga, “Ayi ndo nshimba ya nenii yailaviwa kwajili ya mwenga. Mtendi hangu kwa kunhola nenii.”

²⁰ Viraa avi, kawapanana shikombi sha divayi pawaliyiti kala shiboga, pakalonga, “Lutekeru alu ndo lipatanu lya syayi lyalilaviyitwi kwa mwazi gwangu wagwitika toziya ya mwenga

²¹ “Mloli! Ulii yakang’alambuka ka palaa kankuliya pamuhera naneni.

²² Mwana gwa Muntu hakahowi ntambu yakafiriti Mlungu, kumbiti shodi kwa muntu yakamgalambuka!”

²³ Palaa wanjiti kulikosiya weni, su gaa pakati petu hakatendi shitwatila ashi.

Likakatala lyu Ukulu

²⁴ Kulawiriti likakatala pakati pa wantumintumi walii gaa ndo hakawezi kuwera mkulu pakati pawu.

²⁵ Yesu kawagambira, “Wafalumi wa maisi yawawera ndiri Wayawudi yawakolamlima wantu wawu kwa makakala, nawomberi pawawashema ‘Waganja wa wantu.’

²⁶ Kumbiti nayiwera hangu pakati penu, kumbiti ulii yakaweriti mkulu pakati penu ndo kalazima kaweri mdidiki gwa woseri, na yakawera mlongoziya ndo kaweri ndundami.

²⁷ Gaa yakaweriti mkulu, ulii yakalikala pasi kuliya shiboga, ama ulii yakatumika? Imanikana ulii yakalikala pameza kuliya shiboga! Kumbiti nenii ndo nandundami pakati penu.

²⁸ “Mwenga mlikala pamuwera na neni shipindi shoseri sha kujerwa kwangu,

²⁹ gambira Tati gwangu ntambu yakanupiti ukolamlima, su naneni hanuwapanani ntambu ira ayi.

³⁰ Hamlii na kulanda pameza pangu mu Utuwa wangu na hamulikali muvibanta vyaa ufalumi kugatoza makabila lilongu na mawili ga Israeli.

*Yesu kankutunga handa Peteru hakamlemi
Matayu 26:31-35; Mariku 14:27-31; Yohani
13:36-38*

³¹ “Simoni, Simoni! Gupikaniri! Shetani kapatiti ruusa ya kuwajera mwenga mawoseri, kuvilaviya viherepa kulawa muvidoda, gambira mkulima pakapeta nganu kulawa mumakapi.

³² Kumbiti neni nankuluwira kwa Mlungu, Simoni njimiru yaku nayidodomera. Nagwenga pagumbuyira, guwatangi wayagu.”

³³ Peteru kamwankula, “Mtuwa, neni ng'enda kala pamuhera na gwenga mushibetubetu, na ata kuhowa pamuhera na gwenga.”

³⁴ Yesu kamuwankula, “Nukugambira gwenga Peteru, pamberi njogolu hakeniwiki leri ha-gunemi mala ndatu.”

Kulitanda mushipindi sha ndabiku

³⁵ Shakapanu Yesu kawakosiyiti wantumintumi wakuwi, “Shipindi shanuwatumiti pota na mpiya, na muhaku ama vilwatu, mpungukiwitwi shintu shoseri?”

Wamwankula, “Ndala.”

³⁶ Yesu kawagambira, “kumbiti vinu, ulii yakawera na muhaku gwa mpiya kagutoli, yakahera na upanga, kawuzi nguwu yakuwi na kahemeru upanga umu.”

³⁷ “Toziya nukugambirani, Malembu Manangala galembwa, ‘Wamtuliti shipinga shimuwera pamuhera na wavidoda,’ ndo mpaka gatimii kwa neni, toziya shawalemba kuusu neni shankwiza kuwera nakaka.”

³⁸ Wantumintumi walonga, “Guloli Mtuwa! Panu kwana mapanga mawili!”

Yesu kalonga, “Ayi itosha!”

*Yesu kankusali mulugongu lwa Mizeyituni
Matayu 26:36-46; Mariku 14:32-42*

³⁹ Yesu kalawa mulushi na kugenda, ntambu yaiweriti ntambu yakuwi, kagenda mpaka kulugongu lwa mizeyituni, wafundwa wakuwi wamfata.

⁴⁰ Pakasokiti kuliya kawagambiriti, “Mluwi Mlungu namwingira mukujerwa.”

⁴¹ Shakapanu kawaleka kagenda utali wa muntu kuweza kuguma libuwi, kasuntama na kumluwa Mlungu.

⁴² Kalonga, “Tati pagufira, guyiwusiyi nkata ayi ya ndabiku kwa neni. Ata hangu, mafliru gaku gafiliziwi, pota ganeni ndiri, ira gutendi ntambu yagufira gumweni.”

⁴³ Palaa wamahoka wa Mlungu kulawa kumpindi wamlawira, su wamtanga.

⁴⁴ Pakaweriti mu kutama nentu, kamluwiti Mlungu na livuki limlawiti gambira matoni ga mwazi, gaturukiti pasi.

⁴⁵ Pakaluwiti kala, kawawuyiriti wafundwa wakuwi, kawawoniti wagonja mpota, womberi waweriti na hinginiku.

⁴⁶ Kawagambira, “Iwera ashi mgonja? Mwimuki na mluwi, namwingira mukujerwa.”

*Yesu wambata
Matayu 26:47-56; Mariku 14:43-50; Yohani 18:1-*

11

⁴⁷ Yesu pakaweriti kankali kankuyowera, lipinga lya wantu liza palilongoziwa na Yuda,

yumu gwa walii wafundwa lilongu na wawili.
Yuda kamgenderiti Yesu na kumnonera.

48 Yesu kamgambira, “Yuda! Hashi gwankumgalambuka Mwana gwa Muntu kwa kumnona?”

49 Wantumini yawaveriti pamuhera na Yesu pawagawoniti galii gagalawira, womberi wakosiya, “Mtuwa tutumii mapanga getu?”

50 Na yumu gwawu kamkomiti upanga ntumintumi gwa Mtambika Mkulu na kamdumula likutu lyakuwi lya kumliwu.

51 Palaa, Yesu kalonga, “Ayi itosha!”
Kalishinkula likutu lya muntu ayu,
kamuponiziya.

52 Shakapanu Yesu kawagambira watambika wakulu, na wakulu wawalolera wa Numba nkulu ya Mlungu na wazewi wawiziti kumubata, “Hashi, mwiza na mapanga na vindonga kumbata gambira nenii na mpoka?

53 Kila lishaka panweriti pamuhera na mwenga Mnumba nkulu ya Mlungu mumbata ndiri.
Kumbiti ashi ndo shipindi shenu asa, ndo shipindi sha ukolamlima wa luwindu.”

*Peteru kankumlema Yesu
Matayu 26:57-58,69-75; Mariku 14:53-54,66-72;
Yohani 18:12-18,25-27*

54 Wamubatiti Yesu na kugenda nayu ukaya kwa Mtambika Mkulu, na Peteru kaweriti kankumfata kwa kutali.

55 Motu waguwashiti pakati pa uwa, na Peteru kaweriti pamuhera na woseri weni waweriti wailala pamuhera pawayoterata motu.

56 Ntumintumi yumu mdala pakamwoniti Peteru kalivaga pakwegera na motu, kamjodoleriti

masu na kalonga, “Muntu ayu kaweriti vira pamuhera na Yesu!”

⁵⁷ Kumbiti Peteru kaberiti pakalonga, “Ndala gwenga, nenii nummana ndiri!”

⁵⁸ Shakapanu hera, muntu yumonga kamwona Peteru na kalonga, “Gwenga gwa yumu gwawu!”

Kumbiti Peteru kawankula, “Mtuwa gwenga, nenii ndiri!”

⁵⁹ Na lisaai limu pamberi, muntu yumonga kamsisitiza pakatakula, “Nakaka ayu kaweriti pamuhera na Yesu, toziya ayu ndo Mgalilaya vira!”

⁶⁰ Peteru kamwankula, “Mtuwa gwenga, nuvimana ndiri ntambu yagutakula!” Palaa palii, pakaweriti kankali kankuyowera, njogolu kawika.

⁶¹ Mtuwa kagalambuka na kumlola Peteru, na Peteru kalihola galii Mtuwa gakamgambiriti, “Leru pamberi njogolu keniwika hagunemi mala ntatu.”

⁶² Peteru kawukiti kugenda kunja, na kalila nentu.

Yesu kankuhigilwa na kukomwa

Matayu 26:67-68; Mariku 14:65

⁶³ Wantu walii waweriti wankumlolera Yesu, wamkomiti na kumhigira.

⁶⁴ Wamtawiti shitambala kusheni, na wankumkosiya, “Gutungi! Gani yakakukomiti?”

⁶⁵ Wamlavilira visoweru vivuwa vyia kumwigilanga.

Yesu wamtula kulongolu mushizyungu

Matayu 26:59-68; Mariku 14:55-64; Yohani 18:19-24

⁶⁶ Lishaka lyalifatiti Yesu wamjegiti mushizyungu. Pashizyungu kuweriti na wazewi na watambika wakulu na wafunda wa malagaliru, womberi waliwoniti pamuhera na Yesu wamjegiti kulongolu kwawu.

⁶⁷ Nawomberi wamgambira, “Gutugambiri! Hashi, gwenga gwa Kristu?” Su Yesu kawagambira, “Ata panuwagambira, hapeni mnjimiri,

⁶⁸ handa panuwakosiya hapeni mnankuli.

⁶⁹ Kwanjira vinu, Mwana gwa Muntu hakalivagi uwega wa kumliwu wa Mlungu kana makakala goseri.”

⁷⁰ Woseri walonga, “Ndo kulonga gwenga gwa Mwana gwa Mlungu?”

Nayomberi kawankula, “Mwenga mtakula handa ndo Neni.”

⁷¹ Nawomberi walonga, “Tufira ndiri kayi ukapitawu umonga? Twaweni tupikanira shilii shakatakuliti.”

23

*Yesu wamjega pashizyungu sha Pilatu
Matayu 27:1-2,11-14; Mariku 15:1-5; Yohani
18:28-38*

¹ Shikundi shoseri wagolokiti, wamjega Yesu kulongolu kwa Pilatu,

² Wanja kumsitaki, pawalonga, “Tumwoniti muntu ayu kankuwasongiziya wantu wetu, na kuwaberiziya wantu kumupanana kodi Kaisari, pakawagambira Kristu mweni ndo, mfalumi.”

³ Pilatu kamkosiyyiti yomberi, “Hashi, gwenga ndo Mfalme gwa wayawudi?”

Yesu kamuwankula, “Gwenga gulonga.”

⁴ Pilatu kawagambira watambika wakulu wa numba ya Mlungu na lipinga lya wantu, “Mona likosa ndiri lyoseri kwa muntu ayu.”

⁵ Kumbiti womberi wanjiti kulonga kankuwa-zongiziya, “Kwa mafundu gakuwi kanjiti kutenda ndewu pakati pa wantu woseri mu Yudeya. Kanjiti mu Galilaya na vinu kiza panu.”

Yesu wamjega kwa Herodi

⁶ Pilatu pakapakiniriti aga, kakosiya, “Hashi, muntu ayu ka mwenikaya gwa Galilaya?”

⁷ Pakavimaniti handa Yesu kalawiti lushi lwalukolitwimlima na Herodi, su kamjegiti kwa Herodi, ndo mweni yakaweriti mu Yerusalemu shipindi shilii.

⁸ Herodi kanemeleriti nentu pakamwoniti Yesu, toziya kapikaniriti kala visoweru vyakuwi, su kaweriti kankuhepera kumwona yomberi kwa shipindi shivuwa. Kaweriti kankutumbira kawoni Yesu pakatenda mauzauza.

⁹ Su Herodi kamkosiyiti Yesu makosiwu gavuwa, kumbiti Yesu kamwankula ndiri.

¹⁰ Mtambika mkulu gwa numba ya Mlungu na wafunda wa Malagaliru walawiriti pawulongoru, walaviyiti masitaka gawu kwa makakala nentu.

¹¹ Herodi pamuhera na wanjagila wakuwi, wamwayibishiti Yesu na kumtendera lidufiya, shakapanu wamvalisiya nguwu ya shifalumi, na wamuwuziya kwa Pilatu.

¹² Kwanjira lishaka lilii, Herodi na Pilatu wawera maganja, pamberi pa shipindi shilii waweriti wangondu.

*Yesu wamutoza kuhowa
Matayu 27:15-26; Mariku 15:6-15; Yohani 18:39-
19:16*

¹³ Su Pilatu kawashemiti pamuhera, watambika wakulu wa numba ya Mlungu, na walongoziya na wantu

¹⁴ kawagambira, “Mumjega muntu ayu kwaneneni pamlonga kaweriti kawasongiziya wantu wawulemi ufalumi wa Rumi. Vinu mpikiniri! Pandoliti kala weri shitwatila ashi pawulongolu penu, mona ndiri likosa lyoseri kwa masitaka genu kwakuwi.

¹⁵ Wala Herodi kawoniti ndiri likosa, su kawuuziyiti kwa twenga. Kwahera likosa lya kumtenda muntu ayu kahowi.

¹⁶ Su hanuwalongeri wamsyatangi viboku, hanumleki kagendi zakuwi.”

¹⁷ Kila Mumsambu gwa Pasaka Pilatu kamlekiyaga mtatilwa yumu pakati pawu.

¹⁸ Lipinga lyoseri wabotanga pawalonga, “Gumlagi ayu! Gutuvuguliri Baraba!”

¹⁹ Baraba wamtuliti mushibetubetu toziya ya kutenda ngondu mlushi lulii, viraa kalagiti wantu.

²⁰ Pilatu kafiriti kumlekeziya Yesu, su katakula kayi nawomberi.

²¹ Kumbiti womberi watenditi umatu, “Gumkong'onderi misumali mulupingika! Gumkong'onderi misumali mulupingika!”

²² Pilatu kawagambira mala ya tatu, “Ashi katenda shidoda gaa? Mona ndiri likosa kwakuwi limtendi yomberi wamlagi, su hanumsyatangi viboku, su hanumlekeziyi.”

23 Kumbiti womberi wakazaniti kutenda umatu kwa kubotanga kuwera Yesu mpaka kakong'onderwi misumali mulupingika, na upeleru wawu wa kutenda umatu ukanga.

24 Su Pilatu kaamuwiti ntambu yawafira womberi gatendeki.

25 Kamvugulira kulawa mushibetubetu muntu ulii yawamfiriti, ndomweni yawamtuliti mushibetubetu toziya ya ngondu yakuwi na kulaga wantu, su kamlaviyiti Yesu kwa womberi wamtenderi ntambu yawafira.

Yesu wankumkong'ondera misumali mulupingika

Matayu 27:32-44; Mariku 15:21-32; Yohani 19:17-27

26 Pawaveriti wankumjega, waliwoniti na muntu yumu yawamshema Simoni gwa Kureni, kaweriti kankulawa muisi na kwingira mlushi. Su wambata, wamtwika lupingika lulii kalutoli kumbeli kwa Yesu.

27 Lipinga likulu lya wantu limfatiti, mngati mwawu waweriti wadala wankudaya na kumlilira.

28 Yesu kawagalambukira, kuwagambira, “Mwenga washina mawu wa Yerusalem! Namundilira neni, kumbiti mliliriri maweni na wana wenu.

29 Toziya mashaka gankwiza, wantu hawalongi, ‘Mbaka kwa walii wagumba, yawaleriti ndiri ama kunonisiya wana!’

30 Hashiweri shipindi wantu pawayigambira migongu, ‘Gutuguwiri!’ Na kuvigambira vigongu, ‘Gutugubiki!’

31 Kwa mana, handa wantu wankugutendera mtera gwankali kuyuma ntambu hayi, hayiweri hashi kwa mtera guyuma?”

32 Wawatoliti vira wantu wamonga wawili, wadoda wawalagi pamuhera na Yesu.

33 Pawasokiti kala pahala pawapashema, “Shipalakasa sha mtuhi,” Yesu ndo wamkong'onderiti misumali mulupingika pamuhera na walii wadoda wawili, yamu uwega wakuwi wa kumliwu na yamu uwega gwakuwi gwa kumshigi.

34 Yesu kalonga, “Tati guwalekeziyi toziya wavimana ndiri vyawatenda.”

Shakapanu wagawana nguwu zyakuwi kwa kugalambula simbi.

35 Wantu wawagolokiti palii pawamlola. Na walongoziya wamtendera lidufiya pawalonga, “Kawalopoziya wamonga, vinu kalilopoziyi mweni, handa mweni ndo Kristu, msyagula gwa Mlungu!”

36 Wanjadira wamtenderiti vira lidufiya, wamgenderiti wamupa icheshema

37 pawalonga, “Handa nakaka gwenga ndo Mfalumi gwa Wayawudi, gulilopoziyi gumweni.”

38 Vira vilii malembu aga wagatula kumpindi kwakuwi, “Ayu ndo Mfalumi gwa Wayawudi.”

39 Yamu gwa walii wadoda yawakong'onderitwi misumali palupinjika, kamwigilanga Yesu pakalonga, “Hashi, yanakaka ndiri gwenga ndo Kristu? Su gulilopoziyi gumweni, gutulopoziyi na twenga vira.”

40 Kumbiti mdoda gwingi ulii kamkalipira muyaguwi pakalonga, “Gwenga gumtira ndiri Mlungu ata padidini? Gwenga gupata azabu iraa ayi.

41 Gwenga na nenii tustahili, mana aga ndo malipu ya galii gatutenditi. Kumbiti muntu ayu katenda ndiri shidoda shoseri.”

42 Shakapanu kalonga, “Gwenga Yesu! Gunholi shipindi pagwingira muufalumi waku.”

43 Yesu kamwankula, Nukugambira nakaka, lelu haguweri pamuhera na nenii muparadisu.

Kuhowa kwa Yesu mulupingika

Matayu 27:45-56; Mariku 15:33-41; Yohani 19:28-30

44 Iweriti yapata saa sita paliwala, mshenji guleka kuwala, luwindu lugubikiti muisi yoseri mpaka saa tisa,

45 lipaziya lya numba nkulu ya Mlungu lipantika vipandi viwili.

46 Yesu kalila kwa liziwu likulu, Tati, mumawoku gaku nuyitula rohu yangu. Pakalongiti hangu kahowa.

47 Paliya, mkulu gwa wanjagila pakawoniti kala galii gatendikiti kamkwisa Mlungu pakalonga, “Nakaka ayu kaweriti muntu muheri.”

48 Wantu woseri walii waweriti wajojinika toziya ya shitwatila ashi, pawawoniti galiya gatendikiti, wawuyiti ukaya kwawu pawahingintiki.

49 Waganja wakuwi pamuhera na wadala walii wamfatiti kulawa Galilaya, wagolokiti kwa kutali kulola shitwatila shiliya.

*Yesu wankumsira
Matayu 27:57-61; Mariku 15:42-47; Yohani
19:38-42*

⁵⁰ Kuweriti na muntu yumu litawu lyakuwi Yosefu, mwenikaya gwa shijiji shimu sha Wayawudi shawashishema Arimatayu. Kaveriti muntu muheri yakapananwa ligoya.

⁵¹ Kaveriti muntu yakashemitwi Yosefu kulawa Arimatayu mlushi lwa Yudeya. Kaveriti muntu mheri na yakapananwa ligoya, kaveriti kankuhepera kwiza kwa ufalumi wa Mlungu. Tembera kaveriti Mjumbi gwa shyoteramotu shikulu sha Wayawudi, kajimiliti ndiri nawomberi majimiranu na matendu gawu.

⁵² Yomberi kagenditi kwa Pilatu, kaluwa kamupi nshimba ya Yesu.

⁵³ Su kasulusiya nshimba ilii kulawa mulupingika, kayizyengititi sanda ya shitani, kayitula mulipumba lyaliweriti walisongola mulitalawu, lyeni alyenitenderwi.

⁵⁴ Lishaka lilii liweriti Ijumaa, na matandiru ga lishaka lya kwoyerera liweriti lyankuyanja.

⁵⁵ Wadala walii waweriti wafatana na Yesu kulawa Galilaya wamfatiti Yosefu, waliwona lipumba lilii ntambu yawatula nshimba yakuwi.

⁵⁶ Shakapanu wawuyiti ukaya, watanditi uturi na malashi ga kuswaga nshimba ya Yesu.

Lishaka lya kwoyerera woyeriti gambira mala-galiru gaamuwiti.

24

*Kuzyuka kwa Yesu
Matayu 28:1-10; Mariku 16:1-8; Yohani 20:1-10*

¹ Jumapili mandawira ndaa, wadala walii wagenditi kulipumba pawatola na utuli ulii wawaunyawiti.

² Wawoniti libuwi lilii libilingisiwa pampenku pa lipumba.

³ Pawingiriti mngati, wawoniti ndiri nshimba ya Mtuwa Yesu.

⁴ Wagolokiti palii na waweriti wankulishera kwajili shisoweru shilii, kamukamu hera wantu wawili wazivaliti nguwu zimeremeta mbuu wagolokiti pakwegera na womberi.

⁵ Wadala walii wingiritwi na lyoga, wasuntama. Su wantu walii wawagambira, “Iwera ashi mwankumsakula mkomu pakati pa wahowiti?

⁶ Ka panu ndiri, kazyuka kala! Mliholi galii gakawagambirani pakaweriti kulii Galilaya,

⁷ ‘Mwana gwa Muntu mpaka wamlaviyi kwa wantu wanavidoda, nayomberi hawamkong’onderi misumali mulupingika na lishaka lya tatu hakazyuki kwanjira pakahowiti’ ”

⁸ Wadala walii waliholiti vyakatakuliti Yesu,

⁹ walawiti mulipumba, na watakuliti vintu avi vyoseri kwa wantumintumi walii lilongu na yumu na wamonga wawaweriti paliya.

¹⁰ Hashina Mariya Magidalena na Yoana na Maliya mawu gwa Yakobu, pamuhera na wadala wamonga wawagenditi nawomberi ndo watakuliti vintu vilii kwa wantumintumi.

¹¹ Kumbiti wantumintumi pawapikaniriti ntambu yawatakuliti wadala walii wahera mana, su wawajimilira ndiri.

¹² Su Peteru kalawiti na kagenda pakatuga

mpaka kulipumba, kasuntama na kawoniti sanda hera. Kawuyiti ukaya pakawera kankulihola kwajili ya galiya yagalawiriti.

Mwanja kugenda Emau

Mariku 16:12-13

¹³ Lishaka lilalirii, wantu wawili mngati mwa wantu wawamfata Yesu waveriti wankugenda mushijiji shawashishemiti Emawu, utali wa kilumita lilongu na yimu kulawa Yerusalem,

¹⁴ na waveriti wankuyowera kwajili ya goseri galii yagalawiriti.

¹⁵ Pawaveriti wankuyowera na kuligambiziyana, Yesu mweni kalawira na kugenda pamuwera nawomberi.

¹⁶ Wamwoniti kwa masu, kumbiti wamumana ndiri.

¹⁷ Yesu kawakosiya, “Mwankuyowera shishi pamgendagenda?”

Womberi wagoloka jii, sheni zyawu zihinginikiti.

¹⁸ Muntu yamu pakati pawu, yawamshema Kileopa, kamkosiya, “Hashi gwenga gwa muhenga gweka yaku Kuyerusalemu yaguvimana ndiri vitwatira yavirawiriti kulii mashaka aga?”

¹⁹ Yesu kawakosiya, “Vitwatila gaa?”

Womberi wamwankula, “Vitwatira vyavimpatiti Yesu gwa Nazareti. Muntu ayu kaweriti mbuyi gwa Mlungu kana uwezu kulongolu kwa Mlungu na kulongolu kwa wantu, mukila shintu shakatakuliti na kutenda.

20 Watambika wakulu na wakolamlima wetu wamlaviya wamtozi kuhowa, na wamkong'ondera misumali palupinjika.

21 Na twenga tulitumbira handa mweni ndo kaweri yamu yakagenda kuikombola Israeli! Gamonga ga aga goseri, lero ndo lishaka lya tatu kwanjira vitwatira avi pavirawiriti.

22 Wadala wamu mushipinga shetu watusintuziya, pawagenditi kulipumba mandawira putiputi,

23 su wayiwoniti ndiri nshimba yakuwi. Wawuyiti pawalonga handa walawiritwi na wantumintumi wa kumpindi, pawawagambiriti handa kaweriti mkomu.

24 Wamonga mushipinga mwetu wagenditi kulipumba, wawona galii gawatakuliti wadala walii, su mweni wamwona ndiri.”

25 Shakapanu Yesu kawagambira, “Iwera hashi mwa wazigizigi shiyasi ashi na myoyu yenu ikamala nentu kugajimira goseri galii gatakulitwi na wambuyi wa Mlungu!

26 Hashi, ifiruwa ndiri Kristu kukong'onderwa misumali mulupingika, shakapanu kingiri muukwisa wakuwi?”

27 Na Yesu Kawagambira vitwatira vyoseri vya vimuwusu mweni Mumalembu Mananagala mushintola sha Musa na shawalembiti wambuyi woseri wa Mlungu.

28 Pawaweriti pakwegera na shijiji shawashigenderiti, Yesu katenda gambira kankwendereya na mwanja,

29 kumbiti womberi wamluwiti pawalonga, “Gwikali pamuwera na twenga, mana kwinala,

na pashiru pankwingira.” Su kingira na kulikala pamuwera nawomberi.

³⁰ Pakalivagiti kuliya shiboga pamuwera na womberi, katola libumunda na kulitekelera, shakapanu kalimega na kuwapanana.

³¹ Masu gawu gavugukiti na wammana, kumbiti kawukiti pamasu pawu.

³² Su waligambirana weni, “Hashi myoyu yetu iweriti iyaka ndiri shipindi pakaweriti kankutu-takulira Malembu Mananagala munjira kulii?”

³³ Wawuka shipindi shilaa shilii na wawuyiti Yerusalem, wawoniti wantumintumi walii lili-longu na yamu na walii wamonga waweriti pamuwera pawalijojinira

³⁴ na walonga, “Nakaka Mtuwa kazyuka! Kam-lawira Simoni!”

³⁵ Su wantumini wawili wawagambira ntambu yagawapatiti munjira, na ntambu yawammaniti pakamega libumunda.

*Yesu kankuwalandira wantumini wakuwi
Matayu 28:16-20; Mariku 16:14-18; Yohani
20:19-23; Matayu 1:6-8*

³⁶ Wantu awili pawaweriti wankuwagambira aga, palaa paliya Yesu mweni kagoloka pakati pawu na kawagambira, “Ponga iweri na mwenga.”

³⁷ Walilimuka na waweriti na lyoga pawavimana wawona shihoka.

³⁸ Su Yesu kawagambira, “Iwera ashi mwana lyoga? Iwera ashi myoyu yenu itira?

³⁹ Mloli mawoku gangu na magulu gangu na mloli neni ndo mweni. Mumbati mundoli na

hamvimani, mana shihoka shahera nshimba na mafupa ntambu yamndola.”

⁴⁰ Katakuliti aga na kawalanguziyiti mawoku na magulu gakuwi.

⁴¹ Waweriti wankali pawagajimira ndiri, toziya ya manemu gawu na wankali wankulishera, Yesu kawakosiyiti, “Mwanashu shiboga shoseri panu shakuliya?”

⁴² Wamupa shipandi sha somba wa kubanika,

⁴³ kashitoliti na kushiiliya, woseri pawamlola.

⁴⁴ Shakapanu kawagambira, “Ayi ndo mana ga visoweru vyanuwagambiriti pamweriti pamuhera na mwenga, kila shintu shawalembiti kwajili ya neni Mulilagaliru lya Musa, na mukulemba gawalembiti wambuyi wa Mlungu, na mushintola sha Zaburi gawera nakaka.”

⁴⁵ Shakapanu kagavugula mahala gawu kugama Malembu Mananagala,

⁴⁶ na kawagambira, “Ashi ndo shawalembiti, Kristu mpaka katabiki na mpaka kazyuki kulawa kwa wahowiti lishaka lya tatu kwanjira pakahowiti,

⁴⁷ nalitawu lyakuwi muujumbi kwajili ya kuleka vidoda vyawatenda mpaka wawubweri kwa isi zoseri, kwanjira Yerusalem.

⁴⁸ Mwenga mwa wakapitawu wa vitwatira avi.

⁴⁹ Na neni mweni hanuwajegerani ulii mweni Tati yakalagiliti kumjega, su muheperi muisi uganu mpaka pawakupanani makakala galawiti kumpindi kwakuwi.”

Yesu kankunyasulwa kugenda kumpindi kwa

LUKA 24:50

cxxxix

LUKA 24:53

Mlungu

Matayu 28:16-20; Mariku 16:14-18; Yohani 20:19-23; Matayu 1:6-8

⁵⁰ Su Kawalonguziyiti kunja kuisi mpaka Betaniya, kanyasula mawoku gakuwi kumpindi, na kawatekelera.

⁵¹ Pakaweriti kankuwatekelera, kawaleka, kanyasulitwi kugenda kumpindi kwa Mlungu.

⁵² Womberi wamguwira, na wawuyiti kugenda Yerusalem, pawawera na nemeli nkulu,

⁵³ na walikaliti shipindi shoseri Mnumba nkulu ya Mlungu pawamkwisa Mlungu.

Lipatanu Lya Syayi Kwa Wantu Woseri The New Testament in Pogoro

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Pogolo

Contributor: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Shipogoro

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact The Word for the World at www.twftw.org.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

be0eb903-ba79-5fbd-8667-f25c3cab4358